

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.
Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 fillér).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

„Minden kereszt duplán fizet“.

Budapest, július 26.

(s.) Egy fejmegyei egyszerű földmives ember fejezte ki plasztikusan, szépen azt a nagy nemzeti örömet, amelyet az ideai aratás hozott Magyarországnak. Mikor József főherceg kérdezte tőle, milyen lett a termés, az öreg gazda ezzel az egyszerű néhány szóval felelt:

— Minden kereszt duplán fizet.

Bizony duplán. A hétnél is több sovány esztendőre következik most valahára egy kővér esztendő. A hivatalos termésbecslés szerint 8—9 millió métermázsával több buza termett az idén Magyarországon, mint a múlt esztendőben. Hogy mekkora növekedését jelent ez a nemzeti jövedelemnek, azt most hozzávetőleg kiszámítani is bajos. Nagy numerus, az bizonyos. Mert még ha nagyon rossz ára lesz is az életnek, még akkor is jelent kerek számban vagy százmillió koronát. Hátha nem lesz az ára nagyon rossz? Vagy tán ha jó is lesz? Ezt alig merjük remélni, bár a terményáraknak tudvaleg nem egyetlen szabályozója a termés mennyisége, kivált ahol a buza kiviteli cikk. De a magyar ember hozzá szokott már ahhoz, hogy nem szinig tejföl és jobb, ha a kevésbé kedvező eshetőségre készülünk el, legalább nem érhet bennünket csalódás. Hiszen a legkedvezőtlenebb eshetőség is valóságos megváltást jelent erre a szegény, kiéhezett országára.

Egész sor válságos esztendő komor sötét-ségében megjelent az első reménység. A csapások változatos nemeitől megviselt magyar közgazdaság végre kap egy kis erőt, amely szervezetenek pangó életműködését legalább megindítja, vért elfrissíti és újra mozgásba hozza. A válságos helyzetnek mindenféle mesterséges orvosszere semmiséggé zsugoro-

dik össze, minden gyógyító akció apró és fölösleges próbálkozásnak tűnik fel a természet hatalmas segítségével. A gazdának nem kell ingyen-vetőmag és adóelengedés, az ipar nem szorul majd inségmunkára; adott az Isten vetőmagot is eleget, lesz miből kifizetni a porciót, az iparosnak is lesz munkája, mihelyt a gazdának pénze lesz. Egy nagy fellelegzés vonul végig az országon a jó termés hírére és boldog reménykedés váltja fel hosszú esztendők tompa csüggedését.

A boldog reménykedés közben aztán hajlandó a magyar megfedkezni minden rosszról. Azon igyekszik, hogy kiverje a fejéből a válságos idők keserű gondolatait, megkönnyítse lelkét a vergődés gyötrelmeinek még az emlékeitől is. Átadja magát a ma örömeinek, nem törődve a tegnap szomorúságával. Holott talán nem kellene olyan nagyon sietnie a felejtéssel, a holnap érdekében. A múlt tanulságait jó lenne bizony értékesíteni a jövőre való nézve. Ennek most van az ideje, mikor a mesgyéjén vagyunk egy válságos időszaknak, amelyhez hasonlóra kevésre emlékeznek a ma élő emberek. Most, a reménykedés idején óvunk kell magunkat az elbizakodástól, a könnyelműségtől, a renyhéségtől. Azokat a keserves igazságokat, amelyekre bennünket az inséges évek megtanítottak, nem szabad most sutba dobnunk, hogy majd a legközelebbi inséges esztendőben megint előszedjük őket és megint ne tudjuk hasznukat venni.

A válság idején közhelyekké nyíltunk egy csomó igazságot, bizony könnyen meglehet, hogy rájuk unva most lomtárba tesszük valamennyit. Pedig éppen most lehet hasznukat venni, most lehet kipróbálni őket, hogy igazságok-e csakugyan? Talán valamennyi között legjobban elnyílt igazság, — de nyilván a legigazabb is — hogy gazdasági életünk egyoldalúságából ki kell egyszerű bontakoznunk mindenáron, ha nem akarjuk,

hogy még egy olyan válság, mint az, amely most van elmúlóban, végképp a földre sültsen bennünket. Szörnyűség volt az, hogy mennyire megakadt nálunk minden, mikor egy-két esztendő rossz termése pénztelenné tette az ország földmivelő népességét. Való, hogy az utóbbi esztendők nehéz válságai nemcsak ebben gyökereztek, hiszen a válság nem szorított Magyarországra, sőt nem is itt keletkezett. Nemzetközi katasztrófa hatását érezte meg a mi gyenge gazdasági életünk is, de hogy ennyire megérezte, az is éppen annak a szomorú bizonyítéka, hogy mennyire függünk a külföldtől, mi, szegény nyers-termelő ország, mennyire ingatag alapokon épült a mi egész gazdasági organismusunk, hogy ennyire érzékeny minden átvonuló betegség irányában és ennyire nehezen tud felocsudni még akkor is, mikor köröskörül már lábbadoznak, új erőre ébrednek a keményebb organismusok. Ennek a mi kétségbeesítő puhaságunknak, ennek a mi végtelenül csekély ellentálló és regeneráló képességünknek az okáról nagyon sokat beszélünk a válság napjaiban. Tenni is próbáltunk egyet-mást, de nem ment sehogysem. Hogy is ment volna, mikor már nyakunkon volt a betegség? A beteg embernek hiába mondd, hogy azért romlott le ennyire, mert nem jól táplálkozott, gyenge, nem bír ellentálni a betegség csiráinak. A beteg úgy sem tud enni, nem is szabad neki, az erős táplálék még jobban tönkretenné. Hiába tapogatód a karját, hogy milyen petyhüdt, milyen izomszegény; aki lábzan fekszik, nem gondolhat a testgyakorlatra. Mihaszna sopánkodtunk az inséges időben, hogy teremtsünk ipart, fejlesszük, erősítsük a kereskedelmünket, amazt, hogy gyarapítsa a gazdaságunk izomrendszerét, keményítse a csontszerzetét, emezt, hogy gyógyítsa és szabályozza a vérkeringését. Hogyan próbálkozunk új iparral, mikor a meglévő

T Á R C A

Versek.

Írta: Erdős Renée.

Dalaim.

Ti édes, forró szerelmi dalok,
Lángoló lelkem tűzvirágai,
Mi lesz belőletek, ha meghalok?

Jöttök velem és elpihentek-e
Csendesen, lágyan a szívem fölött?
S nem fagyaszt meg a földnek hidege?

Vagy itt maradtok szengitek tovább
Egy ifju élet tenger vágyait?
Egy ifju élet rövid mámorát?

Ti édes, forró szerelmi dalok,
Lángoló lelkem tűzvirágai,
Mi lesz belőletek, ha meghalok?

Sapphó éneke.

„Hagyd a gyönyörnek percét tovaszállni
Es ne sirasd meg epekedő szívvel.
Könnyű a szárnya, akár a madárnak.
Hagyd tovaszállni!

Nincs ok a búra. Mámoros örömmnek
Hogyha elillan rózsaszínű árnya:
Újul a vágynak s újra visszahozza
Mind, ami eltűnt.

Csókot a csókra, egyre tüzesobbet,
Hogy belesápad égő piros ajkad.
És öleléstől karod lehanyatlak
Gyermeki módra.

Ám a mulasztott üdvösségnek percét
Könnyre fakadva sirassad örökké.
Bármi rövid volt, akármi csalóka,
Azt ne feledd el!

Mert soha álom és soha valóság
Vissza nem adja, amit tenedek szánt
Isteni végzet — s amit botorúl te
Visszavettél.

Egy kicsi bimbó — ha kosarad színig
Telve virággal — tetejében megfér.
Bűn ha közönnnyel kerül el újjad
S ott hagyod ágán“... .

Ekképpen oktatt Lesbiusom engem.
S én, a tanítvány, mutatva, hogy értem:
Még mielőtt szól, ajkára tapadva
Csókolom egyre... .

Levél.

Ne aggódj értem, édes jó anyám!
Amiket írok: hazugok a versek.
Békén hagynak a gyöttrő szenvedelmek.
Álmoktól fényes minden éjszakám.

Nem is igaz, hogy szerelmes vagyok.
Lesbiusomnak se hirt, se hamva.

Költött a neve, költött az alakja.
Hogy féltt tőle, anyám, nincs arra ok.

Egyszóval semmi — gyöngy az életem.
A szemem fényes, viruló az arcom.
Az emberekre dehogy is haragszom!

Igen, a befőtt epret szeretem.
Édes, piros, habár csak egy szemernyi —
Tudod, anyám: csók — de meg lehet enni...

Janika sirásói.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Goda Géza.

Abban a temetőben, melyben Kovács Janikát elföldelték, már sok kis parasztfiu volt eltemetve. Az öreg parasztok külön helyen feküdtek és külön helyen a gyermekek is, mert a temetőben sem illik, hogy a gyermekek egy jusson legyenek a felnőttekkel. De azért a gyermekek sirja körül is magasra nőtt a szép selmes fű s köröskörül nagy, sárgaszemű pimpimpáre virított. Akácfák is voltak benne s kövérlevelű örökzöld borult a Krisztus keresztjére, amely ott állt a temető kapujában. A föld pedig jó, kővér magyar föld volt s jól eszött benne az úsó, mikor a Janika lány fekvőhelyét ásták beléje.

A sirásó paraszt térdig állt már a gödörben, mikor hirtelen abbahagyta munkáját. Rátámaszkodott az ásója nyelére, nagy füstöt fújt a pipájából, köpött egyet s így szólt:

— Einyo, de kutya jó föld!

A felesége, aki segített megvotni a Janika

sem tud megélni, mert nincs pénze a gazdának? Hogyan fejlődészik a kereskedelmet, mikor szegény sorvadásban van, mert koldus a vevője? Féltség eredménytel jár minden kísérlet, üres sopánkodás maradt az egész nagy, keserves igazság.

És így voltunk a többi igazsággal is. Nem tudtuk hasznukat venni. Most meg attól félünk, hogy majd nem akarjuk. Attól félünk, hogy a megunt közhelyeket felrugjuk a sovány esztendő többi emlékével együtt és gondtalan vidámsággal élünk a jelennek. Ezt szeretnők elkerülni. Azt szeretnők, ha most, mikor a betegnek testét is, lelkét is helyreállítja egy csodaterv elematris orvos, kezdjen új, rendszeresen racionális életet, amely a betegségre való predispozícióját csökkentse, ha pedig új betegséget még sem tudna elkerülni, ellentállóbba tegye a baj rombolásával szemben. Azt szeretnők, ha most, mikor „minden kereszt duplán fizet”, hasznát vennők annak a keresztnek is, amelyet a jövő Gondviselés most eltávozotttól félünk. Hadd *fiessen* ez is, ha már ránk mérte az Isten...

BELFÖLD

Az autonom vámtarifa. Bécsből telegrafálják nekünk: A N. W. T. közli, hogy az autonom vámtarifa harmadik olvasása, amely ez idő szerint a szakelődőket foglalja magába, alig különbözik a második olvasás folyamán követett eljárásról és hogy fontos változások tekintetében, amelyek azelőtt is nehézségeket okoztak, most sem sikerült megegyezést létrehozni. A nézetkülönbségeknek a főbb pontokban ma is az az oka, mint volt azelőtt. Magyar részről ragaszkodnak az osztrák ipar számára nélkülözhetetlen nyers anyagok vámjához, jóllehet Ausztria még beláthatatlan ideig kénytelen lesz azokat külföldről behozni. Egyidejűleg magyar részről mereven követelik bizonyos iparvám-megszüntetést, amelyet Ausztria nem nélkülözhet. A dolgok jelenlegi állása szerint nagyon valószínű, hogy a szakelődők a harmadik olvasás után sem lesznek abban a helyzetben, hogy kormányoknak véglegesen megállapított vámtarifát terjeszzenek elő, sőt ellenkezőleg, lényeges eltérések foghatnak fennmaradni, amelyeknek elhárítása újabb közös miniszteri tanácskozásoknak lesz feladata.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminisztérium kodifikáló osztályában a nyáron is szakadatlanul folynak a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX., valamint a vármegyék pénz-

tári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló 1902. III. törvények végrehajtási munkálatai. A június hóban tartott közigazgatási szaktanácskozmányokon letérítési ügyviteli szabályrendelet-tervezetek megfelelő átdolgozásán kívül immár elkészültek az egységes kézbesítési utasításnak, továbbá a vármegyeyel, törvényhatósági és r. t. városi, valamint a községi gyámintézési pénzközelésre és számvitelre vonatkozó részletes szabályzatoknak előadói tervezetei. Ezeket, ugyancsak a még hátralévő, de már szintén kidolgozás alatt álló végrehajtási rendeleteket a belügyminiszter az ez év őszén egybehívandó újabb szaktanácskozmányok biralata alá fogja bocsátani.

A Hadik-huszárok jubileuma.

Budapest, július 26.

A hősi dicsőség kétszázszendős múltját ünnepelte ma katonás méltósággal Aradon a Hadik-huszárok derék ezrede. A Hadik-huszárok 3. számú ezrede dicső haditettekkel írta be nevét a történelembe. Napoleon seregével mérkőzött ez az ezred és Mehrwinden, Aspern, Egmmül és Wagram csatáira látta a daliás magyar fiuk vitézségét. A hármashuszárok mai ünnepén a magyarság büszkén emlékezik az ezred dicső múltjára, amely a jövőendő reményességét s a nemzet bizodalalmát ébren tartja.

Az ezred fennállásának kétszázadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség ma délelőtt nyolc óra körül kezdődött tábori misével, melyet a kaszárnya előtt levő szabad térségen mondott Csák Czirják miniorita rendiönök fényes asszisztenciával. A misén nagy és előkelő közönség volt jelen. Ott voltak a többi között Schwitzer Lajos tábornagy, temesvári hadtestparancsnok, Gaudernak és Hübnér altábornagyok, Kaffka Ignác, Surányi Ferenc, Hugetz Ernő, Lehmann Vince vezérőrnagyok és számos más előkelő rangú főúri és törzstiszt. Az ezred tartalékosai között ott voltak az ünnepen gróf Bissingen Ernő alezredes, gróf Toldalagi Tibor őrnagy, gróf Esterházy János és gróf Pálffy Sándor kapitányok, gróf Wenckheim Ferenc és gróf Pálffy László őrnagyok. A megyei és városi hatóságok részéről megjelentek Urbán főispán, Institoris Kálmán polgármester, a megyei képviselők közül Háromy László, továbbá Dellimianich Lajos torontáli alispán és Bogdán Zsivók nagyikikindai polgármester.

A kápolna, ahol a misét mondták és a környéke teljesen egyformán volt magyar és osztrák zászlókkal és cimerekkel feldíszítve. A mise után László Frigyes ezredes beszédet intézett a legénységhez előbb német nyelven, azután rögtön ugyanazt magyar nyelven mondta el, nem várva be, hogy a katonák Hochot kiáltanak.

Vitéz huszárok, mondotta, Isten szabad ege alatt egyesült ma ezredünk egy ritka és magasatos ünnepségre: ezredünk kétszáz szendős ünnepére. Megindult szívvel és lélekkel borulunk le a mindenható Isten fenségese oltára elé, hogy halált mondjunk

az Urnak, ki erős karjával évszázadokon át tartotta fenn és védte a mi ezredünket s elődeink sulyos kardját számtalan esetben segítette fényes diadalra a legmagasabb trón és a haza érdekében. 1702-ben a spanyol örökösödési háború alatt alapította meg az ezredet I. Lipót császár és király legfelsőbb megahygyása folytán ghimesi Forgách gróf s még ugyanev júliusában első ízben ellenség elé is vezették. Az ezredes azután röviden ismertette az ezred történetét és elmondotta, hogy az ezred négy százötven osztagban, ütőközben és ostromban vett részt. Beszédét végül így fejezte be: Tíreátok pedig fiatal huszárok, mint a mostani nemzedék képviselőire, tele bizalommal és biztató reménnyel tekint az egész nép, mert bennetek látja megtestesítve a leggyeres haderőt, amely hivatala van, ha kell, a trónt és a hazát mindenféle ellenség ellen megvédelmezni. És hogy ez értelemben és e célból ő felsége császáruk és apostoli királyunknak teljes erőnket szenteljük, arra a mindenható Isten oltára előtt esküszünk. Vitéz huszárok, rajongásig szeretet császáruk és királyunk egészségére mondjatok velem lelkes háromszoros éljen! Éljen, éljen, éljen!

Leikessen visszhangzott az éljenzés, amikor fölhangoztak a Guterhaln első akkordjai, de végig nem játszották el az osztrák himnuszt. Az ezredesnek lelkesedéssel és tüzzel elmondott beszéde után nagy lovas lövönulás, majd diszgyakorlat volt, amely után Schwitzer tábornagy meglepő elismeréssel nyilatkozott az ezred magatartásáról.

A gyakorlat után az ezred tisztikara és a vendégek a lovas-iskolában gyűltek össze villásreggeli-re; a hűlgyek László Frigyesné, az ezredparancsnok nejeinek vendégei voltak. A lovasiskola szintén egyformán volt magyar és osztrák zászlókkal és cimerekkel feldíszítve. Kaffka vezérőrnagy, az ezred volt parancsnoka maga köré gyűjtötte az ezred tisztikarát és lelkes magyar beszédet intézett hozzájuk. Beszéde után a zenekar a Himnuszt és Rákóczi-indulóit játszotta a jelenvolt polgárok és a tisztok lelkes éljenzése között.

Az ezredparancsnok tegnap a következő napi-parancsot adta ki:

Huszárok! A mai nappal átlép ezredünk fennállásának harmadik évszázadába. E nap reánk, Hadik-huszárokra nagy történelmi nap. Ezredünk dicsőséges története mindnyájunk előtt ismeretes. Ezredünk történetének áttekintése örömmel tölti el a huszár szívét. Büszkévé teszi elődeinkre és boldoggá az a tudat, hogy ebben az ezredben császáruk és királyunkat szolgálhatjuk. A Hadik-huszárok szép múltja egyszerűsind kötelesség minden egyesre, aki ezredünkben szolgál, hogy erejét és tehetségét fölháználja, hogy magát vitéz elődeivel méltóvá tegye s ezzel biztosítottok nyujtsin, hogy arra az esetre, ha ő felsége a legfelsőbb hadur minket ismét tevékenységre szólít ellenségeink elé, ezredünk koszos régi hírnevét új babérokkal gyarapítsuk. Vitézséget dicső tettei hirdetik: a Neerwinden, Egmmül, Aspern, Wagram, Custoza stb. mellett vívott osztrák megannyi bizonyítottai ezredünk hősi bátorságának és vitézségének. Ezek a csaták ma is büszkeséggel töltik el lelkünket. A trón és a haza iránt örökös szeretetből merítették vitéz elődeink lelkesedésüket, csakis e fenségese érzelmekből fakadtak az a lelki bátorság és erő, amely képessé tett bennünket, hogy a győzelem hevéből áthatott eszmékkel császárukért és királyunkért bátran a halálba menjünk. Így akarjuk ezt a jövőben is föntartani és csodálatul hódolunk ezredünk fényes történetének. Huszárok! A mai ünnepünk sarkköve a hármashuszárok történetének. Ezzel az új szabd kezdődik és kérjük a

ágyát, szorgosan ásott tovább. Föl sem nézett a földről s csak úgy mondta netve:

— Nem banná kend, ha volna belőle vagy kétekkora?

— Ebből-e? — folytatta az ember s fölemelt egy marék földet. No iszen csak volna belőle kétekkora... Majd meglátand.

— Mit csinálna véle, ha volna?

— Mit? Hát mit csinálnék? Csak nem vették bele cigánygyereket, ámbar talán még az is megteremne benne.

Az asszony a kendőjét igazgatta, aztán megköpdöste a tenyerét s újra ásott. Azt gondolta, hogy ugy sem lesz nekik ekkora földjük soha, minek is beszélne róla. Csak a kezével intett s annyit mondott:

— Amogy is vethet kend belé gyereket, ha nem is a kendé.

— Mi? A gyerek?

— Nem. A föld.

Hirtelen elhallgattak s az asszony lesütötte a szemét. Az ember pedig végignézett a temető telkén, mely most tele volt napsugárral, akácok illatával s a félig megásott sírból kiáradó földszaggal. A fejét csóválta s így szólt:

— Kár ebbe embert temetni.

Valami olyant gondolt, hogy a temető valószínű szántóföld. Ezt is föl kell ásni, mielőtt belevetnek valamit, csak az a különbség, hogy a többi földbe hol búzát, hol zabot, hol meg repcét tesznek le, ebbe meg paraszot. Hangosan mondta aztán:

— Mert ha az embert egyszer már leteszik a földre, abból ki nem kel többé semmi. Soha nem terem belőle semmi. Kár is elvenni a földet.

— Valahova csak el kell temetni a holt embert.

— Az igaz.

A paraszt gondolkodott egy kissé, de mire az ásóját másodsor taszította a földre, már kitalálta a helyes választ.

— Hát tennék máshová. Temessék olyan földre, amelyben már semmi sem terem. Minek palaják a jó termőföldet, mikor amogy is olyan kevés van már a világon. Neked már nem is jutott, ugy-e? Nekem se.

A paraszt félrehúzta a száját, vigyorgott s a csizmájával haragosan rugott meg egy rögöt.

— Az asszony esőndesen mondta:

— Hát nem juthat mindenkinek.

— Már miért ne juthatna?

— Azt már én nem is kutatom. Csak hogy az ugy van elrendezve, hogy nem juthat.

A paraszt dühbe jött.

— A jó földet odaadják a holt embernek. Apró gyermekeket temetnek bele. Hát kell a holt parasztembernek a föld? Kell? Addig kéne neki, amíg él. De addig nem adják neki. Akkor adják már, mikor kiszáll belőle a lélek.

— Már meg ettől a kis gyerektől is irigylis kend?

— Ettől?

— Az.

A paraszt megint elhallgattott, fölkapta az ásót s esőndesen taszította bele a földre, amelyből most friss nedvek szivárogtak ki, mintha az ásó-vágás nyomán a föld vére bugyanna elő. A paraszt a fekete földet bámulta, de csak a szemével nézte. Gondolatában hirtelen megjelent előtte a gyermek szőke feje, kék szeme, kis pu-

fok arca s erős, gömbölyű karja. Még az is eszébe jutott, amint a gyerek végigment a falun a csikókkal s nagyokat pattogtatott az ostorral. Nagyon sajnálta most ezt a gyermeket s érezte, hogy az emberségének tartozik valamivel. Meg is mondta.

— Olyan kis helyes volt... Dehogy irigylem tőle. Ettől nem irigylem.

Nagy igyekezettel ásott most már, mintha minden törekvése az lett volna, hogy nagyon jó, puha ágyat vessen a gyermeknek. Ha kukacot látott, lehajolt érte, föllemelte s messzire kihajlított a sírból, a gyökert a kezével tépte ki a gödör oldalából s a csizmájával taposta laposra a lehulló rögöt. Minden gyűlölet elszállt a lelkéből, elfeledte a föld-éhséget s szinte jámbor lélek költözött belé, mikor sóhajta mondta:

— Kár az ilyen kis emberkéért...

— Hétéves volt mindössze — mondta az asszony is megilletdve s esőndesen tette le az ásót maga elé. Leült a földhanyásra, a szoknyája alá húzta a lábát, kezét az ölébe tette s a füvet nézegette. Az akácfa madarak repültek, fűtyöltek egyet, aztán megint fölröptek. Az ág himbálódzott, az asszony utánuk nézett a levegőbe. Összehúzta a szomét s nagy, fáradt kezével előre tolt a fejkendőjét. Negyvenéves asszony volt, de többnek látszott a negyvenésnél. Soha sem volt gyermeke s most nagy szomorúság fogta el, mikor belepillantott a sírgödörbe. Olyan üresnek tartotta a maga életét is, mint ezt a nyitott sírt, s multja éppen olyan üresen bámészkodott rá, mint ez a fekete üreg, melybe most embert készülnék vetni, de amely soha sem fog kikelni s amelyből már nem lehet semmi. Sokszor érezte

Herczeg Ferenc munkái
50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatot indított. A fiatal magyar írógárda nemes brigadéros, **Herczeg Ferenc** válogatott, javamunkáit szedték ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó így együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránként megszeretett. Minden két héten új füzet jelenik meg. Ára 50 fillér. Előfizetés utján 10 füzet félévre 5 korona. **Singer és Wolner** könyvkiadóhivatala Andrássy-ut 10. szám. — Az első füzetet kívánatra mutatványsszámmal ingyen küldjük.

mindenható Istent, hogy minket, akik ez ősi ezredet szolgáljuk, oltalmába vegyen, amint a régi időkben elődeinket is védte és oltalmazta. O felsége, a lovagias császár és király, aki szintén a hadsereg soraiban állott az elhanság előtt, elismerte a hadsereg vitézségét. Ez az általános elismerés késztet bennünket bebizonyítani a Hadik-huszárok jövőbeli diadalmos tetteire. E diadalmos jövő reményében kiáltunk háromszoros dícsért legkegyelmesebb felséges császárnak és királynak jóvoltáért. *László*, ezredes.

László Gyugy ezredes a jubileum alkalmából gróf Paar Ede főhadsegéd utján hódoló és üdvözlő táviratot küldött a királyhoz. A távirat így hangzik: Gróf Paar Ede fő nagyméltósága, lovassági tábornok és ő felsége a király és császár főhadsegédének, *Ischl*.

A császári és királyi 3-ik Hadik-huszárezred holnap ünnepi fennállításának kétszázéves jubileumát. Visszatekintve a kétszáz éves diadalmos multira, az ezred ő felsége előtt hódolatát és tisztelettel hűségét nyilváníti a fogadalommal egyetemben, hogy a forrón szeretett legfelső Hadurért becsülettel és haláláig. Kérem nagyméltóságodat hogy ezen fogadalomszerű hódolatot ő felségének előterjeszteni kegyeskedjék.

KÜLFÖLD

A szerb királyi pár oroszországi útja. Belgrádban a Vuics-kabinet formális lemondásánál jóval nagyobb érdeklődést kelt az a körülmény, hogy a királyi pár oroszországi útja végkép el van határozva. Ha az út ősz előtt nem történik meg, annak csak az az oka, hogy a cárné áldott állapotban van és jelenleg nem fogadhat vendégeket. Mihelyt lebetegedett, ami augusztusra várható, a cári pár a Krim-félszigetre megy. Így tehát valószínű, hogy a cári pár Livádiában október első felében látja majd vendégül a szerb királyi párt.

Uralkodók találkozása. A római Patria szerint Viktor Emánuel király Prinetti külügyminiszterrel augusztus havának első harmadában érkezik Berlinbe Vilmos császár látogatására és öt napig marad Németországban. Egy másik római jelentés azt mondja, hogy Viktor Emánuel király a berlini látogatás után ebben az évben már nem utazik külföldre, ellenben még ezen az őszön fogadja a cár látogatását. A cár után valószínűleg a szerb királyi pár és Ferdinánd fejedelem is ellátogatnak Rómába. Ezek a látogatások újabb bizonyítéka annak, hogy Olasz- és Oroszország a Balkán-kérdésben egyiorra eljárást követnek.

A királylátogatások intézője eisorsban maga Viktor Emánuel király, továbbá Prinetti mellett Nikita montenegrói fejedelem, aki nemrég nyíltan kijelentette, hogy az olasz király oroszországi útját ő készíttette elő.

A Daily Express pétervári hítele forrásból kapott értesülése szerint Edvárd király szeptember közepe táján Pétervárra utazik. Alexandra királyné is a koroná-

már, mikor a sírok közt járt, hogy hiába élt a világ, de nem akarta elismerni, hogy ezek az asszonyok, akik körbiskrül holtan fekszenek, többet értek volna, mint ő, mert gyermekeket szültek a világra s mert a falu az ő ivadékaiktól népes. De most, hogy ennek a kis gyermeknek ásta meg a sírját, el kellett ismernie önmaga előtt, hogy milyen értéktelen, mert most kétszeresen érezte meddőségét.

— Mikor beesteledik, a nap is lemegy az égről, mint az asszonyok, mikor meghalnak — gondolta. De azért meleg van, mert a nap itt hagyja a melegét, mint a holt asszony a gyermeket. Olyan vagyok, mint a temető földje. Nem kel ki belőlem semmi.

A földet turkálta a kezével, fölemelt belőle egy marékot, latolgatta, aztán haragosan dobta bele a gödörbe s érezte, hogy lelkében mint nő a haragos irigység.

A paraszt most fejezte be a munkáját s a kötelet dobta csak a sír mellé, hogy kéznél legyen. Aztán csöndösen pipált, a fákát nézte, olykor köhintett egyet s várt. Most már nem gondolt sem a földre, sem a halott gyermekre, egészen elfoglalta a temetés gondja. Fölállt a földhányás tetéjére, ernyőt formált a tenyeréből s úgy nézett el a licium-sövényig, mely mögül most lépések hallatszottak. Sokan meztelb jöttek s barnapiros lábuk csillogott a meleg fűvénnyel.

— Jönnek... mondta csöndesen s leszállt a földhányásról.

Az asszony meg sem mozdult. A sírba bémult, s fejét a tenyerébe hajtotta. A fogai közt fűszálat tartott, azt harapdálta s irigyen gondolt

zás után azonnal Kopenhágába megy, ahol találkozni fog nővérével, az anyacárnával és ott fogja bevárni Edvárd királyt. A király Kopenhágából hajón fog utazni Pétervárra a királyné és az anyacárné kíséretében és utjában angol és orosz hadihajók fogják kísérsni. Visszatérőben az angol királyi pár meg fogja látogatni a német császárt.

Berlinből táviratozik: Itt a leghatározottabban megcáfolják azt a már eleve is fenntartással fogadott hírt, hogy Vilmos császár legközelebb meg fogja látogatni az angol királyt. A császár augusztus 4-én Renalban találkozni fog Miklós cárral.

A hadsereg a nagymémetek ellen. Grác-ból jelentik, hogy ott a hadtestparancsnok megtiltotta a tiszteknek a gráci dalos-ünnepen való részvételt, egyúttal megtagadta a rendező-bizottság ama kérését, hogy a három stájer-czred zenekara közreműködhesse az ünnepen. A hadtestparancsnok ugyanis ezt az engedelmet ahhoz a feltételhez fűzte, hogy az ünnepi alkalomból ne tüzennek ki fekete-piros-arany színű zászlókat és tartókodjanak a nagymémet tüntetésektől. A rendezők ezt nem ígérhették meg, minek következménye a hadtestparancsnok tilalma volt. Clary grófi helytartó személyesen közbejárt ez ügyben a hadügyminiszternél, de ez még külön is jóváhagyta a tilalmat. A polgárság körében a katonai hatóságok magartatása nagy kedvetlenséget keltett. Viszont politikai tekintetből feltétlenül szükséges volt a nagymémet urakat ily kézzelfoghatóan bojkottálni.

Indiszkreóció vagy felütetés. Berlini politikai körökben mostanában sokat beszélnek egy esetről, mely a német vámtarifa-bizottság egyik legutóbbi ülésén történt. Gróf Kanitz, az ismert agrárius képviselő kijelentette, hogy az osztrák vámtarifa-javaslat birtokában van Goitein képviselő megkérte, hogy mutassa meg a javaslatot a bizottságnak, de Kanitz megtagadta e kérését, arra hivatkozva, hogy diszkreóciót fogadott. Posadowsky államtitkár erre kijelentette, hogy a szóbanforgó javaslatot ő sem ismeri. Bécsi politikai körökben teljesen lehetetlenek tartják, hogy Kanitz a vámtarifa osztrák kormányjavaslatának birtokában legyen. Ily javaslat csak egy van, amelyről az osztrák referensek most tárgyalnak a magyar előadókkal. Nem lehetetlen azonban, hogy Kanitz egy osztrák gazdasági testület vagy egyesület javaslatát gondolta, nem pedig a kormányt.

Veszedelem Dél-Afrikában. Röviden említettük már, hogy Angliának konfliktusa támadt Dél-Afrikában a hatalmas bazuto-törzsszel. Erre vonatkozólag most a következőket írják Londonból: A konfliktusnak oka az, hogy az angol kormány felségsértéssel vádolja a bazuto-főnökök egyikét, Joel Maloppot. A főnökök: Levothoi aligba fogja kiadni a törzsfőnököt s ezért Anglia máris csapatokat koncentrált Bazuto-föld határa mentén. Ha harcra kerül a dolog, két nagy hátránya lesz Angliának. A legharosiabb

azokra, akik a temetésre jöttek. Föl sem nézett rájuk s csak akkor állt föl nehézkes, közömbös mozdulattal, mikor már a közelében voltak. Hosszú, csontos karjait lóbálta, mikor Janika koporsóját leeresztették a sírba s a világrét nem dobott volna utána egy hantot. Az asszonyokat, akik most körbeállták s bepillantottak a gödörbe, irigykedve nézte, de azok el voltak foglalva a bánatukkal s valamennyi úgy érezte, mintha a testből hasítottak volna le egy darabot s azt temetnék most a földbe. A Janika anyja a kondójét harapdálta s bugó sírás közben egyre mondta:

— Kis esibém... Kicsinyem...

A Jani atyja a kalapjával babrált, nem sirt hangosan s csak az orrán esurgott végig egy könnyesepp. Az apró, meztelb parasztyermek pedig kíváncsian tolokodtak a sírgödör szélehez, lehajoltak, belekucskáltak a mélységbe, miközben suttogó hangok hallatszottak.

Mikor a Janikát elföldelték s a feje fölé odatették a fejját, mindenki nagyon meg volt indulva. Nagy csönd volt s a parasztok lehajtották a fejüket, úgy mentek ki csöndesen a temetőből. Megint hallatszott a sok meztelb láb tipogése a fővénnyel, mintha juhnyáj lépése lett volna. A sírásó felesége utánuk nézett. Már csak az asszonyok fehér zsebkendője látszott, melyet a kézben vittek. Aztán mind eltűntek a szem elől. S most megint ott állt a sír előtt, nézte a fejját s szinte örömet érzett, hogy kivüle még van valami a világon, ami nyom nélkül elenyészik s ami után nem marad semmi.

és szellemileg legjobban kifejlett kaffertörzsekkel gyűlik meg a baja, melyek nemcsak Bazuto-földön, hanem Dél-Afrika nagy síkságán is el vannak terjedve. Hogy mire képesek ezek a harotéren, azt megmutatták 1851-ben, 1858-ban, 1865- és 1867-ben, mikor a Szabad Államokkal voltak háborúban. Csak az utolsó évben sikerült a boeroknak óriási áldozatok és veszteségek árán csendet teremteni, de azért a Bazuto-föld megtartotta függetlenségét. A hegyes Bazuto-föld épp oly nehézségeket fog támasztani az angoloknak most, mint a boeroknak 50 év előtt. De ezenkívül még tekintetbe kell venni, hogy Anglia katonai presztízse sokat szenvedett a mostani boer háborúban. A kafferek nagyon jól tudják, hogy csak az angolok túlhatalma vetett véget a háborúnak. A Bazuto-föld, mely Keletre fekszik Oranjetól, Dél-Afrika leghegyesebb és legfestőbb része, vannak 10—12 ezer láb magas hegyescsúcai. Körülbelül 300.000 lélek lakja, közöttük 600 fehér. Ezek is csak a törzsfőnök engedelmevel telepedhettek le. A bazutók 70 ezer kitűnő lovaszt állíthatnak csatasorba. Tekintetbe kell azonban még venni a johannesburgi bányáknál alkalmazott bennszülött munkások közötti iorrongást. Ki tudja azt megmondani ma, hogy a bazutók harca az angolokkal mily hatást fog gyakorolni a kafferek millióira egész Dél-Afrikában? Mit csinálnak majd a zulus és szvázik? Ismeretes, hogy e két törzs főnökei az angol-boer háboru elején leajáplották Krüger elnöknek a segítséget, amit ő azonban nem fogadott el.

A franciaországi kulturharc.

Budapest, július 26.

A francia klerikális tábor elkeseredett hádjárat most már nem annyira a Combes-kormány, mint inkább a köztársaság elnöke, Loubet ellen irányul. Hallatlan sértegetésekkel halmozják el őt a nacionalista lapok s a párisi arisztokrata asszonyok, akik most átvették a nagy forradalomból emlékezetes halkofák szerepét. Valóságos háboru készül az elnök ellen, miután az izgatóság belátták, hogy Combest le nem gyűrik. A kormány rendületlen nyugalommal folytatja a törvény végrehajtását.

(Az iskolák bezárása.)

Párisban, mint az éjszakai táviratok jelentik, a zárdaiskolák bezárása eddig incidens nélkül történt meg a St-Maur-utcai kivételével, ahol az apácákat vagy 50 ember valósággal fogva tartja. Ezeknek élén Girard áll, aki annak idején Guerin társa volt a Chabrol-erődben. Bár az apácák a főnökök által utasítás szerint az anyazárdába akartak visszatérni, ebben megakadályozták őket. Tekintettel ezekre a tényekre és hogy minden erőszak elkerülhető legyen, a rendőrség elhatározta, hogy a bezárási rendelet végrehajtását egyelőre elhalasztja. A miniszterelnök tudatta a rendházakkal, hogy őket magukat fogja felelősségre vonni, ha betiltott intézményeik a rendőrséggel szemben ellentállást fejtenek ki. A Saine-departmentban lévő 26 intézet közül a kormány 25-öt bezárattat. A Ronekerületben több szenátor és képviselő tiltakozó hirdetményt tett közzé a kormány rendelete ellen, egy helyiségből az apácák mindaddig nem távoztak, míg a rendőrség ki nem utasította őket. Egy lelkeszt letartóztattak.

A ma estére a Cirque St. Paulba egybehítt nacionalista tiltakozó-gyűlést, amelyben Coppée, Lemaitre és mások beszétek volna, nem tartották meg. A francia hazafiás liga ma este a rue d'Athéneben egy teremben tüntetést rendezett Jules Lemaitre elnöklésével. Szocialista ellentüntetéseket is jelentettek be a Place de la Trinité, a Place de Clichy és a Place de l'Operan. A St. Roch-negyedben az anyák holnap tüntetést rendeznek a Place de la Concordeon a kongregációkra vonatkozó intézkedések ellen. A szocialisták holnapra szintén terveznek ellentüntetést a Place de la Concordeon.

Lyonban a lyoni kongregációkra vonatkozó és a minisztertanácsban tegnap aláírt rendeletet ma délután minden különösebb incidens nélkül végrehajtották. Az iskolákat bezárták és a helyiségeket a szokásos tiltakozás ellenére lepecsételték.

(Asszonyok a politikában.)

Azok az arisztokrata asszonyok, akik tegnap Loubetnél kihallgatást kértek s akik aztán az elnöki palotát azzal a fenyegetéssel hagyták el, hogy Páris

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

előt az asszonyok vére fogja elárasztani, a köztársaság ünnepek feleségéhez a következők nyílt levelet intélték:

Tegnap reggel elmentünk az Elyséebe, hogy tiltakozunk azok ellen az intézkedések ellen, amelyeket az anyák szabadsága ellen tettek, mert meg vagyunk győződve, hogy nincsen egyetlen francia asszony, aki közbübs tudna maradni a méltatlan dolgokkal szemben, amelyek ebben a pillanatban végbemennek. Ön, asszonyom, kiutasított bennünket; ön bizonyára félt, hogy megállítja fölünk a lölháborúdnak és fájdalomnak kitörését, mely a nép lelkét fölzigatja. Reméltük, asszonyom, hogy ön, aki gyermekeit keresztényi módon nevelti, pártunkra fog kelni. Nem tudtuk, hogy ön és családja kiváltságos akar élvezni, amely sehogyssem egyeztethető össze a köztársasági szabadság programjával. Ha ön, miként mi, ezeken a napokon a nép között járt-kelt volna, meggyőződött volna, hogy a lelkiismeret nem lehet büntetlenül megsérteni. Ha nem is volt módunkban, hogy tiltakozásunkat egészen önig eljuttassuk, mégis fölntartjuk magunknak azt a jogot, hogy tiltakozásunkat a napnak minden órájában ismételjük. Mostantól fogva minden asszony, a gazdag épp úgy, mint a szegény, velünk egyesülni fog a kormány ellen való lölháborúdnak közös érzésében, harcolni fog az ellen a kormány ellen, amely kezét rá merete tenni gyermekeinkre s mindenütt elnyelését fogja benne látni.

A Gaulois számos arisztokrata asszony aláírásával nyilatkozatot küld, amelyben azt mondják, hogy csak udvariasságból mentek az Elyséebe s azután így folytatják: Főlöleseknek tartottuk, hogy Loubetnél kihallgatást kérjünk, mert az efféle dolog csak uralkodóknál szokás. Egyébiránt nálunk, Párisban az sem szokás, hogy asszonyokat a portás szobáscsájában megvárakoztassanak. S velünk ez történt.

Az arisztokrata asszonyoknak füstbement látogatásáról a következőket meséli a hölgytársaság egyik tagja:

— Az újságokból értesültünk, hogy Loubet elnök és neje ma elutaznak Párisból és Rambouilletbe mennek. Ennélgyva nem értünk rá arra, hogy előbb tormaszerű kérvényt nyújtsunk be az elnökhöz vagy nejjéhez kihallgatás iránt s így egyenesen az Elyséebe mentünk, ahol megjelenésünk némi izgalmat keltett. Sokáig vártait bennünket a portás szobájában. Sok ide-odajárás után, amit az udvarból jól láthattunk, Dubois tábornokhoz vezettek bennünket, aki rendkívül udvariasan fogadott. Reille asszony arra kérte az ezredet, hogy jelentsen be őt és a többi hölgyeket Loubetnél. Dubois tábornok látatónagy zavarral azt válaszolta, hogy nem hiszi, hogy Loubetnél fogadhatná őket, mert könnyen kitalálhatja a látogatás célját.

Reille báróné erre így válaszolt:

— Ugyan, hát ha Loubet asszony befolyásolhatatlan, amit könnyen értünk, ugy vezessen bennünket Loubet urhoz, akire inkább tartozik az ügy, mint a feleségére.

— Az elnök a minisztertanácsban van s szigorúan meg van tiltva, hogy őt ott zavarjuk — felelt a tábornok.

— Ha tehát Loubet urat nem látatjuk, ugy megmaradunk amellett, hogy az elnök elé jussunk.

A tábornok az elnöknek lakosztályába ment s ott bejelentette a sürgős kihallgatásra vonatkozó kérelmüket. Nemsokára rá a következő kijelentéssel tért vissza:

— Loubet asszony legmélyebb sajnálatára nem fogadhatja a hölgyeket. Loubet asszonynak nincs joga államügyekre beavatkozni. Neki kötelessége magát mindenféle politikai tüntetéstől távolartatnia s szorosan a kötelessége határain belül kell maradnia.

— Mégis szerzünk magunknak meghallgatást — szölt Reille báróné. — A keresztény asszonyok majd megmutatják, hogy mire képesek, ha szent jogukat sértik; a legutóbbi tüntetések alkalmával elgázoltatták magukat a Garde republicaine lovaitól és el vannak szánva rá, hogy az üldözéseket nem tűrik. A szegény asszonyok, — folytatta Reille báróné — minden áron meg akarják tartani azt a szabadságukat, hogy gyermekeiket keresztényi hitben neveljék. Mondja meg Loubet asszonynak, hogy ha azokat a rendszabályokat, amelyek ellen tiltakozunk, vissza nem vonják, ugy az utcákon nemsokára az asszonyok vére fog folyni.

Dubois tábornok erre nyugodtan így válaszolt:

— At jogom adni az önök ultimátumát!

Az előkelő asszonyok erre eltávoztak Elyséeből, de előzőleg még kijelentették, hogy a keresztény nők nevében nyílt levelet fognak közzétenni, amelyben hadat üzennek elnyomóiknak.

(Loubet ellen.)

Az összes nacionalista és monarchista újságok mintegy jelszóra állást foglalnak Loubet elnök ellen s őt teszik felelőssé a kormányának a szerzetesi iskolák ellen megkezdett akciójáért. A Gaulois rendkívül hevesen támadja az elnököt s azt mondja, hogy már most nem válhatik meg Combéstól; Loubet eddig csak

neveléses volt, de most gyűlöli és utálja az egész nemzet; semmi sem kényszerítette őt arra, hogy aláírja ezeket a törvényellen dekrétumokat, amelyek sértik az alkotmányt, s kötelessége lett volna, hogy tüstént elcsapja ezt a kormányt, amely megsértette őt azzal, hogy ezt a dekrétumot aláírás végett eléje terjesztette.

A klerikális párt hétfő estére nagy tiltakozó gyűlést hívott össze. A felhívás egyik passzusa így szól:

— A lelkiismereti és tanszabadságot lelkiismeretlenül megsértették. A kormány igaztalanul eltiporja jogainkat.

A felhívást François Coppée és Lerolle párisi képviselő írta alá. Vannak farragások is, melyek a klerikális-párt tagjait felszólítják, hogy a Concorde-téren és a Champs Elysée-n tömegesen „sétáljanak”. A szocialisták ellentünetésre készülnek a Bastille-téren.

(Razzia a törvénysező kolostorokban.)

Combes miniszterelnök utasította azoknak a meggyéknek a prefektusait, amelyekben kongregációk vannak, hogy a főnököket az ő nevében és hivatalosan értesítsék, hogy a kormány az illető kongregációt felelőssé teszi az alattuk álló intézetek magatartásáért, amelyeket az 1901. július 1-iki törvény alapján be kell zárni és felelőssé teszi azokért az esetleges rendezési hibákért, amelyek ebből a magatartásból következhetnek.

A minisztertanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy azt a huszonhat szerzetesi iskolát, amely Párisban még nyitva van, ma reggel karhatalommal be fogja zárni. Az intézkedés tolganatosítását ma reggel öt órakor kezdték meg. A rendőrség parancsot kapott hogy azokat az apácákat, akik a törvény intézkedéseinek ellene szegülnek, tartóztassák le. Ma délelőtt kilenc óráig még semmi nyoma sem mutatkozott a rendőrség akciójának. A Rue St-Maur-beli kolostorban reggel még mindig együtt voltak az apácák, férfi- és női védelmezőikkel. A kolostor kapuja előtt rendőrök állnak, de csak kevés közönség látható. Az egyik elsőemeleti ablakból öreg asszony nézgetett ki, aki megfigyelte az utcai eseményeket és időközönként jelentést tett a kolostor népének.

(Várvédő apácák.)

Párisból érdekes részleteket jelentenek azokról a harcra készülődeésekről, amelyeket az apácák sok fölösztatásra ítélt kolostorban tolganatosítottak. Erészletek azt mutatják, hogy az apácákól hirtelenül várvédő asszonyok lettek, akik nem egyhamar ijednek meg a rendőrök ostromától.

Péntek délelőtt a rendőrség megkezdte akcióját a kongregacionális törvény végrehajtására. Rendőrbiztosok jelentek meg a szerzetesi iskoláknál, hogy meggyőződjenek, vajjon az apácák megféleltek-e a hatóság utasításnak és elhagyták-e az iskolákat. Fottolier rendőrbiztos két rendőrségi titkárral tegnap reggel 8 órakor megjelent a Rue Saint-Maur-beli szerzetesi iskolánál, amelyet a Szent-Mária-apácák vezetnek. A rendőrbiztos meghuzta a csengettyűt, de nem kapott feleletet; azután a kapun kopogott, de senki sem jelent meg, hogy kinyissa neki; a kolostor kapuja zárva maradt. Azonban az első emelet egyik ablakánál megjelent két fiatalember, Jules Girard, Jules Guérin-nek volt hadsegédje, a kivel együtt állotta ki a rendőrség ostromát három esztendő előtt a fort-Chabroiban, és Jure. A rendőrbiztos és Girard között a következő párbeszéd folyt le:

— Kicsoda ön és mit akar ön itt? — kérdezték a fort-Chabrol védelmezői.

— Botolier rendőrbiztos vagyok és az apácá-főnöknővel akarok beszélni.

— Az apácá-főnöknővel nem lehet beszélni! — felelte Girard.

— Nyissák ki a kaput! — mondta a rendőrbiztos.

— Nem nyitjuk ki! — felelték vissza a fiatal emberek.

— Tehát önök vonakodnak a kaput kinyitni?

— Igenis, vonakodunk! — volt a felelet.

A rendőrbiztos a felelet után visszavonult. Egy katolikus újság munkatársa, akit beboccsátottak a kolostorba, azt jelenti, hogy az apácák az épület első emeletére vonultak és körülbelül százötven asszonnyal együtt ott töltötték az éjjelt. Az első emeleten az ellentállás főpontján, sok férfi is volt látható. Jules Girard ezt mondta az újságírónak:

— Nem fogjuk megengedni, hogy a rendőrség ide betegye a lábát s a légvégő ellenállást fogjuk kifejteni.

Délelőtt tizenegy órakor a százötven asszony bevonult az első emeleti terembe, hogy a férfiakat az épület megvédelmezésében támogassák, az apácák pedig az oratóriumba vonultak vissza. Déltájban oszladozni kezdett a tömeg, mert látta, hogy a rendőri szolgál-

latot megszorították és hogy a rendőrség egyrésze elvonult. A rendőrség be akarja várni a minisztérium utasítását.

Az az öt apáca-kongregáció, amely ellene szegült a hatóság felszólításának, hogy iskoláját elhagyja, a Szent-Ambrózius plébánia-iskola, a batignollesi Szent-Mária-apácák plébánia-iskolája, a Notre Dame de l'Espérance apácák plébánia-iskolája és a Lavallois és Bagnoleit külvárosok apácáinak iskolája. Beavatót, a Szent-Ambrózius-templom plébánosa kijelentette, hogy ő és sokan mások jelen lesznek, amikor a rendőrbiztos meg fog jelenni. Habár az apácák hajlandók volna-nak a hatóságnak engedelmeskedni, — így folytatta a plébános — az arrondissementnek sok ezer lakosa nem akarja megengedni, hogy az apácák elköltözzenek és ezek mindent el fognak követni, hogy éltérgetésüket megakadályozzák.

A tegnapi est nyugodtan folyt le. Csak a st-mauri zárdaiskola előtt volt jelentéktelen tüntetés. A Libre Parole szerint az apácák tegnap utasítást kaptak, hogy térjenek vissza az anyazárdákba, de ebben megakadályozta őket vagy 40 ember, akik védelmezőiknek mondták magukat. Richard bíboros elrendelte, hogy a keresztény iskolák növendékeinek a Notre Dame-templomban holnapra kitűzött díkjiosztása elmaradjon.

HIREK

A férj.

A legnagyobb elmék köteteket szenteltek a problémának, amelyet végre is Pollacsek József oldott meg elismerésre méltó bravurral. Helena királynőért egy évtizedig állottak csatasorban az egyesült görög sereg-gek, hősök küzdöttek és egy város pusztult el, de Menelaus király hullák és romok felett is Menelaus maradt. Trója falai bedűltek, de nem törték le a szarvait!

Azóta minden oldalról megvilágították ezt a kérdést az utolsó század drámáiról. A fiatal Dumas kiadta a jelszót: *Thes la!* Néhány év múlva keresztényi szelidséggel már megbocsájtást hirdetett.

Es ma már mind a két kiadónak nagy a fábara. Láttuk a férjet verekedni és nem verekedni, ölni és megbocsájtani; olyik kényszerítette a csábítót, hogy nevét adja a hűtlen asszonynak, a másik pajkos ötletességgel felcsapott szeretőnek, és — Adhemar ur pörül-járt. Nincs az a lelketfojtó szociális probléma, amelynek ekkora volna a litteraturája. Miért?

Mert Menelaus minden megoldás után Menelaus maradt. Még akkor is, ha őlt! A szánakozó mosoly alól nem tudta felszabadítani szegényt se Dumas, se Sardou, se senki más. A hűtlen asszonyoknak sokkal több és sokkal sikeresebb a védőügyvédje. Megtanultuk, hogy sokszor az unalom is elkerülhetlenné teszi a házasságtörést. Megismertük a Nagy Galeottót, a hazatérő ifjúkori játszópatját! Megszerettük Bovaryné; megsirattuk Gauthier Margitot és Ninon de Lencost, a megcsalt férj hiába ágált; minden más érzésünkön át maradt számára egy mosolygásunk, amelyet megérezhetett minden diskrét hallgatásban, de minden baráti részvétben is. A Beustelenek hősén tizedany nyian sem zokogtak, mint akármelyik per-dita történetén.

Es a romédmot, amelyet annyian hiába kerestek, megtalálta Pollacsek József. Kieszelt egy új szerepkört: felcsapott fenevadnak. És ime, ez a tric bevált. A mosolygás eltűnt: — Pollacsek ur imponál! Véleménykülönbség nélkül mindenkinek, még a bírónak is.

Megcsalta a felesége, már mielőtt az lett volna és ő mégis elvette. Pedig óvták! Pedig a családja ellenzte! Nálánál jobbszemű emberek már előbb meglátták, hogy ez az asszony csak szeretőnek való, nem feleségnek! Ő elvette! Soha férj jobban rá nem szolgált az évszázados mosolygásra; és ő mégis kibujt alóla.

Egyszerűen másodmagával tört rá a szerelmesekre, megkötöztette és véresre korbácsolta kutyakorbáccsal mind a kettőt; lenyírta egyiknek a fél bajszát, másiknak a

haját, aztán kirugta őket félmeztelenül az utcára és végül meghívta a végtárgyalásra minden ismerősét. Rászóta a szégyent arra, akit megillet és aki könnyebben elviseli. És elégtételt kapott minden formában és minden oldalról: a törvényszéktől, amely ítélte; a közönségtől, amely eljött, rápírtani az asszonyra, de még a csabítótól is, aki kénytelen-kelletlen nagyszámu hallgatóságnak panaszkolta fel, hogy őt, a volt huszárhadnagyot, véresre kutyakorbácsolta a — vádló.

A Pollacsekék esete roppant tanulságos! Amit ifjabb Dumas Sándor el nem ért az ő szeszélyesen szubjektív drámáival, Pollacsek urnak sikerült egy talentumosa brutalitással.

A szép Clemenceau Izát többen siratják mint a gyilkos Pierret; és a szomorú történet inkább serkentette az asszonyok vágyát ékszerre és szép ruhák után, mint hogy elretentő példa gyanánt hatott volna. Pollacsek ur pedig nem őt és mégis!...

Van ennek a jelenségnek egy nagyon tetszetős magyarázata!

Gorkij Maxim új darabjában neurastheniás nyárspolgárok a halálról beszélgetnek. Közéjük toppan a család egyetlen egészséges tagja, egy drabális mozdonyvezető.

— Miről beszéltek?

Az egyik asszony feleli siránkozva:

— A halálról! Már egy félórája!...

A mozdonyvezető csodálkozva néz végig rajtuk:

— Hogy beszélhet a halálról az, aki még meg nem halt?!

És ez az!

Senki se halt még meg, de mindenki kapott már verést. A halál nagyon is nagy, nagyon is komoly. A halállal senki sem számol. Bűnös asszonyok körülbelül azt gondolhatják magukban:

— Eh! Az enyim nem öl!

De a korbács: az fáj! Az ma délelőtt, újságolvasás közben, megszámlálhatatlan fehér vállon csattant. Ha volna erre statisztika, biztosan kimutatná, hogy a cas Pollacsek hónapokra terjedőleg redukálta a házasságtörők számát. A fűrdőszekzen ellenére is!

Es így a Pollacsekék esete nemcsak tanulságos, hanem hasznos is.

Eppur si...!

Ez a kutyakorbácsoló, hajnyíró, botrányszerző férj semmivel sem szimpátikusabb, mint a felesége, akiben pedig a legvajszívűbb ember sem fedezhet fel semmi rokonszenvre méltót, ha csak azt nem, hogy megverték.

Abban, hogy a bíró olyan tulhajtott buzgósággal segített Pollacsekéknél pellengérré állítani és még ottománt is hozatott a tárgyalási terembe, csakhogy ott tarthassa; a közvélemény ujjongó elismerésében, amelyvel Pollacsek urnak adózik, mintha egy szomorú vallomás rejlenék.

Nagyon kevesen merik kimondani, hogy a Pollacsek ur éjszakai tobzódása alapján mégis csak undorító brutalitás. Az általános örömben a Mentő-Egyesület jellegje hallik: — Mindnyájunkat érhet baleset! A hűtlen asszonyoknál Pollacsek urnak ezután „szencsége lesz“, ha ő is úgy akarja! Azoknak imponál a brutalitás. A férjeknek is, akik, úgy titokban már gondoltak erre az eshetőségre.

Az igazi morál, az, amelyik felül áll minden gyanun és minden önösségen, elfordul tőle; éppugy, mint a feleségtől.

Lataczkó Andor.

Audiencia.

Meghajolva, görnyedezve

Jelentek meg komor gyászban

Ott a plebejusi házban.

És az ösök szörnyedezve

Fordultak meg a sir-mélyen

Sápitóztak: „milyen szőgyen!“

„Bourbon, Capet, Rohan-Rohan!

És ti grófok és ti bárók!

Császárt várók, királyt várók!“

„Föltöttek szélvész rohan,
Vihar-vemhes sötét felleg,
Jutnotok hát ide kellett!“

„Kék véretek oda fajult,
Hogy mint a sas törpe fára
Jártok audienciára.“

„Hol az emlék? hol van a mult?
Loubet-néhez jártok egyre,
Alázatos, gyáva kegyre.“

Igy morognak lenn az ösök,
És a könnyük csordul, csordul
Es a csontjuk fordul, fordul.

*

Mint egykor Thermidor havában,
Mikor a guillotin javában
A nyakba metszett nagy kegyetlen;
— A francia nemes fejletlen.

És audienciára járnak,
A mult, az emlék, — régi árnyak,
S akik meghaltak réges-régen,
Kisértenek az Elyséeben.

A hölgyek szellemtánca lebben,
És nincsen semmi szégyen ebben,
De jaj! gyalázat lett a vége,
Ma nem fogad az elnök felesége.

— xi.

Budapest, július 26.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár; méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.

— Személyi hírek. Kisjenőről táviratozzák: József Agost főherceg és neje gróf Szapáry udvarmester és Libits jószágkormányzó kíséretében cserkészre ideérkezett. — Gróf Goluchowski külügyminiszter ma reggel Ischből visszaérkezett Bécsbe. — Waldeck-Roussseau Kopenhágából Kiebbe érkezett. — A görög királyné ma Pétervárra érkezett. — Báró Pödevill bécsi bajor követ ma délelőtt Münchenbe visszatért.

— A király születésnapja. A király születésnapjának évfordulóján, augusztus 18-án délután 9 órakor hálaadó istentisztelet lesz a budai királyi palota Szent-István-templomában. A misén, amelyet Kanter Károly, a királyi palota apátplébánosa fog celebrálni, jelen lesznek az udvar és az udvarnagyi hivatal tisztviselői. A hivatalos főistentisztelet, melyet a miniszterelnökség rendez, délelőtt 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, amelyre a hatóságok fejei hivatalosak lesznek. Ezen a nagymisén Vaszary Kólos bibornok hercegrímás fog pontifikálni fényes papi segédlettel. Délelőtt 9 órakor a Vérmezőn Lobkowitz Rudolf herceg hadtestparancsnok előtt díszszemle lesz, előzőleg Ványa Ferenc katonai prépost plébános tábori misét celebrál a Vérmezőn felállított díszsátorban.

— Mária Dorottya főhercegnő otthon. Bécsből táviratozzák: Mária Dorottya orléansi hercegnő ma délután kíséretével együtt Acsuthra utazott.

— A miniszterelnök kirándulása. Ischből jelentik, hogy Szell Kálmán miniszterelnök ma hajnalban kirándult a Schatbergre.

— A primási udvarból. Vaszary Kólos bibornok hercegrímás, mint Balatonfüredről írják, ottani nyaralójában nagyon jól érzi magát. Naponként nagy sétákat tesz a parkjában és a Balaton partján, de a mellett sokat dolgozik íróasztala mellett. Betegsége alig hagyott rajta nyomot és egészsége annyira helyreállott, hogy az egyházfejedelem augusztus 16-ika, 17-ike táján Budapestre jöhet. Itt a hercegrímás pontifikálni fog a király születésnapja alkalmából, augusztus 18-án a budavári koronázó Mátyás-templomban tartandó ünnepi nagymisén és lehetőleg személyesen fogja vezetni augusztus 20-án a Szent István-napi körmenetet. A hercegrímással Budapestre érkeznek dr. Kohl Medárd püspök és Andor György titkár és lejjönnek Esztergomból az udvari papok is.

— A 32-esek ünnepe. A főváros háziezredének Lobkowitz herceg védnöksége mellett tartandó ünnepe nagyszabásúnak ígérkezik. Díszelőnökségi tisztséget vállaltak többek között Márkus József főpolgármester és Halmas János polgármester is. A vigalmi bizottság díszelőnöki tisztségét gróf Szapáry Pál fogadta el. Ha akadály nem merül föl, megjelenik az ünnepen József

főherceg is. Az Orczy-keret, ahol a katonai ünnepet rendezik, remekül földiszítik, hogy a vendégeket augusztus 20-án méltóan fogadhassák.

— A szerviták bucsuja. A szerviták belvárosi temploma védőszentjének ünnepén, Szent Anna napján ma volt a szokásos bucsu. Az ünnepi nagymisét Kirner Károly apátplébános mondta a szervitátyák segédletével. A mise előtt Laczó budavári káplán magyar szentbeszédet mondott. A templom körül mézeskalácsos-sátákat vertek.

— Ferdinánd fejedelem Koburgban. Koburgból táviratozzák: Ferdinánd bolgár fejedelem atyja halálának évfordulója alkalmából Koburgba érkezett, délelőtt jelen volt a katolikus templomban tartott gyászmisén és délután Bécsbe utazott.

— Afrikai tróféumok. A londoni lapok örömmel jelentik, hogy lord Kitchenery nagyon szép ajándékokat hozott magával Afrikából az angol név számára. Az ajándékok: a boerok egy pompon-ágyúja és Krüger volt állami kocsija, amely ökörfogatra volt berendezve. Szép ajándékok, csak egy kicsit drágák. És sok vérfolt tapad hozzájuk.

— Vilma királynő fogadtatása. A hollandiai gyermekiúság érdekesen fogadta Vilma királynőt, mikor visszatért a looi kastélyba. Nagyszámu gyerekekkel gyülekezett össze a királyi iskola előtti játszótéren, ahonnan muzsikabandával és az ünnepre rendező bizottsággal az élükön a királyi palota elé mentek. A királynő férjével és kíséretével a kapu előtt foglalt helyet. Az összes iskolák tizenöt legidősebb növendéke virágokat nyújtott át a királynőnek, majd felhangzott ötszáz gyermek üdvözlő dala. A zenekar ezután Valerius „Hálaimá“-ját adta elő. A királynő férjével látható örömmel fogadta a virágokat és a gyermekek hódolatát. Vilma bemutatatta azután magának az ünnepre rendező bizottság tagjait s megbízta őket, hogy a gyermekeknek fejazzék ki hálóját. A nemzeti himnusz énekeltek még a gyermekek, mire elvonultak a királynő előtől, majd a zenekarral az élén elhagyták a kastélyt. Óriási néptömeg vett részt az ünnepen.

— A szentesi bolygó. Sima Ferenc, a szentesi demagóg tudvalevőleg Amerikába hajózott egy csomó olyan felelősség elől, amelyekért nem igen tudott volna helyt állani. A szentesi híveknek fönyíllott végre a szeme és egy csomó részvényt, pénzt, hasznót követeltek rajta, ami pedig már mind réges-régen elusztott a nagy politikában. Aki azonban Szentesen nem vált be önzetlen embernek, azt Amerikában is hamarosan kiismerték s amint egy meglehetősen tendenciózus amerikai magyar újság cikkéből olvassuk, Sima Ferenc alaposan lejárta magát odaát is. Kovács Kálmán, egy Magyarországából kiszárazott katolikus lelkes volt az első protektora. Annál huzta meg magát, amikor kiment s az volt az első ember, akit megmárt. Aminek aztán természetes folyamánya az, hogy az az újság kezdő leleplezgetni a tengerentúltra menekült hazafit, amelyet Kovács Kálmán szerkeszt. A cikk, amelyben legutóbb Simáról meglemelekezik, tendenciózus ugyan, de annyi nyilvánvalóan igaz benne, hogy Sima számára már szűk Amerika is. Szörnyű derűséget keltett például odaát az, amit itthoni újságjában írt meg a hazafi, hogy ő volt az, aki Mac Kinley gyilkosát, Colgost lefogta s hogy a haldokló elnök sokáig szorongatta a nagy magyar kezelt. A kelemetlen leleplezés úgy szól, hogy: az az eset annál kevésbé lehet igaz, mert a gyilkosság idején Sima Mc. Keesporton volt és pedig holtreszég állapotban. Egyébképpen holmi rendőri ügyei vannak már odaát s alapos a gyanu, hogy összeütközésbe kerül a büntetőbíróssággal is. O tudniillik magyar ügyvéd, holott idehaza soha egyetlen felé se járt. A jogi tanácsai tehát nem igen lehetnek megbízhatók, de különösen nem a pénzkezelése. S mi lesz, ha majd onnan is kiköpi? Valahol az Oceánon lakik majd, mert ég a lábai alatt Európa és Amerika földje is. A bolygó hollandi végre is pihenni tér. Fölváltja a munkában a szentesi bolygó.

— A görög királynő vasuti balesete. Bécsből táviratozzák: A berlini Post ama hire, hogy a görög királyné Pétervárra utaztában vasuti baleset érte, megfelel a valóságnak. A királyné különvonata, kevéssel Granica orosz határállomás után, orosz területen kisiklott. A vonat elhagyta az állomást és alig pár perccel hirtelen kizökkent a sinekből. A baleset okáról eddig mit sem lehet tudni, mert az orosz hatóságok az egész balesetet nagyon titkolják. Annyi már kitudódott, hogy nem az egész vonat siklott ki, hanem csak egy teherkocsi, a hálókocsi és a szalonkocsi, melyben a királynő ült. Baja nem történt a királynénak, de úgy mondják, hogy az ijedség nagyon megviselte idegeit. A határállomás főnöke a büntetőstól való félelmében eltűnt, hír szerint osztrák területre menekült.

— Kivétel. Statisztikai adatok szerint a Szent Lukácsyúró kútaválalata az év első felében Hamburgon át 860 és Fiumén át 2800 láda kristály ásványvizet szállított tengerentúli piacokra.

— **Nem eléggé férfiak.** Néhány héttel ezelőtt a sandhursti kadétskolából huszonkilenc fiuk csaptak ki egyszerre. Hogy miért, azt kissé titakékosan mondja el az angol újság, amiben az en gros kicsapatság híre olvassuk. Gyujtogatás miatt. De hogy mit gyujtogatnak és miért, azt nem tudjuk. A fiuk megszeppentek s szaladtak fűhöz-fához, hogy visszazukororálják magukat az intézetbe. Vissza is vettek közülük huszonhatet s éppen csak kettőnek nem kegyelmeztek. A huszonhatét is megkapta azonban alaposan a magát. Rájuk piritott csunyan Lord Roberts, aki tegnap meglátogatta az iskolát. Beszédet intézett hozzájuk, amiben elmondta, hogy nagyon elszomorítja az, hogy olyan férfiatlanul viselték magukat. A helyett, hogy belenyugodtak volna a büntetésbe, minden utakat és módokat felhasználtak arra, hogy megkerüljék azt a fórumot, amely kiszabta rájuk a büntetést s valóságos alattomos módon igyekeztek visszajutni az intézetbe. Azt is mondta a derék lord, hogy ez nem illendő magatartás olyan fiukhoz, akik tisztelők akarnak lenni. Lám, az a kettő, aki nem konyorálta végig a potentátokat, férfisan cselekedett. De nem is vették őket vissza.

— **Vadnay Károly állapota.** Vadnay Károlynak, a jeles veterán írónak állapotában ma semmi lényeges változás sem állott be. Ereje azonban egyre hanyatlík. Vadnay ma teljesen eszméletlenül volt és halkán elbeszélgetett övéivel, akik állandóan mellette vannak, sőt még néha humorizál is. Hogy mi a baja, azt is tudja és a legnagyobb nyugodtsággal várja a végétét. Kezelőorvosa, dr. Wein Manó megállapította, hogy az öreg ur gyomra olyan rossz állapotban van, hogy már operációval sem lehet segíteni rajta, mert azt a beteg nem bírná ki. Elete így pedig már csak napokig tarthat.

— **A Kossuth-ünnep.** A Kossuth Lajos születésének századik évfordulója megünneplésére alakult polgári bizottság az országos függetlenségi és 48-as párt támogatásával nagyban dolgozik az ünnep lényessé tételén. Szeptember 19-ike az ünnepség centruma, amikor reggel a fővárosban ébresztő lesz zenével, délelőtt istentisztelet, délután pedig nagy körmenet Kossuth sírjához. A körmenetben részt vesznek az összes budapesti egyesületek zászlóikkal, körök, kaszinók, asztaltársaságok küldöttségileg és a vidéki városok küldöttei. A sírnál beszédeket mondanak s azután teszi le a főváros nevében Halmos János polgármester a Kossuth-mauzóleum alapkövét. Ugyanazok 19-én este kivilágítás lesz. A kivilágításra vonatkozólag Teakovics mérnök a tegnapi értekezleten javaslatot nyújtott be, melyben azt indítványozza, hogy a város több részén este ballonokat bocsásanak fel „Kossuth Lajos 1848–49.” tűzgolyókkal kirakott felirással. A Gellért-hegyen tűzijátékot rendezzenek s a Dunán kivilágított hajókat állítsanak, amelyeken Kossuth Lajos s a 48-as évek nagy alakjainak szobráit helyezték el, reflex-sugarakkal megvilágítva. A Lánchid oszlopain bengáli fénytelepeket állítsanak fel. Szeptember 20-ikán banket lesz, 21-ikén pedig a négyülés és körmenet után a Tattersaliban a 48-as időkbeli előképeket szándékoznak bemutatni. A vidék is nagyban készül ez az ünnepre. Eddig a következő városok és községek jelentették be az országos függetlenségi és 48-as pártnak, hogy részt vesznek az országos ünnepen: Arad, Nagy-Ényed, Kassa, Körömczobánya, Szeged, Szolnok, Deés, Komárom, Karczag, Hódmező-Vásárhely, Kézdi-Vásárhely, Lonsz, Sátoralja-Ujhely, Er-Mihályfalva, Makó, Győr, sajtó-szentpéteri kerület, Mány község, Váralja, Nagy-Károly, Debreczen, Bicske, Nagy-Kikinda és Békésmegye összes községe. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete pedig átiratban kéri fel a nagyobb főnöki egyesületeket, hogy Kossuth Lajos százéves születésnapjára évfordulóján, mint nemzeti ünnep, a kereskedők üzleteiket egész napon át tartassák zárva. Az egyesület azonban kívül az ünnep előestéjén emlékül-ünnepet fog rendezni. A bécsi Information írja, állítólag magyar liberális forrásból:

Ha ez az ünnep nyugodt lesz s csupán arra szorítkozik, hogy Kossuth Lajosnak, a magyar parlamentarizmus tekintetében valóban sok érdemet szerzett államférfiúnak emlékét kegyelettel ápolja, bizonyára részt vesznek a magyar politikusok az ünnepen s gróf Apponyi Albertnek nem lesz oka arra, hogy megtagadja a képviselőket vezetését. Ha azonban az ünnepnek politikai színezete s akármily irányban tüntető karaktere lesz, akkor gróf Apponyi Albert semmiestre sem vehet részt az ünnepen, mert nem engedi, hogy illojális tüntetések a cégyéről használják fel. Sajnos, az ünnep rendezői olyan hangot használnak már most is, hogy e tekintetben az aggodalom nem egészen alaptalan s e túlzók lesznek az okai, ha a Kossuth-ünnep nem országos, hanem csak párt-ünnep lesz.

— **Magyar lovak Franciaországban.** Szegedről táviratozzák: Charles Rousseau, állítólag a francia kormány megbízásából, leleplezett Szegeden, hogy 1000 lovat vásároljon az Aliföldön. Már ki is bérlete az itteni szeszgyár istállóit és egy nagy magánépületet. A löszedést hétfőn megkezdik.

— **Technikusok kongresszusa.** Már 1896-ban elhatározta az akkor együtt volt 900 magyar mérnök és építész, hogy évek múltán újra gyűlést tartanak. A gyűlést most hívja össze a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet a következő főhívással:

Magyarország Technikusai! A 1896. évben tartott magyar technikus-kongresszus értelmében ura tanácskozásra hívunk össze benneteket, hogy a nemcsak karunkat, de nemzetünk boldogulását is mélyen érdeklő kérdésekben megnyilatkozhassék a szakértelem és irányt jelöljön a közvélemény alakulásának. A technikus nevelése, szellemi tulajdonjoga szárazföldi és víziutaink fejlesztése, egyéb feladatokkal együtt a szakértelem közreműködése nélkül nem oldható meg, de ezeknek zsemlőkörü tárgyalása készítheti csak elő a sikert és elégeitheti ki a mindannyiunktól érzett szükségletet. Jöjjetek, hogy szavunk minél hatalmasabb, hangosabb lehessen; Szavunknak csak akkor lesz sulya, ha a műszaki tudományok minden ága valamennyi képviselőjének a szava lesz. Jelenjünk meg tehát mindnyájan Budapesten. Jólgyó évi szeptember hó 28. és 29. napján a második magyar országos technikus-kongresszuson! Dr. Hieronymy Károly v. b. t. t., diszeinök; Csailer Győző, K. Liphay Sándor műegyetemi tanárok; Ludwigh Gyula, a magyar kir. államvasutak elnöke.

A kongresszusnak tagja lehet Magyarországon minden technikus, akár magán-, vagy közhivatalnok, akár önállóan, akár magánvállalatban, vagy irodában működik, még pedig mint mérnök, gépészmérnök, vegyész, építész, vagy építőmester és bányászokbász, avagy erdész és tanár, — föltéve, hogy jólgyó 1902. évi szeptember 15-ig az előkészítő-bizottság előtt ez értelemben jelenkezett. Minden technikus hivatalos; aki meghívót nem kapott volna, jelentkezék a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben. (Budapest, Ujvilág-utca 2. sz. a.).

— **A hagyatéék.** Biró Márton tengerész volt — a Tiszán. Kis, maga igazgatta hajójával járt fel Martonosról Szegedig meg vissza. Kofákat hozott a vásárra, aztán meg uszott velük lefelé, haza. Micsoda derék kis hajó volt az! Egymás ölében ült a sok asszonynépség rajta s tenger-batyu vándorolt ide-oda. Szörnyű érték, amit mind a Biró Martonoséna dirigált részbe. Az a bizonyos Biró Márton, aki a hajó hátuljában a kormányt dirigálta, de vénségére is nőbel, finom hajóskapitány maradt. Mindig csupaszra borotválva, tisztán, hogy a sok fehérrépe ne találjon kifogásolnivalót rajta. Egyszer aztán nagy hírtelen othagyta Biró Márton nemcsak a hajót, hanem az élet roskatag pályáját is. Meghalt, s mivelhogy egyedülálló ember volt, a hagyatékára a hatóság tette rá a kezét. Csak azért, hogy ha majd véletlenül akad valaki, aki juszt formál hozzá, hát meglegyen mindennek a maga becsülete értéke. Végre is soh'se lehet tudni, hogy talán nem akad-e valahol Amerikában egy Biró nevezetű ember, aki rokonságot tart az öreggel, ha megtudja, hogy mi minden maradt utána. Az európai unokaöccsök ugyanis elég vehemens háborút folytatnak Amerika ellen. Bevitték tehát a hagyatékot Szegedre a városházára és kiállították róla ezt a listát:

Egy cseréppipa	fillér
Egy darab szappan	5
Egy cseréptál	10
Fél kiló só és paprika	10
Csomó vöröshagyma	2
Egy rossz zsebkönyv	10
Egy csorba beretva	20
Egy kis doboz zsir	10
Egy kenőkefe	10
Bajuszpedró	2
Félszék oltó	5
Zsebtűkör	5

A licitáció azonban nem igen sikerült. Mindössze egy emberből álló árverező tömeg jelentkezett s az aztán persze a helyzet urának bizonyult. A zsebkönyvet például hat fillérért vásárolta meg, holott — tízet ért.

— **A Mátyás-szobor leleplezési ünnep.** Kólossárváról írják, hogy a Mátyás király-szobor leleplezési ünnepének programját az ünnepet rendező nagybizottság tegnap tartott ülésében állapította meg. A leleplezési ünnep reggel 9 órakor a Mátyás királytéri Szent Mihály-templomban veszi kezdetét. Az ünnepségekben szerepel az Erzsébet-lobogó felszentelése, az EKE néprajzi muzeum megnyitása, az igazságügyi palota és Ferenc József tudomány-egyetem új épületeinek zárkó-letelése, az Erdélyrészi Szépművészeti Társaság műkiállításának megnyitása, a sétátéren néprajzi lölvonulás, színházi díszelőadás és végül a dalkörök együttes szereződése. Az ünnep két napig tart és az első napot kizárólag csak a szobor leleplezési ünnep s az azzal szorosan összefüggő ünnepségek töltik be.

— **Szüksés a büntetés előli.** A rendőrség három tolvajt köröz, akik a törvényszék jogerős ítélete előli megszöktek. Az egyik Poral Gizella 20 éves cseléd, akit szöglátadója ellen elkövetett lopásért 8 napi fogházra ítél a törvényszék. A másik Juhász Lajos 26 éves munkás, aki lopásért szintén 8 napi fogház-büntetést kapott. A harmadik Balányi Erzsébet 23 éves napszámosnő, aki gazdáját, Löwy Izraelt lopta meg.

— **A osaléték.** Az amerikai embernél minden üzlet. Az igaz, hogy az amerikai papnál sem más, minden. Jövedelmét a templom látogatók adják s így a papnak érdeke, hogy minél többen szeressék, imádják az urat. Sajnos ez az üzlet nem jól megy Amerikában s a lelkeseknek ugyancsak sok dolgot kell kitalálniuk, hogy az imádkozókat vagy a jövedelmeiket szaporítsák. Egy new-yorki templom lelkésze merész újítás-hoz fogott a napokban s az újítás fényesen bevált. Az amerikai pap azt gondolta ki, hogy ő fűtyülve dicséri az Istent s nagy falragaszokon hirdette, hogy az ő templomában Louise Truax a reggeli istentisztelet alkalmával Schumann *Ábrándját* fogja fűtyülni, este pedig a Fausztból fognak áriákat fűtyörészni. Mi sem természetesebb, minthogy a templom megtelt kíváncsi vagy istenfélő emberekkel, amire a lelkész legott megcsinálta a maga jégzeitet: A népnek nem kell az Isten. Megteszi neki a fűtyszó is.

— **Frigyes főherceg síának balesete.** Tátralomniczról jelentik, hogy ott a kis Albrecht főherceget, Frigyes főherceg ötéves fiacskáját majdnem végzetes baleset érte. A fürdővendégek ugyanis tegnap virágkorzót rendeztek, amely megjelent Frigyes főherceg is a családjával. A főhercegi család kocsin érkezett, míg közvetlenül előttük hajtottak a kis főhercegi egy csacsik által vont parasztkocsin, tót nemzeti viselettel. A csacsik egyszerre valamitől megbokrosodtak, hirtelen fölfordították a kocsit s a kis főherceg, látszólag a földre bukott és pedig közvetlenül a főhercegek fogata elé, úgy, hogy majdnem a lovak lábai alá került. A lovakat maga Izabella főhercegnő hajtotta, szerencsére olyan ügyesen, hogy a végzetes pillanatban sikerült a lovakat visszatartania, s így maga az anya mentette meg gyermekét az eltiporlás veszélyétől. A kis főherceget azonnal bevitték a szomszédos Pejacevich-vilába, ahol az orvosok megvizsgálták és konstataáltak, hogy a balesetnek komolyabb következménye nincsen.

— **Tűzoltók gyakorlata.** A fővárosi tűzoltók ma kora reggel nagyszabású oltási gyakorlatot tartottak az eleveior épületen. A gyakorlaton Janicsék Andor tűzültelő és Blaszchné Hugó és Markusovszky Béla tisztek vezetésével résztvett a kö-ponti, az első, az ötödik, a nyolcadik és a kilencedik kerületi őrség. A tűzoltóság, mintha csak az óriás épület a legnagyobb tűzveszedelemben állott volna, gőzteskendők segítségével és tűzoltó-létrákkal pompás oltást végeztek rajta és mindenféle vizsgákkal árasztották el. A gyakorlatot különösen az önkéntes tűzoltó-tanulmány halgatói számára tartották, akik valamennyien olt voltak *Bulyovszky* A. adár miniszteri tanácsossal, az országos tűzoltógyűlés vezetőjével. Rajtuk kívül a közönség köréből is akad néző elég, akik megvárták az egy órahosszat tartó gyakorlat végét.

— **A hannoveri sakkturne.** A mai ötödik fordulóról tudósítók a következőket táviratozza: Marshall vezéresel-játszmaiban finom pozíciójattékkal megverte Napier, Pillsbury orosz partiban szép kombinációval tisztelet nyert Popieltól, aki erre csakhamar feladta a játszmat. Igen szépen játszott ma Sviderski, aki a félelmetes orosz mesterrel: Csigorinnal mérkőzött és a vezéresel-megnyitása partí végjátékát oly ügyesen és erőlesen vezette, hogy nyerő hadállásra tett szert, mely előnyét mindvégig ki is használta és legyőzte erős ellenfelét. Lewin finom pozíciójattékkal partút nyert Cobntól. Süchting könnyen jutott nyert partúhoz, mert ellentele, Gunsberg ma igen gyengén játszott; a megnyitás elfogadott királycsel volt. Ma különben három játszma remissel végződött; ezek a következők: a Wolf—Atkins-éle spanyol, a Mieses—Janovszki-éle szabálytalan megnyitása és a Mason—Gottschall-éle vezéresel-partú. Az Olland—Bardeleben-éle spanyol partí egyenlő hadállásban félbemaradt. — A versenyzők állása a mai ötödik forduló után a következő: dr. Olland 4 (1); Janovszki, Marshall és Mieses 4; Pillsbury 3½; Atkins 3; Wolf 3; Bardeleben 2½ (1); Lewin 2½; Napier 2½; Popiel és Csigorin 2; Sviderski, Gunsberg és Süchting 1½; Cohn és Gottschall 1; Mason ½. Megjegyezzük, hogy a zárjelben levő szám a függőben levő partik mennyiségét jelzi.

— **Halálozás.** Szesztay Károly nyiregyházi ügyvéd, Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottságának tagja 62 éves korában e hó 25-én Nyiregyházán meghalt.

— **Osulás vasuti jeggyel.** A rendőrség elfogatott parancsot adott ki Rendes Zsigmond ellen, aki valami *Közelkedés* című zuglatot adott ki. Az a büne, hogy Jakob Dezső kereskedőtől háromszáz koronát csalt ki azon a címen, hogy államvasuti szabadjegyet szerez neki. Rendes Zsigmond Amerikába ment, a havá két évvel ezelőtt is kiszökött, mert sikszasztott.

— **Jégvihar.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: Hegyalján Tolesvától Keresztúrrig nagy jégvihar pusztított, amely a szőlőkben jelentékeny károkat okozott.

— **Rablás egy gőshajón.** Pétervárról táviratozzák, hogy az *Aeskold* gőzösn, amely e hó 19-én indult el Karbinból tuncuzok, akik a hajóra mint utasok szálltak fel, megátadták a kapitányt, kormányost és az orosz utasokat s valamennyit kirabolták.

— **A tanulságos prédikáció.** A népet többek közt igen szépen meg lehet javítani szíveshöz szóló prédikációkkal, lelkes és buzdító beszédekkel. Ezt bizonyítja a következő eset. Radófi Patrik, a szupai eklezsia görög-katolikus lelkesze vasárnap prédikálni kezdett.

— Kedves atyámfiai! Vannak köztetek olyanok, akik a korcsmában töltik a napot, a helyett hogy a mezőn töltenék. Láttam közületek valakit, aki korán reggel már pityókosan bandukolt végig a falun és...

Egy olyan paraszt hallván a tanulságos prédikációt, feszengeni kezdett a helyén, s mikor Radófi Patrik tovább folytatta, oldalba bökte a paraszt a szomszédját s így szólott:

— No, ez engem látott!

A lelkes azonban tovább beszélt s nagyon leszárdta az olyan halandókat, akik már korán reggel részegen járnak az utcán.

A prédikáció után két órával fölgyújtották a pap szánakazalait. A csendőrök keresték a bűnöst s a pap utasítása szerint azt az embert fogták el, akit a pap reggel részegen látott az utcán.

— Te voltál, — mondta a csendőr.

— Nem! — tagadott a paraszt.

— Haragudtál, mert rád piritott a pap.

A paraszt esküdzött égre-földre, hogy nem ő gyújtotta föl a kazalt s be is bizonyította, hogy ő vasárnap mindjárt a prédikáció után a szomszéd faluba ment. A csendőrök tehát tovább kutattak s estélig tizenkét gyanús embert fogtak el.

— Tiközletek való a gyújtogató — mondta az őrsvezető.

— Miről gondolja? — kérdezte az egyik paraszt.

— Mert ti voltatok azok, akik már korán reggel részegen jártatok az utcán s hogy rátok piritott a pap, bosszúból fölgyújtottátok a kazalait.

— A tizenkét paraszt összenézett s röhögött.

— Mit vigyorogtok? kérdezte dühösen a csendőr.

— Csak azt uram, hogy akkor tessék őrszefogdosni az egész falu népét.

— Miért?

— Miért? Mert könyörgöm, itt mindenki részeg már korán reggel.

— **A szállodások kongresszusa.** A Szállodások Nemzetközi Egyesülete XXXI. rendes évi közgyűlésének programja a rendező-bizottság végleges megállapítása folytán változást szenvedett. A szeptember hó 23—27. napjain Budapesten rendezendő sorrendje ugyanis a következők lesz:

Szeptember 23-án esti 8 órakor ismerkedési est és ebéd a Hungaria szállodában. 24-én a Szállodások Nemzetközi Egyesülete délelőtti 10 órakor tartja közgyűlését az Akadémia dísztermében. Közgyűlés után kirándulás kocsikkal a Margitszigetre, ahol a meghívottakat reggelivel vendégelik meg; innen kocsikon indulás a vár-és királyi palota megtekintésére. Délután 5 órakor díszbezd a Vigadóban, utána este 8 és fél órakor a székesőváros hatóságától rendezendő Duna-ünnepély megtekintése. 25-én a központi vásárosoknak megtekintése, innen kirándulás a Sváb-hegyre, ahol a Sváb-hegy szállóban fél 11 órakor reggelit szolgálnak fel a vendégeknek. Fél 1 órakor gyalogséta a Normala-úton át a Zugligerbe, 2 órakor indulás villamossal a központi városbázisához. Este ünnepély Budafokban a Törley-kastélyban. 26-án reggel 9 órakor az új országház és igazságügyi palota megtekintése. Kirándulás a földalatti villamossal a Városligetbe. A Park-klub megtekintése. 12 órakor reggeli a Gerbeaud-pavilonban. 4 órakor a Budapesti vendéglőspartuslat bucsu-lakomája a Royal-szállóban. Este 7 és fél órakor színházi díszelőadás.

— **A saját aróképéhez való jog.** A német szövetségi államok kormányai elé legutóbb véleményezést végett egy törvényjavaslatot terjesztettek, amelynek címe: Törvényjavaslat a fényképeszi művekről. — Figyelemre méltó, hogy ez alkalommal a nyilvánosságot is segítségül veszik, amennyiben az érdekelte szakkörieket felhívták, hogy a törvénytervezetre vonatkozó véleményeiket terjeszszék elő. Az első kérdés az, vajjon egy jogállam alaptörvényeivel összeegyeztethető-e az, hogy valakinek az aros, az illető megkérdése nélkül az egész világ rendelkezésére álljon. Kyszner törvényszéki tanácsos, aki sok tudással és szellemesen megírt értekezésében „a saját aróképéhez való jog” kérdéssel foglalkozott, arra az eredményre jutott, hogy magának a társadalomnak kell ebben a kérdésben védelemről gondoskodnia. A törvényjavaslat alapeszméje — amely éppen a Kyszner tanácsos által felvetett kérdést tüzte föladataul — a tervezet 14. §-ában nyilatkozik meg, amelyik azt mondja, hogy a fényképezés útján felvett képek csak a leányképezett egyén határozott beleegyezésével hozhatók nyilvánosságra. A tervezet szerint az örökösök az illető ebbeli jogát elhalálása után még tíz évig megvédhetik.

— **A sikkesztő pénztárszolga.** Berlinből táviratozzák: Wagnert, a tengeri kereskedelmi ház pénztárszolga beismerte, hogy az elsikkasztott pénzt Tegelort mellett elásta. Vagy 54.000 márkát megtaláltak, úgy, hogy összesen csak vagy 1000 márkát hiányzik.

— **A legújabb drótnélküli távírás.** Mig Marconi még egyre folytatja kísérleteit a drótnélküli távírás terén, az alatt Armstrong és Orland oly készülékeket találtak fel, amelyek a praktikus szempontjából jóval felülmúlják az oiasz fizikus találmányát. A mellett a készülékek olyan olcsók, hogy e tekintetben a körülmenyes Marconi-féle installációt ugyancsak lefözik. Az új rendszer szerint husz angol mérföld távolságra minden különösebb előkészület nélkül és különösen a Marconi által alkalmazott óriás emelvények alkalmazása nélkül képesek lesznek telegrafálni vagy telefonozni. Falak és házak nem szolgálnak akadályul és mindenkinnek módjában van szobájában kisebb telegraf- vagy telefonkészüléket állítani s magát haladéktalanul összekötni azokkal, akik ugyanilyen készülékek vannak eláttva. A földi vezeték előállítására nincs egyébre szükség, mint hogy a legközelebbi légszusz- vagy vízvezetési csőhöz rövid, a készülékekről lefogó drótot erősítsenek, amely a villamos impulzust a földre vezet. Husz angol mérföldnél nagyobb távolságnál Armstrong és Orland is, miként Marconi, a légszuszékat használják, de e végből csak egytizedt akkora emelvényre van szükségük, mint Marconinak s a mellett sokkal gyorsabban tudják jeleiket továbbítani. Armstrong és Orland készülékét husz angol mérföldnél kisebb távolságra már leghözelebb áruba fogják bocsátani. A készülék ára száz korona, a használati díj pedig évenként huszonöt korona lesz.

— **Váltóhamisító bankárné.** Egy altenburgi távirat hírt adott arról, hogy Grüner ottani bankár 400.000 márkát elsikkasztása után megszökött. Most azt jelenti egy távirat Altenburgból, hogy Grüner feleségét, aki 200.000 márká erejéig váltót hamisított, letartóztatták.

— **Tüntető munkanélküliek.** A budapesti munkaközvetítő-intézet megkeresést kapott Potsdamból és Hamburgból, ahol tudvalevőleg nagy ács- és kőművesstrájk van, hogy küldjön ki egy sereg munkanélküli legényt ebből a két szakmából. A munkaközvetítő-intézet összegyűjtött mintegy 40—45 embert, akik hajlandók voltak Potsdamba és Hamburgba menni. Azt azonban nem mondták meg a munkásoknak, hogy a két városban strájk van, azért verbuvalják őket a kimenetelre. A 40—45 emberből álló csoport ma este akart elutazni a nyugati pályaudvarból, ahova a munkaközvetítő-intézetnek egy tisztviselője kísérte ki őket. Az íthonyhagyott munkanélküliek azonban nezzét vették a dolognak s este félközben mintegy százan kivonultak a nyugati pályaudvarra, ahol megtámadták az utra készen álló társaságot és — különösen a munkaközvetítő-intézet tisztviselőjét — alaposan elverték. A nagy csetepaténak, amely a munkások elutazását is megakadályozta, a rendőrség vetett véget, mely hamarosan szélkergette a támadó tömeget.

— **Tantügyi kinevezések és áthelyezések.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Krusper István baróti állami polgári iskolai segédtanító a X. fizetési osztályba rendes tanítónak nevezte ki; Weisz József sztarosvai, Szűcs Gyula szanki, Novák Mátyás breznóbányai és báró Zámbocki Hagen Frida szanki állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítókat a tülpöszálási állami elemi iskolához áthelyezte és Nyerges Dániel, Tömök Sándor, Philippovics Emil, Stiehlentner Kálmán, Fülöp Anna, Gróné Jarányi (Bodai) Eva okleveles tanítókat, illetve tanítókat ugyancsak a tülpöszálási állami elemi iskolához nevezte ki; továbbá Vona Antal, Schiefer Károly, Varga János és Salamon Lajos okleveles tanítókat a nagykamarási állami elemi népiskolához; a tomesai állami elemi iskolához Blum Károly tomesai gyártelepi okleveles tanítót; Pintér Mária okleveles tanítónt a kereszt-esi; Prexl Malvin okleveles tanítónt a ref. kövásházai állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítókká nevezte ki; Obetka Izabella nagyszelmenci állami elemi iskolai tanítónt a tolnai állami elemi iskolához áthelyezte és Károlyi Károly okleveles tanítót ugyancsak a tolnai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki; Végül Bérozy József szül. Cholnoky Margit szaparyigeti állami kisdudovónót az óradnai; és öv. Krauschneiderné szül. Kovacs Ilona bácskerezsturi állami kisdudovónót a titeli állami óvodához, jelen minőségükben áthelyezte.

— **A javíthatatlan.** Csongrádról írják: Forgó Mihályné nemrég került ki a szegedi csillagbörtönből, a hová azért zárták be, mivel Szórfi Veront, Szórfi Elek csongrádi gazda leányát marólyuggal leöntötte. A szerencsétlen leány egyik szemét elvesztette. A büntetés kiöltése után a megittét gyógyköltések díját, 600 koronát semmiképp sem akarta az elítélt kifizetni. Tegnap foganatosították a végrehajtást ellene és lefogták a learatott buzáját, ami ellen tiltakozott az elítélt és esküdzött, hogy abból egy fillért sem fog látni a bíróság. Ma azután beváltotta szavát, kiment a buzakévéhez, a csupor petroleum tartalmát kiöntötte a kévére és meggyújtotta. A gazdák majd agyonverték s a csendőrök alig tudták a nép dühe elől megmenteni. Forgónék azonnal letartóztatták.

— **Házasság.** Krausz Sándor segédjegyző e hó 20-ikán eljegyezte Lukács László budapesti posta- és távirat-ellenőr leányát, Lukács Amália okleveles tanítónt Budapesten.

— **Egy báró szélhámosága.** Néhány évvel ezelőtt hírhedt és ismert alak volt a főváros éjjeli mulatóhelyein báró Tunkel Ottó, az angyalföldi tébolyda igazgatójának a fia. Izgága fiatalember volt, aki sokat párbajozott, dorbézolt s mikor tisztességes pénzülrórási kilogtyak, csalásokra adta a fejét. Mikor azután a hullámok már csakonnan összecsapják a feje fölött, a fiatal báró átvirtozótt Amerikába. Itt szintén változatos és mozgalmas volt az élete. Volt pincér, szákhordó, hordár, énekes és sok minden egyéb, míg azután a múlt év december havában feleségül vette Rosenber Szidonia énekesnt, akivel visszajött Budapésre. A fiatal pár a Gyár-utca 21-ik számú házában vett ki lakást Kohn Emánuelnél. Első dolga az volt, hogy névjegyeket nyomtatott, amelyeken mint francia, német, angol és szerb tolmács szerepelt. Mikor az eszei mezőgazdák, Magyarországon jártak, báró Tunkel Ottó kalauzolta őket. Azonban nem vittek róla valami jó véleményét magukkal, mert alig akadt közőttük egy is, akit a jó báró meg ne pumpolt volna. A tolmácság nem jövedelmezett valami jól és báró Tunkel Ottó ismét csalásokra adta a fejét. Különböző cégektől összevásárolt butort, biciklit, ékszer, ruhaneműt és sok minden egyébét körülbelül 16.000 koronára értékben. Mikor az így szerzett pénz is elogyott, Bécsbe tette át működése színhelyét báró Tunkel. Itt egy *Trijokios* nevű nagykereskedőt csapott be 6000 korona erejéig. Butorokat esalt ki tőle s rögtön értékesítette a vásárolt butort, anélkül, hogy a kereskedőnek csak egy krajcárt is fizetett volna. Majd ismét Budapestre jött vissza s ekkor a pénzközvetítésre adta a fejét. Váltókat fogadott el egyes uriebbekről, hogy pénzt szerez nekik, de akik megbiztak benne, se pénzt, se váltót nem láttak többé. Így csapta be *Dévény* János háztulajdonost, *Magyar* Elek magánhivatalnokot, *Müller* és *Fuchs* magánzókat 875, 960, 900 és 640 korona erejéig. De mindezzel még nem telt be a mérték. Junius 22-ikén 200 koronát esalt ki a házigazdájától, Kohn Emánueltól azzal, hogy Petrováczra utazik valami nagy birtokeladást közvetíteni. Mielőtt elment volna, az ugyanazon házában lakó *Dunai* János borbélytól elkérte az aranyórát és láncát, hogy a vidéken is kellő módon reprezentálhasson. Azóta azután senki sem látta. Junius 28-ikán *Liverpool*-ból érkezett levél tőle a házigazdájának, amelyben azt írja báró Tunkel Ottó, hogy Filadelfiába megy s a száz forintját, majd ha pénzre tesz szert, megküldi neki. Küldött később egy képeslevelezőlapot is *Queenstown*-ból s ebben azt jelzi, hogy az *Eturial* nevű hajón Amerikába utazik. Amikor ez a levelezőlap megérkezett a károsultak nevében *Erdélyi* János ügyvéd feljelentést tett a szélhámos báró ellen a rendőrségnek, amely elrendelte körözését. Minden fél arra mutatott, hogy báró Tunkel a büntetés elől kiszökött Amerikába s így a nyomozást is megszüntette a rendőrség. Már-már kezdtek a becsapott emberek elfelejteni a báró urat, amikor most kiderült, hogy báró Tunkel nem virtozótt át Amerikába, hanem hazajött Budapestre s itt mint örül felvettette magát az angyalföldi tébolydába. Ott élt egy idő óta, míg végre most a rendőrségnek tudomására jutott a dolog s holnap reggel a tébolydában le fogják tartóztatni a szélhámos bárót és átadják az ügyességnek.

— **Elégett gyermek.** *Keszthelyről* táviratozzák: *Czukros* János postászt özvegyének nyolc éves kisleánya kávémelegítés közben a tűzhelyről egy kipatnáz szikra meggyújtotta a ruháját. A szerencsétlen kislány rövid idő alatt szénne égett.

— **Magyar szénmunkások strájkja Amerikában.** Nemrégiben Jackson nyugot-virginiai szövetségi bírót tiltalmat bocsátott ki a szénbányász-özettség tisztviselőihez, amely szerint nem szabad a dolgozó szénbányászokat a strájkra felhívni. Minthogy a hivatalnokok ennek ellenére folytatták az agitációt, letartóztatták őket és tegnap a bíró elítélte az egyiket kilenc-, egy másikat öt- és többeket hatnapi fogságra. Ez a határozat nagy felkűnést kelt mert a bíró a megokolásban a munkavezetőket vamiroknak mondja, akik becsületet, elégedett munkások zsírján hiznak meg. *Mitchel*, a szénbányászok szövetségének elnöke, igen éles, válszaban felebezzést jelentett be a munkásbíróságához és *Roosevelt* elnökhöz fordult a büntetés végrehajtásának felüggesszése végett. Az elfogott agitátorok közt van 24 magyar szénbányász is, akiknek képviseletére az osztrák-magyar konzul New-Yorkból odaérkezett. Minthogy a magyar szénbányászok azt hozták fel mentességükre, hogy a tiltalmat nem értették meg, felmentették őket.

— **A Tisza halottja.** *Titelről* táviratozzák: Ma a Tiszából egy ismeretlen nő holttestét fogták ki, a halotton külérőszak nyomai látszanak. A nő kilétét eddig még nem sikerült megállapítani.

— **Halálos légyostépés.** *Abauj-Szántó*ról jelentik, hogy *Kristóf* Jánost, a város löbírját néhány nappal ezelőtt megcsipte egy légy. *Kristóf* és a cipésztől vérmérgezést kapott. Megoperálták és az operáció után iszonyu kínok között meghalt.

A vasuti menetesség fokozása. Tavaly ősszel híre járt hogy a magyar államvasutak budapest-marcheggi vonalán a vonatok menetességének növelése céljából kísérleteket tettek. Most, mint a *Budapesti Tagblatt* értesül, az államvasutak igazgatósága foglalkozik a menetesség növelésének tervével s ez irányban egy hónap óta kísérleteket is tesz. Az igazgatóság az átlagos menetességet 80 kilométerről 100 kilométerre akarja növelni s az ősszel megkezdett, de a téli időszak közeledése miatt beszüntetett kísérleteket fokozott eréllyel folytatja. A próbavonatokat csaknem mindennap közlekednek s a munkálatokat *Streer* Emil főmérnök vezeti. A próbavonatok 80 és 100 kilométer gyorsasággal haladnak. A középsebességet persze nem lehet mindenütt megtartani, olykor nem érik el, olykor pedig túlhaladják. A 100 kilométernyi menetgyorsaságú a legnagyobb sebességet, 112 kilométert Kőbük állomásnál érték el. A Budapesttől Pozsonyig terjedő távolságot a 80 kilométernyi átlagos sebességgel haladó vonatok 2-51 perc, a 100 kilométernyi sebességgel haladó próbavonatok pedig 2 óra 28 perc alatt jutják be. A vonatok egyetlen stációja Érsekújvár, ahol 10 percig állnak. Az első 100 kilométer gyorsasággal haladó vonatok a budapest-marcheggi vonal kettős sínpárján tognak közlekedni, mely nagyobb menetesség elviselésére is alkalmas. A postavonatok Atlantiolokomotívjai a Magyar Államvasutak gyárában készültek s a párisi kiállításon is ki voltak állítva. A kocsik ujdunatjait és négytengelyűket s a kísérleteken teljesen beválták. A kísérleteket még jó ideig folytatják, az új gyorsvonattípusok és lokomotívok csak két esztendő múlva készülnek el.

Sztrájkoló pincérek. Triesztből táviratozzák: A kávéházi pincérek holnap valószínűleg megkezdik a sztrájkot, mert nem teljesítették azt a követelésüket, hogy a borralvaló megszűnjék.

Vesztség. Szombathelyen a kutyák és macskák között járványosan lépett fel a vesztség. Tegnap egy veszett macska megharapta *Békffy* huszárnagy fiát, akit a Pasteur-intézetbe vittek.

A vas megyei áradás. Szombathelyről táviratozzák: Tegnap délután megint hatalmas vihar vonult át a szentgotthárdi járás fölött, amelyet csak néhány nap előtt is hasonló csapás ért. Ori-Szt.-Péter község határát a jég teljesen elverte. A minap Széll Kálmán miniszterelnök két ízben is kint járt a multkor jégverés által leginkább sújtott Rába-Keresztúr és Felső-Rönök községekben, melyek lakói között 100-100 koronát első segélyképpen azonnal kiosztatták. A Rába folyó Szt. Gotthárdnál ismét erősen árad, úgy hogy a legmesszebb menő óvintézkedéseket kell megtenni. A községben több ház a falak átázása következtében összedől.

Az 5-budavári Martinique-ünnep. Az 5-budavári Martinique-ünnep iránt, melyet a Budapesti Újságírók Egyesülete rendez, városszerző nagy az érdeklődés. A gyermekszépségverseny első díja 300, a második 200, a harmadik 100 korona. Lesz azonban még 10 kisebb díj is. A szülők, akik gyermekeiket a versenyre öhajják boosítani, szándékukat *keddig* jelentsek be a vállalat igazgatóságánál.

Földröngés és vulkán-kitörés. Bécsből jelentik: A szaloniki osztrák-magyar főkonzulátus jelentései alapján a bécsi tudományos akadémia elhatározta, hogy a legutóbbi szaloniki földröngéssel kapcsolatos geológiai jelenségeket kutatás tárgyává teszi. A vizsgálatokkal dr. *Hoernes* gráci egyetemi tanárt bízták meg, aki már elutazott Szalonikiba. — **Bombayból táviratozzák:** *Benderabbasban* naponta földrázkodásokat éreznek, 9-ike óta a lakosság a tengerparton tartózkodik. Az óriási hőség következtében nagy inség uralkodik. A régi Ormuz-erőd teljesen elpusztult, *Kism* város romokban hever. Az gyanítják, hogy kevés emberélet esett áldozatul. *Lisszabomból* táviratozzák, hogy az *Azori-szigetekről* érkezett sürgöny szerint *Horta* tengerparton tűzhányóhegy kitört s hatalmas izzó szikladarabokat sodort a tengerből a magasba. A lakosság nagy katasztrófától tart. Az Azori-szigetek általában vulkánikus természetűek. A szigeteken gyakori a földröngés és a tűzhányó kitörése.

Üdíté-ital. A nyári forróságban valóságos kincs egy jó ital viz. Az egészség jelentős érdekei követelik az italt megválogatás s választásunk a legszerecsesebb, ha rohischi savanyúvíz izunk. A világhírű savanyúvíz tejjel vagy borral vegyítve a legegészségesebb és legüdítőbb ital. A tikkadi hőségben a rohischi víz élvezete frissít és a nyári meleget elviselhetővé teszi.

Carré orkuszában az itt is oly nagy hírű híres amerikai löszelidítő és idomító, *Smith* Norton tanár e hó 27-én tartja utolsó előadását, mely alkalommal mindkét előadásban rossz természetű lovakat idomít és szelidít, ugyszintén mindkét előadásban színrekerül a nagy kiállítású némajáték, a *Japan népművelés*.

Rendőri hírek. *Kropacsék* Gábor István születési 22 éves kereskedősegéd atyjának Főthón, a Garay-utca 2-ik szám alatt lévő házában bal halálán léte magát. Veszedelemes sébével az újpesti gróf Károlyi-léte kórházba vittek. Tettenek oka sze-

relem. — Ma délelőtt a lánchid pesti oldalán egy ismeretlen női holttestet fogtak ki a Dunából. Ingében S. J. monogram van. — *Földiák* Gyula budapesti földbírókos jelentést tett a rendőrségnek, hogy Bécsbe utaztában a vonaton ellopták a pénztáráját, amelyben 81 darab százfiorint, egy 60 koronás és 7 darab huszkoronás papírpénz volt. — A nyugati pályaudvarnak az Aréna-ut felé eső szénraktárainál a vonat elütötte *Szekér* Pál 36 éves napszámot. Súlyos zúdásokkal a Rókusba vitték. — *Kassár* Erzsébet 20 éves cseléd a Gubacsi-ut 21. számú lakásán maróllutgot ivott. Az István-kórházban ápolják.

(x) **Angolországban** nem arkenőst használnak a hőlygek szelítőszereül, hanem *ugorkatejet*, mely valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél győgyszerházban Temesvár. 1 üveg ára 2 korona.

(x) **Rendkívüli elkkék előírásítása** most hétfőn, kedden és szerdán a *Párisi Nagy Aruhás* női nyári divatoszátyában következnek: lásd a hirdetést. E elkkék feltűnő olcsóságuk dacára *distingváltak* és a legjobb hőlyközönségnek ajánlhatók.

A sörivő bivalyok.

— *Jelenet.* —

A pécsi sörivő bivalyoknak mély tisztelőit ajánlvá.

Egy bivaly: Hiába, öreg, nincs kedélyesebb dolog, mint munka után egy kriği sör.

Egy másik bivaly: Ugy van. És a gyomrot is rendbehozza.

Az egyik: Fellekesíti az embert!

A másik: Erőt ad!

Az egyik: Húst!

A másik: Édes mámorba ringat. Ah, a sör!...

Az egyik: On miyet szeret?

A másik: Pilzenit. És ön?

Az egyik: Megiszom a Dréher-félet is. Csak a hanzlilól irtózom. A multkor az istállóban felrugtam egy legényt, mert hanzlit töltöt a vályumba.

A másik: Jól tette. Egyébként kezdek rájönni, hogy az emberek jobban táplálkoznak, mint mi.

Az egyik: Ugy van.

A másik: Folyton fívet enni — mily dörösg!

Az egyik: Hus, hus! Az táplál!

A másik: Egy kis jó, körített marhahus...

Az egyik: Marhahus?

A másik: Az bizony. Céklával.

Az egyik: Szent Isten... ön marhaevő? Saját véreit itja fel? Azt hittem eddig, hogy csak az ariakai és pápua vadmarhák képesek ilyen embertelenségre... pardon: marhátalanságra!

A másik: Mit csinálnak, ha olyan jó.

Az egyik: Hm, hm. Ez szöget ütött a fejembe. Meg fogom próbálni is.

A másik: Hol ebédel ma?

Az egyik: Vampetcsnél. Ott jó a sör. És ön?

A másik: Én a Császártúrdőben. Ott is jó a sör. *(Elindulnak.)*

Az egyik: Bizony, bizony... a sör nagyszerű ital. Én, mint kipróbált öreg marha mondrom önnek, hogy mégsem olyan marhák az emberek...

—o.—

FŐVÁROS

(*) **A pálinkamérések és zsbárusüzletek új rendje.** Tíz esztendővel ezelőtt szabályrendelet adott ki a tanács arra nézve, hogy mely utakon nem tűri meg a pálinkaméréseket és zsbárus, üzleteket. Köztisztasági és közérkölesi szempontok tették szükségessé ezt az intézkedést, amely azonban a főváros gyors fejlődésével hirtelen elavult. Ma már sokkal több az olyan utca és tér, amelyet meg kell kímélni az ilyen üzletektől. A jogügyi osztály tehát új szabályrendeletet dolgozott ki és pedig nagyon bölesen, éppen csak annyira változtatva a mai állapotokon, amennyire ezt a közérdek megköveteli. Figyelembe vette azokat a szintén nagyon fontos érdekeket, amelyek egy csomó szeszmerő és zsbárus anyagi lételet jelentik és helyes tapintattal elutasította azokat az indítványokat, amelyek az új szabályrendelet szerkesztésében túlságosan radikálisan akartak elbánni egy csomó nagyon is megadóztatott polgárral. Ennek a rideg elbánásnak ezáltal csodálattal, a kerületi előjárók voltak a szószólói. Azért csodálattal, mert ezek a kerületi vezér-emberek a polgárság jussainak védelmében tüntek ki mindezeig. Az ő érdekelejteikön mindig okos, életrevaló ideákkal találkoztunk. Ezuttal azonban elvetették kissé a sulyokot. Az egyik egyetlen olyan utcában se akart engedélyezni pálinkamérést és zsbárus-üzletet, amelyben villamos vasút közlekedik. A másik csak mellékutcaiban, de ott is csak a fűtőutal párhuzamosan haladó első mellékutca mögött. A jogügyi osztály nem tette

magávév ezeket a nagyon is aggodalmas javaslatokat, hanem szélsőségek nélkül szerkesztette meg az új szabályzatot.

E szerint pálinkamérő- vagy zsbárus-üzletet templomhoz, iskolához, kórházhoz s egyéb középülethez ötven méternél közelebb nyitni nem szabad. Azokat a régiségkereskedőket, amelyekben műtárgyakat árúsítanak, természetesen nem tekinti a szabályzat zsbárus-üzletnek. A pálinkamérő- vagy zsbárus-üzletet a szabályrendelet a következő utcákból zárja ki:

I. kerület: A Várból egészen, Várkertpart, Krisztina-kört, Atilla-kört, Krisztina-tér, Egyház-tér, Rudasfürdő-tér, Szarvas-tér, Szent János-tér, Döbrentey-tér, Gránit-lépcső, Alagút-utca, Váriok-utca, Városmajor-utca, Apród-utca, Vizmü-utca, Pátyol-utca, Fogas-utca, Milkó-utca, Pauler-utca, Roham-utca, Retek-utca, Döbrentey-utca, Felsőpalota-utca, Palota-utca és Krisztina-utca.

II. kerület: Várkertpart és barár, Margitpart, Margit-kört, Krisztina-kört, Albrecht-ut, Bomba-tér, Fazekas-tér, Lánchid-tér, Széna-tér, Korvin-tér, Irma-tér, Lánchid-utca, Bathányi-utca, Hattyu-utca, Fő-utca, Zaigmond-utca. Királyhegy-utca, Halász-utca.

III. kerület: Főtér.

IV. kerület: A Dunapart a Lánchidtól a Ferenc József-hídig, Károly-kört, Múzeum-kört, Vámbáz-kört, Eskü-ut, Kálmán-tér, Deák Ferenc-tér, Szeréta-tér, Kristóf-tér, Eskü-tér, Városház-tér, Ferenciek-tere, Petőfi-tér, Egyetem-tér, Deák Ferenc-utca, Koronahereg-utca, Bécsi-utca, Váci-utca, Kigyó-utca, Kossuth Lajos-utca, Egyetem-utca, Mária Valéria-utca, Kishid-utca, Papnövelde-utca, Keoskeméti-utca és Városház-utca.

V. kerület: Rudolf-rakpart, Lipót-kört, Váci-kört, Deák Ferenc-tér, Eötvös-tér, Erzsébet-tér, Ferenc József-tér, Gizella-tér, József-tér, Lipót-tér, Vigadó-tér, Alkotmány-utca, Bécsi-utca, Dorottya-utca, Deák Ferenc-utca, Markó-utca, Marokkói-utca, Nádor-utca, Vigadó-utca, Miatyánk-utca, Wurm-utca, Arany Janos-utca, Nagykorona-utca, Bálvány-utca, Sas-utca, Mária Valéria-utca.

VI. kerület: Andrassy-ut, Deák Ferenc-tér, Városligeti fasor, Podmaniczky-utca (a Váci- és Teréz-kört között), Aréna-ut, Király-utca, Teréz-kört, Váci-kört, Gyár-utca (Király- és Mozsár-utca között), a nyaralók területén.

VII. kerület: Erzsébet-kört, Károly-kört, Erzsébet királyné-ut, Városligeti fasor, Szegényház-tér, István-tér, Almásy-tér, Kerepesi-ut, Csömör-ut az Aréna-utig, Király-utca, Damjanich-utca, Rottenbiller-utca és a nyaraló-terület.

VIII. kerület: József-kört, Múzeum-kört, Üllői-ut, Kerepesi-ut, Baross-utca.

IX. kerület: Ferenc-kört, Vámbáz-kört, Üllői-ut, Kálmán-tér, Bakáts-tér, Ferenc-tér, Lónyay-utca, Erkel-utca, Csillag-utca, Mester-utca, Tompa-utca, Rándler-utca, Soroksári-ut a Ferenc-körtig.

X. kerület: Szent-László-tér, Martinovics-tér.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvetés-bizottságok a jövő héten a következő új helyrajzismű hűzabban lakó adókvételek III. osztályu kereseti adó javaslatát fogják tárgyalni: — A III. kerületben hétfőn 97374-1133, kedden 1141-1217, szerdán 1225-1325/82, csütörtökön 1333-1403/09, pénteken 1401/1-1434, szombaton 1435-1513/7b; az V. kerületben hétfőn nem lesz ülés, kedden 866, 867 és 868/892, szerdán 769-875, csütörtökön a külön meghívottaké; a VI. ker. az I. bizottság hétfőn 3849-3857, kedden 3859-3863, szerdán 3864-3873/t.2, csütörtökön 3873/t.4, 5-3874, pénteken 3874-3882, szombaton 3883-3884; a II. bizottság hétfőn 3468-3471/72, kedden 3473-3465/c, szerdán 3476-3482, csütörtökön 3483-3489, pénteken 3490-3560, szombaton 3561-3567, az I. bizottság hétfőn és kedden a külön meghívottaké, szerdán 5260-5264, csütörtökön 5265-5273, pénteken 5281-5287, szombaton a külön meghívottaké; a II. bizottság hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön a külön meghívottaké; a IX. kerületben hétfőn 9494-9584, kedden 9535-9559, szerdán 9560-9573, csütörtökön 9576/77-9580, pénteken 9581-9584, szombaton 9595-9622/24.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Az ember tragédiája.** A kistinavárosi színházban ma az *ember tragédiája* került színre precíz összevágó előadásban. A magas színvonalu játékából különösen kiemelkedett *T. Hadrik* Anna Éva szerepében. *Thury* Elemér, mint Ádám, továbbá Rétei Lajos, *Körmeny* János és *Barthos* Gyula. Az illuziót keltő pompás díszletek, a tömegjelenetek zavartalan harmóniája, általában az egyenletesen gürdülő előadás Krecsányi Ignácnak szinpadú tudását és áldozatkészségét dicsérik. A közönség, amely szinültig megtöltötte a színházat, szinüni nem akaró tapsokkal méltányolta a nagyarányu vállalkozás teljes sikerét.

**** A kis alamuzy.** *Bokor* József kedves operettjét, *A kis alamuzy* játszótták ma telt ház előtt a Városligeti Színházban. A népszerű melódia kedvéért a hőség martírúmat nagy lelki erővel viselték el az aréna vendégei és gyönyörködtek az összevágó előadásban. Csongori Mariska, Orsi, Váradi, Parányi, Gömöri, Mátrai és Hajós Elza buzigárdok az est sikere érdekében. A közönség elismeréssel tapsolt a szereplőknek.

Küry Klára vendégjátéka. Marienbádból jellenti levelezőnk: Küry Klára kisasszony ma a Lütben foglalta fényes sikerű vendégjátékát minden zarándok szívet hódító. A publikum alig tudott betelni e bevégzett alakítás ritka pompájával és nyílt színen is, felvonások végén is zúgó tapsokkal ünneplé a kiváló vendéget. A kisasszony minden ének-számát megismételte, legfőbbjét háromszor is és a felvonások után megszámlálhatatlan sokszor jelent meg a lámpák előtt. Az előadás végén is meleg ovációkkal meg-megújuló kihívásokkal volt hálás a publikum az est nagy művészi örömeit.

Márkus Emília Karlsruheban. Márkus Emília, a Nemzeti Színház kitűnő művésznője, ma nyári időszerűre Karlsruheba utazott. A művésznő a jövő hó végéig marad a fűrdőhelyen.

Hírek a fővárosi Nyári Színházról. A krisztinavárosi színházban holnap, vasárnap két előadás lesz, színter kerül délután 8 órakor fél órávalakkal *A trapézisták hercegnőjé* című operette, este 7 1/2 órakor az *Ember tragédiájának* lesz a második előadása. Hétfőn Andran szép zenéjű operettje az *Üdvöske* kerül színter. Szombaton Béli és Pejér eredeti operettjét a *Katalint* adják először. A hét többi napjain az idei szezon legsikerültebb darabjait ismételi meg, így kedden a *Lampa az ablakban* című mulattató bohózatot, szerdán a szép zenéjű *Édes lányka* operettet, csütörtökön Verdi *Ernani* című operáját, pénteken a *Kereszt jéle* kerül színter.

Hangverseny-közt. Bendiner Nándor, a jeles fiatal zongoraművész, megkezdte újra hangverseny-körútját. Szerdán Rohitschon s tegnap Siofokon aratott nagy sikert briliáns művészi képességével. Rohitschon Popper Félix, az Opera tagja s a fűrdő zenekara működött meg közre; Bendiner Weber f-moll koncertjét és a Paganini-Liszt variációkat játszotta óriási sikerrel. A közönség mind a két hangversenyen elhalmozta a tetszés jeleivel a kitűnő művészt.

Városligeti Színház. A Városligeti Színházban vasárnap délután fél órávalakkal mellett ismétlik meg a kis dramuzsi vig operettét, amelyben *Csongori Mariska Orsy és Hajós* kívül a színház komikusai mind részt vesznek. Este rendes helyarákkal *Föld Mátyás* kaosztató bohózata, a *demokrata* 24-edeszer kerül színter. A nagy vonzóerejű darabnak szerdán lesz a 25-ik előadása. A szerző tiszteletére az alkalommal bankettet adnak. A jövő szombaton, augusztus 2-án lesz a bemutatója *Ziehrer A három kívánság* operettjének, amelyet az igazgatóság kitűnő szereposztásban és fényes kiállításban hozza színter. Az operett egyik komikus főszerepére az igazgatóság szerződöttette *Szilágyi Kornélt*, a Magyar Színház kedvelt művészt.

A tátra-lomnizi ünnepek. A lomnizi versenyeik alkalmából rendezett ünnepek fényes siker mellett zajlottak le tegnap. Délután négy órakor kezdődött a nagyszabású virágkorzó, amelyben *Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő* is részt vett leányaival. Az izléseken feldíszített kocsikat nagy közönség nézte és a főhercegi család élénk ovációkban részesítette. A virágosata befejezése után a művész-estre gyűlt össze igen nagyszámú válogatott publikum. Az ügyesen összeállított, változatos program minden egyes száma zajos tetszésnyilvánításokra ragadta a hallgató-ságot. Különösen nagy hatást keltettek a pompásan rendezett élképek, amelyekben *Széchenyi Jella és Mária grófnők, Erdődy Ilona grófnő, Hajós Erzsébet, Magyar Margit, Raditsich Georgine és Edina, gróf Erdődy Miklós, Beretichs Endre és Raditsich Elemér* vettek részt. A közreműködők sorában nagyban ünneplétek *Török Irma* kisasszony, aki kurucdalokat szavalt cigányzene-kísérettel, *Ledofszky Gizella* kisasszony, aki pompás énekutadással egész sor dalt énekelt zajos tetszés közepette. Utánuk *Kenedich Kálmán* következett, aki dr. Magyar László lovaregyleti főtitkárval a koncertet rendezte is és a pódiumon is nagy tapsokat kapott. Az utolsóelőtti szám *Németh József* jóízű előadása volt, amely sok derűtséget keltett. Végül *Kopácsy Juliska* éneke fejezte be a mindenképpen sikerült művészt.

Vakok hangversenye. A vakokat gyámolító országos egylet örömmel tapasztalja, hogy a kereskedő és iparos körök nap-nap után meghozzák áldozatukat vak embertársaikért. Ez készíti az egylet vezetőségét arra, hogy a vakok képzése terén elért eredményt vasárnapokon mutassa be. A hangversenyt — tekintettel a melegebb napokra — az egylet a vakok országos intézetének (V.I. ker. István-ut 96.) árnyas kertől körülvett díszteremben tartja, amelynek közvele közelében egy az állatkerti mint zoológ villamos kocsik megalanak. A hangverseny délután 5 órakor kezdődik. Jegyek: 2 korona, 1 korona 60 fillér és 80 fillér ellenében, minden nagyobb dohány-tözsében és a hangverseny pénztáráján kaphatók.

A bayreuthi előadások. Bayreuthból jelentik, hogy tegnap a Nibelung-ciklust a *Rajna kincsével* nyitották meg fényes sikerrel, melyben osztoztak Schumann-Heink asszony (Erda), Briesemeister (Loge), Vanroy (Wotan), Breuer és Friedrich. A legnagyobb sikert azonban a zenekar aratta Richter vezénylője alatt.

Német dalosnap. Grából táviratozzák: A hatodik német dalosnapra vasárnapra a nap folyamán több mint 10.000 dollár érkezett Ausztriából és a

német birodalomból az ünnepiesen díszített városba. Este a várost gyönyörűen világították. A dalár-osarnokban ismerkedési est volt.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilgyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében. Budapest, Károly-kört 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Bizet Carmen 10.— K., Wagner Tristan és Isolda 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Troubadour 8.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., A bőregér 5.40, San-Toy 5.40 K., Görög rab-szolga. Geisha, Cirkusz-élet, Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenkint 6.— K., Fiorodora. Kis szökevény, Postás fiú, New-York szépe egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: Katalin, Hoffmann meséi, Kis szökevény, New-York szépe, Pifine füzetenként 3.— K., Mader Szerelmi kaland, Tréfiás balet 2 füzet 6.— K., Egy görbe nap, énekes bohózat 3.— K., Der Kellermeister 2 füzet német szöveggel 6.— K., Das süsse Mädel 2 füzet 6 K., Az izé, potpourri 3.60 K., Luna asszony, potpourri 3.— K., Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetség? 2.— K., Vén kocsis dala 3.— K., A diófa románc 1.50 K., Tekintetes ur 1.80 K. A rózsabimbó és a méh, románc az „Ornagy ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., Legkedveltebb kuplék: Drahn ma ma 1.80 K., Meine Lily (Lotti ezredeséből) 1.80 K., Du mein Girl 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., Zsuzsi-kuplé 2.— K., Die Haselnuss 2.40 K., Der lustige Ehemann 2.40 K., Luna-Walzer 2.40 K., Az izé-walzer 2.40 K., Madame Sans-Gêne 1.80 K., Legújabb 101 magyar népdal 3.— K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Ábrányiné-Katona Klementin elbeszélései.** A való élet művészi figyelője Ábrányiné-Katona Klementin. Most megjelent elbeszélésköte igazságában és közvetlenségében megkapó képeket örökít meg a körülöttünk folyó sürgés-forgásból. A kötet nyolc novellája az illusztris írónő java munkái közé tartozik s valamennyi nemes gyönyörűséget okoz az olvasónak. A mesék akcióiban csak olyan alakok mozognak, akiket érdemes szemügyre venni, így érdekes mindegyik elbeszélés s a háttérben, meg a sorok között halljuk a szerző költői mélységű kontemplációját. Különös érdekesség az *Egy magyar művész életéből* című elbeszélés, amely a kortörténet írójának becses forrásmunkául is szolgálhat, nem szabad természetesen a forrásmunka fogalmát a tudomány segédeszközeiről szóló definícióval mérni. A többi elbeszélést sorba fél kell sorolnunk, ha az olvasónak szép, érdekes és gyönyörűkötetű novellát akarunk figyelmebe ajánlani. Ezek az elbeszélések értékes termékei a magyar belletterítikának s méltó módon sorozatként Ábrányiné-Katona Klementin eddigi irodalmi munkáihoz. Hangjukban a disztigvált ízlés, formájukban a stíbeli kerékség, nyelvezetükben a magyarság ad sajátos karaktert e novelláknak, amelyek közös kötetbe foglalva egységes betekintést engednek a kiváló írónő lelki nemességébe és költői gondolkodásába. A csinos angol vízszonba kötött kötet az Atheneum kiadásában jelent meg, megrendelhető a szerzőnél. (Budapest, Margit-sziget.)

○ **Az új idők e heti száma** bővelkedik aktuális képekben. A turini iparművészeti kiállításról hat szép képet közöl, bemutatja olvasónak a jubiláló Samassa József egri érseket, a képviselőház belső, intim világából három képet hoz, stb. Pataki Lászlótól pedig egy „Aratás” című gyönyörű rajzot. Szövegrészebe legjellegesebb írónk irak regényű, novellát, elbeszélést, verset, társadalmi, ismeretterjesztő, művészeti és szórakoztató cikkeket. A pompásan szerkesztett hetilap kiadóhivatala Andrassy-ut 10. Előfizetési ára negyede-ve 4 kor.

VIDÉK

— **(A külségnevek magyarosítása.)** Beregszászról írják: Az idegen hangzású községeknek megmagyarosítása ügyében élénk mozgalom indult meg Beregvármegyében dr. Hagara Viktor főispán és az alispán részvételével. A külségnevek megmagyarosítása céljából bizottságot küldtek ki, mely javaslatát az alispán felhívására már be is nyújtotta a megyéhez. A főispán a tervezet végleges megállapítása céljából a bizottságot legközelebb össze fogja hívni.

— **(A soproni káptalan új tagjai.)** Sopronból írják: Mohl Antal győri püspöki helynök, címzetes püspök ma íktatta be a soproni káptalan új tagjait. Pader Rezső horpasi plébánost, volt országgyűlési képviselőt preposztot, Domonkos Ferencot olvasó, Zehnbauer Ottó városi plébánost, volt országgyűlési orkanonoknak és Kovács Ignácot kanonoknak. A püspöki helynök beiktató beszédében kijelentette, hogy elérkezett már az ideje a magyar nyelvű hívők leikszükletéről való gondoskodásnak. Sopronban a katolikus szent beszédek még kizárólag németek, csak a bencések kis templomában magyar.

EGYESÜLETEK

(Ügyvédségek országos egyesülete.) Az ügyvédségek országos egyesülete, amely három évvel ezelőtt alakult meg, de alig háromnegyedévi fennállás után megszünt működni, most újjáalakult. Az egyesület célja az ügyvédségek (ügyvédjelöltek, joghallgatók) erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása, az ügyvédi, közjegyzői és végrehajtói irodáknak képzett és megbízható segédekkel való ellátása, szóval a munkaközvetítés eszközözése, segítőalap gyűjtése stb. Miután egyik főelőja az egyesületnek, hogy tagjainak díjtalanul állást közvetítsen megkeresni mind azokat az ügyvédeket és közjegyzőket, akiknek segédre van szükségük, hogy ezt közöljék az egyesülettel, majd készséggel ajánl díjtalanul megfelelő segédeket. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálnak az egyesület vezetői, az egyesületnek VII., Dob-utca 52. szám, II. emelet. I. ajtó alatt levő helyiségében, délután kettőtől és harmadtól órá között, vagy levélben.

Nyiltér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeres lesz alkalmazva kóros vérnyomás, szívműködés, szív- és gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbetegségeknél. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. A gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének Dr. KOVACS J. egyet. orvosának (Hemopatia) rendelőintézte van Budapest, V. ker., Váci-kört 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—11-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetben kívül is kezel. — Noház betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Pájdalmas, kinos és kellemetlen, ha teste bárhol viszket vagy sűrűsödés vagy bőrkörtözés vagy kipálított és kibeszedett. Mindazon bajok teljes megszüntetésére elég egy tégely **Erényi-féle „Ichtio-Salicyl”-t** venni. Ára 3 korona utasítással. Kapható és szétküldi *Diana-gyógyszertár,* Budapest, Károly-kört 6. sz. (Dob-utca sarkán).

CIRKVENICA—FIUME klimatikus gyógyhely. Egész éven nyitva — Dr. EBERS csász. tanácsos — **HERAPIA * TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET** Saját major. * Nyári tengerfürdő. Prospekt ingyen.

50.000 korona a **Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték** főnyereményének értéke. Sorsjegy ára csak 50 fillér. **VAVAVAVA** Húsz szeptember 21-én. **VAVAVAVA** Sorsjegyek kaphatók minden sorsjegyelárusítóhelyen, valamint a **Kiállítási Sorsjegy Irodában BUDAPEST, V. Nádor-utca 16.** Vizsontelődik keresteknek.

ROHITSI Tépelforrás érvágyat gerjeszt, megkönnyíti az emésztést, szabályozza az anyagcserét. NAGYBANI RAKTÁR: **HOFFMANNJÓZSEF** zrt. BUDAPEST, BATHORYUTCA 8.

Elő biztosító intézet katonai * * * **szolgálat esetére** * * * **0 es. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet** Budapest, Váci-utca 34. **Flygermek ellátása a védkötelezettség, illetve a nagykorúság idejére. — Osó díjtételek, szabadlevéltételek.** Jelentékeny nyereségrészesedés, képviselők, utazók és főigényelők előnyösen alkalmazhatnák. **Biztosítási állomány 42 millió korona.** **Biztosítási alapok 10 millió korona.**

Ó cs. és kir. apostoli Felső közeledő születésnapja, valamint a Szent István napra, Magyarország nemzeti ünnepe, bátorodunk elismert, kitűnő minőségű

Pezsgőborainkat Transsylvania és Vin-Brut

szíves megízlelésére a legjobban ajánlani.

Louis François & Cie
pezsgőbörgyár
cs. és kir. udvari szállítók, BUDAFOK.

Természetes forrómeleg kénés források, iszapfürdők, iszapborogatások,
zuhany-massáže. Vizgyógyintézet, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kád-fürdők, gyógyvíz-uzodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, kőszény, ideg-, borbajok stb. felől kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budán.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budap.-st. IV., Kár.-ly-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

Margitszigeti footballmatch. Vasárnap e hó 27-én este 1/2 órakor a Margitszigeti sporttelepen melynek kedvező tevése lehetővé teszi városát is footballmatchek tartását, a Margitszigeti Football Csapat, mely a M. A. C. és a M. F. C. tagjaiból alakult, a Magyar Testgyakorlók Köre első csapatával mérkőzik. Belépési jegyül 40 filléres training-jegy szolgál.

Tátra-lomnoki versenyek. Ma a legtöbb futamban kevés ló indult, de a nagy mezőnyökért kárpótlást adtak az érdekes finishok. A Szepességi díjban is erős küzdelem volt, amelyből csak nyakhosszal került ki a győztes Pusztabíró. Az obligát holtverseny ma sem maradt el. A Felkai handikapban ugyancs Kelenye és Babatünder egyszerre értek a célhoz. Egyéb-ként az egész vonalon a favioritok győztek. A részletes eredmény a következő:

I. **Eladó versenyek.** Díj 1800 korona. Távolság 1600 méter. Losonczy Gy. Glend'orja (Smejda) első, Mravik P. Detreje (Csuvár) második. Több ló nem futott, Totalizátor: 10: 13.

II. **Felkai Handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 2000 méter. Gróf Degentel J. Kelenyeje (Russel), Egyedi L. Babatünderje (Slack), holtversenyben első. Magyar Gy. Hamletje (Adams) harmadik. Totalizátor: 10: 13 (Kelenye), 10: 10 (Babatünder).

III. **Szepességi díj.** Díj 8000 korona. Távolság 2400 méter. Blaskovits E. Pusztabírója (Holmes) első, Dreher A. Retourja (Clemunson) második, Mravik P. No-goodja (Slack) harmadik. Totalizátor 10: 14.

IV. **Kétévesek nyeretlenné dija.** Díj 2000 korona, távolság 1000 méter. Rohonczy G. Gyöngyszigetje (Holmes) első, Blaskovits E. Nemese (Russel) második, gróf Degentel Barbizonja (Adams) harmadik. Azután Zsassa, Lator I., Cipész. Totalizátor 10: 29. Helyrelogadások: I. 25: 28, II. 25: 26, III. 25: 26.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona, távolság 1200 méter. Gróf Degentel Camperdownja (Russel) első, báró Königsvarter H. Verandája (Adams) második, Liptay B. Orbanja (Gallo) harmadik. Azután Marineur, Embrocation, Teresi. Totalizátor 10: 26. Helyrelogadások: 25: 26, II. 25: 40, III. 25: 49.

VI. **Eladók Handicapja.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Lovag Lederer S. Mintája (Slack)

első, Zangen J. Bencéje (Huxtable) második, gróf Degentel J. Aranyosóje (Adams) harmadik. Azután Elbatidor. Totalizátor: 10: 20. Helyrelogadások: I. 25: 44, II. 25: 64.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Morés mérki meggyilkolása.** Párisból jelentik, hogy a sussai (Tunis) esküdtszék e'ót már megkezdődött a kiballgatás Morés mérki meggyilkolása ügyében. Morés mérki özvegye azt igyekszik bebizonyítani, hogy férje, aki a franciaországi nacionalisták vezére volt, kormányhivatalnokok összeesküvésének áldozata lett. Az arab és tuareg gyilkosok csak félbélrelt emberek voltak. A két gyilkos neve: *El-Kheirben-Abdelkader* és *Hamma-ben-Cheikh*.

§§ **Nyilatkozat.** Radó Szigiried ur, Hilgermann Laura léreje a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

Több lap közölt egy hírt Hilgermann Laura válópőre címmel. En a házasság iránti kereset benyújtásáról sem tudok és nőm, aki most távol van Bécsből, nyilván szintén nem tud semmit és ama változatlan egyetértés mellett, amelyben mi élünk, az ilyen kereset mellett semmiféle valószínűség sem szól. Ami továbbá a gondnokságnak nóm ellen és ellenem tékozás miatt való elrendelését illi ezt már hetek előtt tárgyalták az összes budapesti és bécsi lapok. A gondnokság és a gyámság ideiglenes intézkedések és nemcsak az én személyemet illetőleg, hanem nőmet és gyermekeimet illetőleg is hazám bíróságainak lesz a dolga, hogy véglegesen döntsön ebben a dologban, mert mi valmennyien nem szüntünk meg magyar állampolgároknak lenni.

TÁVIRATOK

Pétérvár, július 26. *Macsukata* volt japán miniszterelnök tegnap ideérkezett és látogatást tett gróf *Lambdorff* külügyminiszternél.

Rambouillet, július 26. *Loubet* elnök ideérkezett.

Az angol koronázás.

London, július 26. *Edvárd király* ma yachtján résztvett a titkos tanács ülésén. A király két rendeletet irt alá, melyekkel a *koronázást augusztus 9-re tűzi ki*, illetőleg ezt a napot bankünnepnek rendeli.

Horvát ábrándok.

Zára július 26. A tartománygyűlés tegnap esti ülésén dr. *Cingria* előadta a horvát nemzeti párt vezető megokolta a bizottság felirati javaslatát, mely egy lojális passzuson és számos gazdasági szükséglet felsorolásán kívül azt az óhaját fejezi ki, hogy hozzák be a belső horvát hivatalos nyelvet és egyesítsék a horvátok által lakott összes tartományokat egy külön államcsoportha a monarchia keretén belül. *Trombic* a jogpárt nevében egy másik javaslatot indítványoz, amely a horvát országok egyesítésének kérdését behatóan tárgyalja. *Zili Ottó* az olasz autonóm-párt nevében kijelenti, hogy a párt csak a felirat homagiális és gazdasági része mellett szavaz. *Vukotic* a szerbek nevében hasonló nyilatkozatot tesz, de avval a módosítással, hogy a szerbek a hivatalos nyelvre vonatkozó részt is megszavazzák. A szavazásnál a jogpárt javaslatát elvetették, mire ez csatlakozott a bizottság javaslatához. Ezután ennek a javaslatnak homagiális és gazdasági részét egyhangulag, a hivatalos nyelvre vonatkozó passzust az olaszok szavazatai ellenében és az államjogi egyesítésre vonatkozó passzust az olasz autonómisták és a szerbek szavazatai ellenében elfogadták.

Mezei munkások sztrájkja.

Lemberg, július 26. A tarnopoli kerületben majdnem teljesen megszűnt a mezei munkások sztrájkja, ellenben 50 községben még tart a sztrájk. Kusiatin kerületben a birtokosok és bérlők gr. *Goluchovski* Adam elnöklete alatt gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kormánytól az aratás idejére katonaság kirendelését fogják kérni, mint ahogy az Oroszországban történik. Kuasni-kerületbe 100 dragonyos érkezett. Hír szerint több letartóztatás történt és az összeközöskés alkalmazásával sokan meghaltak. A sztrájk-nak anyagi kérdéseken kívül nemzetiségi és vallási háttér is van. A *Bilo* című lap szerint 200 községben körülbelül 100,000 munkás sztrájkol.

Adócsökkenés Angliában.

London, július 26. *Hicks-Beach* pénzügyminiszter tegnap a Mansionhouseban beszédet mondott, amelyben azt mondta, hogy a jövő év költségvetése a megadottak jelentékeny csökkentését fogja magával hozni. Kétségen kívül a keresetiadó lesz az az adó-nem, amely e tekintetben első sorban szóban jön. Azt hiszi azonban, hogy a jövő évi költségvetésnek a hadiköltségek fedezésére az államadóságok törlesztésének új módját kell tartalmaznia, mert ha nem is

kételkedik abban, hogy a hadiköltségek jelentékeny részét Transvaal maga fedezheti, mégis még mindig fönnmarad az adóknak egy igen jelentékeny összege, amelyet viselni kell.

Vilmos császár éjszakai utja.

Bergen, július 26. A rossz idő miatt a Hohenzollern már ma délelőtt elindult Sascioba, ahová vasárnap este érkezik meg. Kedden a Hohenzollern folytatja útját.

Meyer Lukács a békéről.

Southampton, július 26. *Meyer Lukács* volt boer tábornok ma reggel Dél-afrikából ideérkezett. Azt mondja, hogy a viszonyok szabályozását eddig megelégedéssel üdvözölték, de még meg kell várni, miképp: fog banni az angol kormány a boerokkal. Ha a boeroknak tett ígéreteket teljesítik, ő nem lát okot elégedetlenségre. Azt hiszi, hogy a béke tartós lesz. A tábornok Drezdába megy neje látogatására és október végén szándékozik visszatérni Dél-afrikába.

A szerb kormányválság.

Bégrad, július 26. Kétnapi mozgalmatlan tanácskozás után a kormányparti radikálisok klubja 56 szavazattal 11 ellenében a radikális-haladóparti koalíciós rendszer fenntartása mellett nyilatkozott; a kisebbség kizárólag *Pasic* híveiből állott. A fenti 56 szavazathoz még hozzászámítandó a koalícióbarát haladópartiak 28 szavazata, úgy hogy a skupstinában a koalícióbarát kormánypart 84 képviselőből fog állani, míg a képviselők összes száma 130. Most már biztosra várják, hogy *Asa Stasajevovic* le fog mondani a skupstina előtti állásáról.

Az egyiptomi kolera.

Kairó, július 26. Tegnap Kairóban 95 és Musáiban 16 új koleraesetet konstataáltak. A halálesetek száma Kairóban 93, Musáiban 19. A megbetegedések összes száma e hó 15-ike óta 420, a halálesetek száma 343.

Kairó, július 26. Két nap óta itt 133 koleraesetet konstataáltak.

A dél-amerikai forradalom.

New-York, július 26. A *Cincinnati* amerikai hadibajó parancsnoka jelenti La Guayraból: *Castro* elnök tegnap délután hajóra szállt, hogy La Guayrába menjen és csak 300 embert hagyott hátra Nueva Barcelonában. Híre jár, hogy Valenciát elfoglalták.

Panama, július 26. *Salazar* itteni kormányzó jelenti, hogy *Ferrara* lázadó tábornoktól azt a hírt kapta, hogy *hajlandó békejavaslatokat elfogadni*. A kormányzó biztosok által fel fogja ajánlani *Ferrara*nak a *Maroquin* elnök legutóbbi rendeletében foglalt feltételeket.

Az olasz-svájci konfliktus.

Genf, július 26. Mint a rendszerint jól értesült *Journal de Geneve* jelenti, az olasz-svájci konfliktus véglegesen elintézték. *Silvestrelli* és *Carlin* követek visszahívják és ideiglenes ügyvivőkkel helyettesítik még pedig római svájci ügyvivő állítólag *Du Marthor* követségi tanácsos és berni olasz ügyvivő *Di Martin* követségi titkár lesz. A konfliktus elintézése Németország közbenjárásával történt.

Közgazdasági táviratok.

Boroszló, július 26. A földmívelési miniszterium elutasította a felső-sziléziai mézárós- és hentes-ipar-tesztületeknek az a kérését, hogy Ausztriából és Magyarországból élő sertéseket lehessen behozni, mert a kormány egyelőre nem akarja tartani a vesztegári az ausztriai és magyarországi sertések ellen.

New-York, július 26. *(Terményárak.)* *(Zárjat.)*

Gyapot: New Yorkban helyben 9.— (9.—). *Juliusra* 8.50 (8.40). *Oktoberre* 7.76 (7.77). *New-Orleansban* helyben 8.1/16 (8.1/16). — *Petróleum:* Stand white *New-Yorkban* 7.20 (7.20). *Stand white Philadelphian* 7.15 (7.15). *Rafined in Cases* 8.50 (8.50). *Credit Balances at Oil City* 1.22 (1.22). — *Zsír:* *Western steam* 11.05 (11.10). *Rohe és Brothers* 11.25 (11.25). — *Tengeri irányzata gyenge.* — *Juliusra* 70.1/2 (70.1/2). *Szeptemberre* 63.— (68.1/4). — *Dec-re* 51.— (51.1/4). *Buza irányzata gyenge.* — *Piros ősz helyben* 80.1/2 (80.1/2). *Juliusra* 80.— (81.1/4). *Szept-re* 76.1/2 (76.1/2). *Dec-re* 76.1/2 (76.1/2). *Májusra* 78.— (78.1/2). *Gabona szállítási díja Liverpoolba* 1.1/2 (1.1/2). — *Káv:* *air* 140 7.sz. 5.1/2 (5.1/2). — *Jul-ra* 5.40 (5.25). *októberre* 5.20 (5.15). — *Liszt:* *Spring Wheat clears* 2.95 (2.95). — *Cukor:* 2.1/2 (2.1/2). — *On:* 29.22 (29.22). — *Réz:* 11.85—11.95. (11.85—12.95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 26. *(Terményárak.)* *(Zárjat.)* *Buza irányzata tartott.* — *Juliusra* 74.1/2 (76.1/2). — *Szept-re* 71.1/2 (71.1/2). — *Tengeri irányzata állandó.* *Szept-re* 80.1/2 (80.1/2). — *Zsír:* *Szept-re* 10.77 (10.92). — *Okt-re* 10.45 (10.55). — *Salonna short clear* 11.17 (11.11). — *Sertésrus:* *Szept-re* 17.30 (17.37). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

M E S E

A beszélő gyémánt meg a cigánypurdé.

Híres Cigányország kellős-közepében van egy arany palota. Ebben a fényes arany palotában lakik a fekete cigánykirály egész családjával, ezer szolgájával és hét szép leányával. Az is csupa igaz, hogy a cigánykirálynak még a szempillantását is őrizik tegyveres vitézei, különben ellopják a cigányok.

Egyszer, hogy Cigányországban járt a Gyémántkirályfi, meglátta a cigánykirály hetedik leányát, a gyönyörű, szép Burinkát. Egy-kettőre megszerették egymást a fiatalok. Gyémántkirályfi azonnal megkérte a szép Burinka kezét, de azért nem lett abból mindjárt lakodalom. Azt mondotta a cigánykirály, hogy mielőtt a hat nagyobb leánya férjhez nem megy, addig a hetediket, a legfiatalabbat nem adja, még a Gyémántkirályfi fiának sem.

A szerelmes Gyémántkirályfi busan ment hazafele. Küldött is a cigánykirály hetedik leányának, a szép Burinkának olyan ajándékot, hogy csodájára jártak hetedhétországban.

Egy kis aranyos ládába bezárva, ragyogó gyémánt-darab volt az ajándék. Hanem az volt ám a gyémánt! Nemesak ragyogott, hanem szépen beszélni is tudott.

Mikor felnyitotta Burinka, a cigánykirály hetedik leánya, hát a ragyogó gyémánt beszélni kezdett. Szépen elmondotta Burinkának a Gyémántkirályfi üzenetét és még valami titkos egyebet is.

Azt sugtatta a hetedik cigánykirálykisasszonynak, hogy a szerelmes Gyémántkirályfi eljön érte hat lóval, hintóval. Sötét éjszaka jön, de úgy elviszi, hogy a lakodalom előtt még nem látja sonki, de hírét sem hallják, míg a pap áldása össze nem köti őket.

Nem tudja előre a napot megmondani, hogy mikor érkezik a Gyémántkirályfi, de ő azt megérezte. Mikor már közeledik, hírül adja Burinkának.

A hetedik cigánykirálykisasszony minden nap fölnyitotta az aranyos ládát. Minden nap kérdezte a beszélő-gyémántot, hanem a királyfi késett, mert nem vala készen az ezüst-hintója.

Aztán egyszer csak elveszett a beszélő gyémánt. A cigánykirály hetedik leánya hiába kereste a szépen ragyogó gyémántot. Nem került elő. Szinte, hogy föl nem forgatták érte a cigánykirály palotáját, mégsem került elő.

A cigánykirályi palotát őriző katonák csak azt vallották, hogy egy fekete cigánypurdét láttak a palota körül seittenkedni. Azt a kis cigánypurdét is haszálal keresték. Jól elbújt, mert cigány volt.

Szép Burinka busult, nagyon busult. Bántotta, hogy a Gyémántkirályfi nem fog találkozni.

Valójában úgy állott az eset, hogy csakugyan az a fekete kis cigánypurdé lopta el a beszélő gyémántot. Amint megfogta: usdi! vesd el magad! szaladt, akár a sebes szél. Elbújt az

erdőbe, ott is a legsötétebb árnyas fák alá. Aztán felnyitotta az arany tokban bezárt valamit. Gyönyörködött a csillogó gyémánt ragyogásán.

Egyszer csak megszólal a gyémánt: — Akarsz-e boldog lenni?...

A cigánypurdé csodálkozva bámult. Nem hitte, hogy a fényes kővecske beszél. De újra szólt a gyémánt:

— Akarsz-e boldog lenni?...

Feleli a purdé:

— Hát már hogyne akarnék?!...

Tovább beszél a ragyogó gyémánt:

— Akkor alkonyatra siess a cigánykirály kertjébe. Ott vár a boldogság hat lóval. Elvisznek Boldogságba. Beülhetnek a királyi székbe s még a szempillantásodat is megőrzik.

Nosza szalad a cigánypurdé árkon-bokron keresztül a cigánykirály palotája felé. Nem is kerül a kapun, beugrik a kerítésen, csak hamarabb ott legyen, mert azt jósolta a fényes kővecske, hogy ott várja a boldogság hintója...

A kocsis még nem volt ott, hát a beszélő gyémánt tanácsára elbújt a cigánypurdé egy csipkerózsa-bokorba. De megkérdezte ismét a fényes gyémántot:

— Jó helyen vagyok-e, gyémántocskám?...

Azt feleli a beszélő gyémánt:

— Eppen a legjobb helyen. Nyomban itt lesz a boldogság ezüst-hintója.

Nemsokára meg is érkezett a Gyémántkirályfi hat lóval, hintóval. De a sötétben nem látott. Tudta azonban, hogy az ő beszélő gyémántocskája itt közelben van, hát megkérdezte:

— Hol vagy, hol vagy, gyémántocskám?...

A beszélő gyémánt megszólal a cigánypurdé zsebében:

— Itt vagyok, itt, jó gazdácskám!!

Hamar a csipkerózsa-bokorhoz jön, hát a szép Burinka helyett a fekete cigánypurdét találja ott. Újra kérdi a Gyémántkirályfi:

— Hol vagy, hol vagy, gyémántocskám?...

A beszélő gyémánt újra szólt a cigánypurdé zsebéből:

— Itt vagyok, itt, jó gazdácskám!...

Rajta, megcsipik a cigánypurdét. De tagadt. Hanem a beszélő gyémánt ott volt a purdé zsebében. Elmondott az mindent Gyémántkirályfi-nak.

A cigánypurdé csak bámult a fényes kővecsken.

Kérdezi Gyémántkirályfi:

— Miért vagy itt gyémántocskám?

Feleli a beszélő gyémánt:

— Mert elloptak jó gazdácskám.

Ismét kérdezi Gyémántkirályfi:

— Ki lopott el gyémántocskám?

Feleli a beszélő gyémánt:

— Cigánypurdé, jó gazdácskám!

Kérdezi a királyfi:

— Hol Burinka gyémántocskám?

Feleli a beszélő gyémánt:

— Kastélyban ur, jó gazdácskám!

Gyémántkirályfi haragjában patkó-szeggel akarta kiveretni a tolvaj cigánypurdé talpát, hanem mégis megbocsátott a tolvajnak, azon föltétel alatt, ha a beszélő gyémántocskát visszaviszi a cigánykirály kisasszonynak, aztán azt mondja, hogy találta...

A cigánypurdé igérte, hogy elviszi, de felutján se volt, már bosszút állott a gyémántocskán. Agyon akarta ütni a lelkét, hogy csupán a teste maradjon, de Gyémántkirály fölragta a fényes gyémánt peszétjét. Mikor a cigánypurdé egy kővel rá akart ütni, a beszélő gyémánt csak elgurult. De előbb beszéltek. A cigánypurdé szólt:

— Tudod-e, hogy mit akarok?

Feleli a beszélő gyémánt:

— Tudom, de vigyázz, mert felakasztanak!

Bosszankodva kiált a cigánypurdé:

— Eriggy, te gyalázatos kővecske! Azt ígérted, hogy a Boldogság országába viszel, — most az akasztófalval fenyegetés! Nem hiszek én neked! Inkább agyonütöm a lelkedet, hogy csak a fényes tested maradjon!

Fölemelte a követ, hogy agyonüsse a beszélő gyémántocskát, hanem a gyémántocská elgurult, hogy többé színet sem látta a cigánypurdé. Kezeste, de nem találta.

Ekkor már ott busult a kertben szép a Burinka. A beszélő gyémánt a lábához gurult és elmondotta az örömhírt. Tudatta, hogy Gyémántkirályfi hatlóval, hintóval várja a kertben.

Szép Burinkának kétszer sem kellett mondan. Elszökött a Gyémántkirályfiával. Hanem a cigánypurdét oda kötötték hátul az ezüstkocsizhoz, miként a kutyákat szokás. De megérdemelte a gaz kályók.

Gyémántkirályfi boldogan emelte ezüst hintójába a szép Burinkát és a hat ló elvágta-tott velük.

A cigánykirály sokat tanult az esetből. Megtanulta, hogy még amit egy király akar, az sem teljesebbik mindig. Szép Burinka és Gyémántkirályfi boldogok lettek. De a mesehallgató gyermekek is tanulják meg, hogy ha egy királynak sem lehet minden, amit akar, a mesehallgató gyermekeknek sem lehet és amely gyermek akaratos, az a cigánypurdé sorsára jut.

Itt a vége, fuss el véle — ha tudsz.

Szekély apó.

KÜLÖNFÉLÉK

Aratás.

Tavaszzal mentünk ki a buzaöldre, Oly fiatal volt az egész világ! Tán aznap sarjadt a rét úde zöldje, Virágba aznap öltöztek a fák? A pacsirta is aznap csicserégt

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irtá: GORKIJ MAXIM.

(29)

Többnek kell lenni mint a többiek — ezt jól megjegyezte s a nagyravágás, melyet az öreg ébresztett benne, mély gyökereket vort szívében. De ezt a nagyravágást nem tudta kielégíteni, mert Foma olyan viszonyba került Medinszkájával, mely nagyravágásának határát szabott. Fomát valami vonzotta ehhez az asszonyhoz, folyton látni szerette volna s ha végre társaságában volt, úgy érezte, hogy nagyon ostoba, nagyon együgyű és darabos. Tudta s restelte. Gyakran fölkereste, de nagyon ritkán találta egyedül. Mint a cukor körül a legyek, úgy zsongtak körülötte a parfümözött gavallérok. Franciául beszéltek, énekeltek, nevettek. Foma hallgatott s gyűlölettel, irigységgel nézett rájuk. A tarka szalón valamelyik zugában ült, ahol nagyon nehéz volt megmozdulnia, ha csak a számtalan dísz-tárgyat kímélni akarta az ember. Foma csak ült s figyelt.

Medinszkája szótlánul surrant el mellette a puha szőnyegen, barátságosan pillantott feleje s mosolygott. Imádói követték s nagyon ügyesen siklottak el a sok apró sztalka, szék és virágtartó közt, amely úgy volt szétzórva a szobában, hogy Foma valóságos félelmet érzett láttukra. Az ő lépteit nem tompították el a szőnyegek s valahányszor végigment a szobán, kabátjával mindig lesodort egy-egy dísz-tárgyat vagy feldöntött egy asztalkát. A zongorán egy bronz-matros állott, aki éppen most dobta a horgonyt a vízbe. A horgony karikáján drótkötelek voltak. Foma mindig a haját húzta meg evvel a drótköteáll. Mindez nagy derűtséget keltett a szalóban, míg Foma

majd meghalt bánatában s a hideg lelte szegye-nében.

Medinszkájával is nehezen tudott elbánni. Az asszony mosolygós arccal fogadta, leültette a szalon egyik bizalmas szögletébe s rendszeren panaszzsal kezdte a beszélgetést:

— Nem is hiszi, mennyire örülök, hogy látom.

Mint a macska úgy hajolt előre s sötét szemével, melyben valami sovargás lángolt föl most, ránézett Fomára.

— Nagyon szeretek magával beszélni — mondta éneklő hangon — ezeket a többieket unom, utálom. Nagyon közönségesek és sokat éltek. Maga fiatal és friss... Ugye, maga sem szereti őket?

— Ki nem állhatom! — felelte Foma őszintén.

— És engem? — kérdezte halkan.

Foma elfordította tekintetét s sóhajtvá mondta:

— Hányadszor kérdezi már?

— Talán kinos a felelet?

— Nem kinos, de mégis...

— Tudnom kell.

— On játszik velem — mondta Foma sötétben.

Medinszkája kinyitotta a szemét s csodálkozó hangon kérdezte:

— Hogyan? Azt hiszi? Játszani?...

Olyan angyali arca volt, hogy Foma hitt neki. — Szeretem! Szeretem! Hát lehet-e másként, mint hogy szeressék ont! — mondta Foma szenvedélyesen s aztán szomoruan tette hozzá:

— Hisz önmek nem kell az én szerelmem.

— Helyes! — mondta most Medinszkája elgúlytlen s eltolta mellőle székét. — Mindig nagyon kellemes, ha maga beszél így, olyan fiatal, olyan egyszerű és úde, amit mond. Csókolja meg a kezemet.

Szótlánul nyult finom, fehér keze után, föléje hajolt s hosszú, forró csókot nyomott rá. Az asszony mosolygva vonta el a kezét, de egy par-

nyira sem terjedt át rá a férfi szenvedélyessége. Tünődve, sokáig nézte Fomát s mintha valami ritka érdekességet nézne, így szólt:

— Mennyi egészséges, erős és lelki üdeség van önben! Tudja — a kereskedő-ember olyan, hogy soha sem él, az egész népség telve van eredeti tradíciókkal, óriási energiával. Például ön is. Maga valóságos drágakő volna, ha lecsiszolnák... ő!

Valahányszor a kereskedőkről, erről a népségről beszélt, Foma mindig úgy érezte, mintha eltaszítaná őt magától. Szomorú dolog volt és bántó. Foma hallgatott s ezt a kis asszonykat nézte, aki mindig olyan csinosan volt felöltözve, úgy illatozott, mint a virág s egészben olyan volt, mint egy fiatal lány.

Olykor vad és szinte leküzdhetetlen vágya támadt, hogy megragadja őt s megcsókolja. De szépsége és testének finom hajlékonysága megfélemlítette, megijédt, hogy ösztöri, hogy megcsönkitja, miközben az asszony finom és leleselkedő pillantása hirtelen lehütötte vágyait. Úgy érezte, hogy ez az asszony a lelkébe lát s kitalálja minden gondolatát. Az ilyen érzéki fellobbanások szerencsére ritkák voltak s a fiatal ember rendszeren megelégedett avval, hogy szerelmét hangoztassa Medinszkája előtt s megcsodálja szépségét, szavait s ruháját. S mielőtt csodálatának kifejezést adott, érezte, hogy egyre jobban, egyre messzibbre távolodik el tőle.

Ez a viszony csakhamar megszilárdult köztük. Két-három találkozás után Medinszkája teljesen uralkodott Foma fölött s lassanként győződni kezdte. Tetszett neki, hogy így uralkodhatik e fölött az erős, egészséges férfi fölött s tetszett neki, hogy hangjával milyen könnyen fölkelte benne az állatot, milyen könnyen megfélekezze, ha már fölkelte s gyönyörűséget talált ebben a játékban, melyben legyőzhetetlennek tartotta magát. Foma az izgatottságtól betegen hagyta el s szívében az igazságtalanság érzete haragot keltett. De néhány nap múlva ismét fölkereste Medinszkáját s szinte örült, mikor az asszony újból győződni kezdte.

Az első újjongó tavaszi dal,
Aznap leheltem mámoros szivemre
Az első, édes, szerelmes sóhajt...

Szántóvető nép görnyed a határon,
Tar homlokán veríték reszketett.
Folyt a kenyérbarc a bábajos álom,
A viruló költészet közepett...
De mi gondunk volt verítékre, gondra,
A harmatgyöngyös, holdog reggelen?
Hozzám simulva kérdezted rajongva
„A pacsirtadalt hallod, édesem?”

Hát elperzsel a nyár, ti tarka rétek?
Oda vagy, tündérrálmus kikelet?
S virágidért úgy kárpótol az élet,
Hogy megadja a száraz kenyereket?
Sirva tekintek arra a kenyérre,
Akármilyen puha, bármilyen fehér...
Ha szürke, ridog robotnak a béra,
Még a kalács is keserű kenyér...

Majd jött a nyár, Izzón félnék borula:
A gyümölcsöspirosító, fényes ég.
S kisétáltunk a buzafölde újra
A gondos férj s a komoly feleség.
Hajh! elhervadt a friss tavaszi pompa,
De megérett a dus aranykalász...
S hozzám hajolva kérdezted szorongva
„Vajjon milyen is lesz az aratás?”

„Hiába nem-e fáradott a gazda,
Megtelik-e a kamra, a verem?”
S megállók én, meglepve, megriadván,
S egy fájó kérdés átsír lelkemen:
Az életharc jármába eltörődve,
Az aratáson jár csak az eszünk?
Ha sétálunk a pipacos mezőbe,
Már a pacsirta nem dalol nekünk?

S míg fájó, reszkető szivemre vonlak,
S te rámtelintasz, szűzi hívesem:
Látom sugarát újra hajnalomnak:
Te megőrizted azt tisztán nekem!
És nem látom az élet vad tusáját,
És nem bánom a süket, durva zajt,
Nem hallom, csak a szívem dobogását —
Örökké hallom a pacsirtadalt!...

Sas Ede.

Gallifet naplója.

A híres Gallifet tábornoktól reminiscenciákat
közül a Gaulois. Naplószerű jegyzetek ezek az 1859-ik
esztendődtől kezdve, amikor Gallifet mint törzskari
tiszt veit részt az olaszországi háboruban. És ezek a
jegyzetek többnyire humorosak, s Gallifet a közlésük-
kel elbeszélő talentumáról adott bizonyosságot.

Bevonultunk Milanoba, írja példálul. Általános
lelkesedés. Minden milánói nő szeretne egy felszaba-
ditót megölelni. De nincs elég szabadító, aki ölel-

Egyszer félénken kérdezte:

— Pawlowna Zsófia! Volt önnek gyermeke?

— Nem.

— Tudtam — mondta Foma örömmel.

Az asszony úgy nézett rá, mint ahogy a
kis, ártatlan leányok szoktak:

— Miből tudta? És miért kell önnek tudnia,
hogyan volt-e gyermekem vagy sem?

Foma elpirult, lehajította a fejét s olyan
tompán hangon felelt, mintha a földből venné a
hangokat.

— Látja, ha... ha egy asszony... aki-
nek... aki már szült, annak egészen más szem-
mei vannak.

— Ugy? Milyen szemei?

— Szemérmetlen szemei! — fakadt ki Foma.
Medinszkája édesen kacagott s Foma is nevetni
kezdett.

— Bocssáson meg — mondta végre. — Ta-
lán nem mondtam szépen, nem úgy, ahogy kel-
lett volna.

— Oh nem! Nem! Maga nem tud illetlen
dolgot mondani. Maga tiszta, kedves fiu. Nekem
tehát szemérmes szemem van?

— Mint egy anyagnak — magyarázta Foma
lelkeseülten, miközben sugárzó arccal nézett rá.

Az asszony pedig úgy pillantott rá, ahogy
még soha. Tekintetében az asszony és anya pil-
lantása volt, a szerelem szomorú pillantása, mely-
ben a szerelmezt féltő gond van elrejtve.

— Menjen, galambom. Fáradt vagyok —
mondta aztán csöndesen.

Foma engedelmessékedett. Elment.

Ez időtől fogva Medinszkája sokkal szigo-
rubban bánt Fomával, de egyszersmind becsüle-
tesebben is, mert kímélte őt. Lassanként azonban
újra úgy voltak egymással, mint a macska az
egérrel.

Ez a viszony természetesen nem maradt ti-
tokban Majakin előtt sem s az öreg egy napon
gunyos mosolygással így szólt Fomához:

— Foma! Tapogasd meg olykor a fejedet,
nehogy véletlenül elveszted!

kezessék. Barátom, Miroher, egy olasz hercegnőnél
lakik, aki a vidéken van. Egészen maga uralkodik a
palotában. Ott láttam a hercegnő ágyában. Az ágy-
takaró, a párna csupa csipke. Mivel nem tudja, hogyan
viselkedjek így ilyen ágyban, hát keresztbe fektődött,
attól való féltében, hogy kárt tesz a párnákban. In-
gének tisztaságához némi kétség fér. Kurtaszáru pipá-
ból füstöl. Miosoda ellentét! De hát ő „szabadító”
és a hercegnő maga is elragadónak találja úgy,
amint van...

Viktor Emanuelnál tett látogatását a következő-
képpen írja le:

Tegnap különös küldetésben rendelték ki az
olasz királyhoz. Hogy hol van, azt csak úgy körül-
belül tudták. Csak későn este láttam meg egy ház-
ban, amely azt a hatást tette rám, hogy kocsma. Egy
igen nagy ágyon fektődött és csak egy asztalkendő volt
a ruhája, ez is nyilván az én tiszteletemre. A szobá-
ban rendkívül nagy asztal, azon ott voltak még a
lakoma maradványai, amelyet a király tisztjeivel fo-
gyasztott el.

— Jó estét mákvirág! — mondotta a király,
mely megszólítás spahi-egyenruhának járt ki. — Ön
bizonyára tudja, hogy mi történt. Csapataim egy részé-
vel Monza felé masztróztam, ahol Urban, az osztrák
tábornok elmaradt, s az őn egyik lovashadosztálya
elmentszette az utját. Hatezer emberével kelepcébe ke-
rült. Az őn tábornoka nem jól fogta a dolgot. A hely-
lyett, hogy felszólította volna Urbant a fegyverle-
kásra, tárgyalásba boosátkozott vele.

— Csak beszélj, beszélj!

És ezalatt a legénységét lépcsőről-lépcsőre visszavonultatta. Mikor pedig a tárgyalásnak vége volt, így szólt az ősz tábornokához:

— Nagyon sajnálom, de nem vagyok felhatalmazva arra, hogy őnt meghallgassam.

És maga is visszavonult. Az őn tábornoka fe-
ceségő. Igazi parlamenti tábornok. Ezt őn megmond-
hatja a császárnak. Mondja meg neki, hogy nem én
vagyok a hibás. Csapataim ki vannak merülve és két
napi nyugalomra van szükségük. Itt töltöm ezt a két
napot. Két bájcs asszony van itt. Az egyikkel ma
este fogok csevegni, a másikkal holnap este. El ne
felejtse ezt is megmondani a császárnak. Jó estvét
mákvirág!

Nagyon mulatságos a következő anekdota. Ezt
egy mondja el:

Ez nem Franciaországban történt, — tehát nem
Párisban. Nagy zavarban volnék, ha meg kellene
mondanom, hogy hol. Csak annyit, hogy egy udvar-
ban történt. Egy szolgálattevő tisztet meglátogatta
egy bajtárs, aki neki egy napon különös kis foto-
grafiát mutatott. Nem volt erkölstelen, csak éppen
„eredeti” volt. Az őrszobában kézről-kézre járt. Este
elmondták a dolgot a királynak is, aki látni akarta

a „furasaságot.” A tiszt, aki a kép volt, csak más-
nap kapta vissza, s amikor éppen el akarta dogni,
egy hölgy egészen halkán azt mondta, hogy mulassa
meg neki, mivel, ugyanond, meg akarja mutatni rajta.
jének, a tábornoknak, aki nagyon fog mulatni rajta.
(Nevezük a tábornokot Anatolenak). Mivel a hölgy
olyan nagyon kérte, a tiszt beleegyezett. Anatole azon-
ban nem fogta fel a dolgot tréfásan, mert
másnap Anatolené megjelent a szolgálati szoba elő-
szobájában, kihívta a tisztet és rimánkodott neki,
hogy vállalja el a felelősséget minden tekintetben a
képhistóriáért, találon ki valamit, mondja, hogy ő
csuszta neki titokban a zsebébe a képet. A tiszt
megígérte, hogy rendben lesz a dolog, ámbar nem
tudta, mi lesz ebből a furcsa dologból. Visszament a
szolgálati szobába és elmondta a baját. Ebben a pil-
lanatban bejön egy szolgáló és jelenti:

— Kapitány uram, Anatole tábornok várja a
szomszédos szobában.

Mindnyájan felkacagtak. A megszorult tiszt be-
megy, a bajtársal nyitva hagyják az ajtót.

— Tudja-e uram! — menydörgi a tábornok,
hogy mivel vádolja őnt a feleségem. Hogyan merész-
kedett ön illyesmire? Rögön audienciát kérek a
királytól és biztosíthatom őnt, hogy megbüntökölök ezért
a vakmerőségért. Mi a menetsége?

— Rosszul van értesülve tábornok ur, nem én
voltam.

— Hát kiesoda? Miért vádolja éppen őnt a fele-
ségem?

A tiszt végre rájött a mentő ötletre:

— Onagysága nem merle megnevezni a bűnöst,
ha így nevezhetjük egyáltalában a kis tróia elköve-
tőjét.

— Ön gunyolódik uram, ön megfélekedezik arról,
hogy csak kapitány, akit egy hadosztálytábornok
váltat most. Megnevezi végre is a tettest?

— Ha mindenképpen parancsolni méltóztatik,
legyen... Ő maga volt!!!

A tábornok (szalutálva): Hogyan, „ő” maga?

A tiszt (szintén szalutálva): Igen „ő” maga!

A tábornok (kissé megszelidülve): „ő” maga!

Ah! Igazán? (Mind szelidebben): Hogyan ő maga!
Az már más! Sajnálom, amit mondtam önnek baj-
társ, mert ha „ő” ereszkedett le ennyire, akkor egé-
szem más!

A bajtársak a szomszédban alig fojthatták vissza
kiütni készülő kacagásukat. A történet különben
„neki magának” is elmondták és „ő” jót nevetett
rajta és nem nehezelt meg a rágalmazóra. A tábor-
nokné ezt ki kell jelentenem, nagyon érelyes volt.

+ Carducci, a goromba. Carducci, az olasz
költő, egyetemi katedrát is tölt be Bolognában s híres
férfit, Bertesi képviselő útutazóban meg akarta hal-
gatni egy előadását. Bement a terembe, de Carducci,

— Hogy érti ezt? — kérdezte Foma.

— A Zsófikát gondolom... nagyon sokat
jársz hozzá.

— Kinek mi köze hozzá? — kérdezte Foma
gorombán. — S hogy meri őt Zsófikának nevezni?

— Bánom is én, ha kiszípoloznak. Nem az
én dolgom. S nem az én bajom. Hogy Zsófikának
hívják, azt mindenki tudja s az is közismert dol-
gos, hogy szereti a más kezével kikapartatni a
gesztenyét a tűzből.

— Okos! — mondta Foma, miközben sötét
arcot vágott s zsebre tette a kezét. — És művelt.

— Ez igaz! Nagyon okos. Nemrég is mi-
lyen okosan rendezte azt az estélyt. A bevétel
kétezeréngyászd rubel volt, a kiadás csak ezer-
kilonégy. És művelt is... s főleg az a sok
léhűtő, aki körülötte settenkedik.

— Azok nem léhűtők, hanem okos embe-
rek — felelte Foma indulatosan. Sokat lehet ta-
nulni tőlük. Mi vagyok én? Semmit sem tudok.
Ez mi mindent tanultam tőlük. Ott mindenről
tudnak beszélni, mindenkinek van valami mon-
danivalója. Ne akadályozzon meg abban, hogy
emberré fejlődjek.

— Nagyon jó! Hogy megtanultál beszélni.
Milyen tüzessel! Jól van... csak légy hasonló az
emberekhez... de ezt a vendéglőben is megta-
nulhatnád. Ott jobb embereket találsz, mint a
Zsófikánál. De azért nem ártana, ha különbséget
tudnál tenni ember és ember közt... Példálul
Zsófica... Mi az? Egy rovar, amely a természo-
tot disziti...

Fomat főlháborította ez a beszéd s dühösen
távozott. Kezét összeszorítva dugta a zsebébe. Az
öreg nemsokára újból elvettette.

A gőzhajókat szemlélte meg a kikötőben s
most a szánkóban ülve, beszélgettek az üzletek-
ről. Március volt, a szán talpa alól széjjelfröccsent
a víz, a hó már sárral volt vegyítve s a nap vi-
dáman sütött a tiszta égen.

— Ugy-e, most megint ahhoz a nőhöz mégy?
— kérdezte Majakin.

— Oda — mondta Foma röviden.

— Hm. Mondd csak, szoktál neki ajándé-
kokat vinni? — kérdezte Majakin egyszerűen s
szívélyesen.

— Miféle ajándékot? Minek? — kérdezte
Foma csodálkozva.

— Hát nem adsz neki semmit? Furesa...
Hát csak úgy vagytok? Szerelmeből?

Fomat előntötte a harag és a szegény, az
öreg felé fordult s így szólt:

— Oh! Vén ember léte nem szégyel így
beszélni. Ilyent mondani!... Hát azt hiszi, hogy
képes volna illyesmire?

Majakin az ajkával cuppantott s éneklő
hangon mondta:

— Nagy csacsi vagy! Nagy csacsi.

Aztán egyszerre dühös lett, nagyot köpött s
így szólt:

— Szégyeld magad! Minden barom ivott
már abból a fazékból. Nem maradt már benne
semmi. És a tökfikó most ezt az üres fazekat
imádja... Az ördögbe is, állj elébe s mond
meg neki: Hallja, én azt akarom, hogy a szer-
tetőm legyen. Fiaitok vagyok s ne számítsen
sokat.

— Öreg! — ordította Foma fenyegető hangon,
— Hallgasson... Ha nem maga volna...

— Hát ki adjon neked jó tanácsot, ha nem
én. — mondta Majakin s összezsapta a kezét.
— Hát egész télen át az orránál vezették ezt
a fiatal embert, micsoda orra van, micsoda orra!

Az öreg dühöngött. Hangjában harag, gyü-
lölet és megvetés volt. Majdnem sirva fakadt.
Foma még sohasem látta így s önkéntelenül el-
hallgatott, miközben csodálkozva nézett rá.

— Meg fog rontani! Édes Istenem! Oh ez
a babilonai bűnös asszony!

Majakin gyorsan pislogott, ajka remegett s
goromba, cinikus, szenvedélyes hangon kezdett
beszélni Medinszkájáról.

Foma érezte, hogy az öreg igazat mond.
Nehezen lélekedett s valami száraz, keserű ízt ér-
zett szájában.

(Folytatása következik.)

aki nem ismerte őt, azt hitte, hogy valami jöttmenet betolakodott, azért felszólította, hogy hagyja oda a termet. Bertesi engedelmességet, de alig múlt el néhány perc Carducci névjegyet kapott tőle, amelyen az állott: Alfred Bertesi, az olasz képviselőház tagja, abban a szerencsében akart részlesni hogy a költőt meghallgathassa, akinek már régóta bálmulója, de a költő helyett egy — goromba fickót talált.

† **A Calais-csatorna átúszása.** Montagne Holbein híres angol uszóbajnok a napokban át akarja uszni a Calais-csatornát s remélgiben uszópróbát tartott. Csaknem öt óráig volt a vízben s megpróbálta, hogy a part mentén Doverből Ramsgateba uszszék. Tizennyolc angol mérföldnyire uszott. Először a mellére fekte uszott és huszonöt lökést csinált percenkint, de csakhamar a hátán folytatta az uszást és akkor husz lökést csinált percenkint. Olyan gyorsan haladt, hogy a nehézkes csónakok követni nem tudták. Ki a part menti a csatornára, hogy az ár teljes erejét kipróbálja, de a hullámok ezuttal roppant erősek voltak s a csónakok nem követhették. Három vagy négyszer ment oda az orvos csónakjához, s anélkül, hogy megfogta volna a csónakot, husz kivonatot kapott folyós állapotban, sazonkívül vajkenyeret. Aztán mindig tovább volt és ossalagatta a vízbe a tengeri betegségbe esett és átázott utasokat a csónakokról. A csónakok a hullámok nagysága miatt még Ramsgateig sem követhették, de ő még sem akart fölszállni a csónakra, hanem visszautazott Dealba. Ő volt az egész társaságban a legfrissebb. Pulzusa és szíve rendszeren vert. Dover-calaisi útját csak váratlan vihartól félti. A távolság rá nézve aránylag csekély, mivel két évvel ezelőtt negyvenhárom mérföldet uszott egyfolytában.

† **Utazás a Campanile körül.** A ledőlő harangtorony felépítésére irányuló törekvések nem találnak egyhangú pártolásra, de azért a tornyot mégis fölépítik, mert a többség úgy akarja. Különbösen is nagy pénz gyűlt össze már erre a célra, másfél millió lira van már együtt, s még egyre érkezik napokonta harminc-negyvenezer lira. Morosini newyorki bankár félmillió adományának azonban vége. Az nem igaz. Valami tréfas ur küldötte a táviratot a bankár nevében, aki ki akarta figurálni a bankár híres nagy fősvénységét. A nagy hírt megcáfolták s a bankár a maga jószántából egy centosimát sem adott volna. Mivel azonban a lapok így meghurcolták a nevét hát lehet számítani tőle huszonöt-harminc lírára. — A Campanile felépítését maga Giosué Carducci is ellenzi. A milanoi „Il Tempo” című lap ugyanis kérdést intézett hozzá ebben a dologban, s ő Macsimoból, ahol nyaral, ezt a lakonikus választ küldte:

— No!
Ami tudvalegleg olaszul még mindig azt jelent, hogy nem. A fölépítés ellen nyilatkozott Giuseppe Guastalla római szobrász, ugyancsak művészi szempontból. Mert van a dolog körül más szempont is — politikai. Hír szerint a legosunyább pártjára is fejlődött ki a Campanile miatt. — Kedves dolgot mondott el a Gazzetta di Venezia. Chioggiában, a kis laguna-városban neveléses küzdelem támadt a körül, kondoleájának-e Velenoének, vagy nem. Nagy nehezen végre határozatot hoztak a részvétnyilvánításra, de a községyi választmány és a polgármester, akik valamért nagyon nehezelmek Velenoéra, a határozat ellen szavaztak.

† **A színész és szerepe.** Az Annales politique et littéraires cikket ír arról, hogy még a leghíresebb színészek is milyen kevéssé élik bele magukat legfőbbször a szerepükbe. Crémieux, az elhunyt híres ügyvéd mondott el néhány érdekes esetet egy este, amikor társaság volt nála s mikor a beszélgetés erre a régi témára fordult. Crémieux még nagyon fiatal ügyvéd volt Nimesben, mikor Talma, akihez szoros barátság fűzte, vendégszeroplére jött le a délvidekre. Talma nagyon szerette volna hallani ügyvédbarátja egy védőbeszédjét, s Crémieux el is vitte egy nagyobb esethez. Védőbeszéde után Crémieux verejtékesen sietett az öltözőszobába, hogy fehéreneműt váltson. Talma oda is utána ment és ugyancsak bálmul, mikor a barátját még teljes izgatottságban és verejtékben találta.

— Hogyan, ez az izgatottság valódi. Ön csakugyan izzad.
— Természetesen! Hát ön? Ön talán nincs így a maga területén?
— Ön? A legkevésbé sem.
— Ah, ön csufofódiq velem. Csak nem hibetem el, hogy ba zsufolt terem előtt állép, hogy akkor ön, aki annyi embert felzaklat, hideg marad?
— De bizony hideg maradok.

Másnap Andromache került színre, s Crémieuxnek páholya volt közel a színpadhoz.

— Vártam Talmát, hogy Orestes nagy jelenetét csinálja meg — beszélte Crémieux — kijött s egészen a közlembre állott és miáltal megborzongatta a közönséget, közbeszert mindig valami ostobaságot a szavalásába, úgy, hogy csak én értheltem meg. Ezzel bizonyította, hogy teljesen közömbös tud lenni a leghevesebb jelenetében is.

† **A kalap.** Amerikai történet; színhelye Seattle városka, a Csöndes-Oceán partján, ahol az aranykeresők csirsa szokatok szállni, mikor Klondyckébe mennek. Szereplők: Thomas Dávid és a felesége, továbbá ennek a bátyja. Az eset a következő: A három szereplő sétál a főúton. Egyszer csak egy mesamód-üzlethez érnek s az asszony élénken felkiált:

— Jaj de remek egy kalap!
És mutat a kirakatra. És újra meg újra lekecsedik, hogy az micsoda osodakalap. A férj jó férj, végre is bemegy a boltba, s megkérdezi, hogy adják a kalapot. Nagyon sokért adják, tizennyolc dollárért, mégis megvén, mert hogy olyan nagyon tetszett az asszonynak. Most meg kisé, hogy az asszony nagyon is jó asszony.

— Nem, fiam, ne vedd meg, drága, nagyon drága. Nem akarok ilyen pazarló lenni.

Jól van, hát nem veszi meg, de erre a sógorát szállította me a nagylelkűség ennyi asszonyi erőny láttára, s most már ő venné meg a kalapot. Az asszonynak tőle sem kell a kalap. Vitatkoznak, nagyon hevesen disputálnak, végre nagysókára mégis elhallgatnak. Már egészen másról beszélnek ott az utcán menve, már-már elfelejtették az egész históriát, amikor hogy, hogyan meg az asszony megint csak visszavert rá, s újra viszálykodnak a kalap miatt. Az újabb vitázás nem sokáig tartott. A sógór hamarosan dühbe gurult. Nagyon haragudhatott a fitu. Mert mikor már sehogy sem tetszett neki az egész kalapügy, akkor kirántotta, hogy úgy mondjuk, a szembrevérét és ledölte a sógorát először is, majd rálött a testvére (az csak este ért meg), végre, hogy alaposan el legyen itézte az a fér, önmagát is ledurántotta. Ez történt Seattleben. A kalapért.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, július 26.

Gabonatünet. (Reich Jenő és Társa-óeg jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán derült, száraz és meleg volt, csupán a hét elején fordult elő gyakrabbi csapadék, zivatarok alakjában. Az aratási és osepelési munkálaiok teljes folyamatban vannak és a hozam a várakozásnak megfelel. A hivatalos termésbeoslés a természetredmény javulását ugyancsak konstátálja, mi mellett azonban megjegyezzük, hogy a beérkező magánjelentések a hivatalosnál biztatóbbak. Az új termék, amely már erősebb mérvben érkezik, úgy buzában, mint rozsban kifogástalan minőséget tüntet fel. Új árpákából is sikerült miniatk érkeznek. A külöldön a terméskilátások ugyancsak kedvezőek.

A külöldi piacokon az irányzat kellemesebb, a nélkül azonban, hogy az árakban lényegesebb változás mutatkozna, vagy a forgalom megélnélkül volna. Amerikában az árfolyamok többszöri, habár csak mérsékelt ingadozásoknak voltak alávetve, melyek különösen a prompt buzára vonatkoznak. Kezdetben a délkeleti államokban beállott túlbó csapadékokra szilárd volt az irányzat, később a farnerek erősebb szállításaira és így a látható készletek emelkedésére lett csökkenő az irányzat, míg a hét vége felé az Európa felé uszó gyengébb buzamennyiség és egyes vidékekről beérkező panaszok újabb szilárdulást eredményeztek. Egyenlegként az árak 1 centtel olcsóbbak. Angliában az üzet szék forgalom mellett ártartó maradt, míg Franciaországban az árak a fogyasztás némileg jobb kereslete folytán valamivel magasabbak voltak. Liszt is szilárdabb irányzatú. Németországban a terméskilátások kedvezőek, a bekövetkező hűvös, esős időjárás azonban szilárdító hatással volt. A többi kontinentális piacokon a forgalom gyenge és jó terméskilátások mellett vevők tartózkodnak.

Nálunk az üzet irányzata kellemesen indult, utóbb azonban ellanyhult, csupán zab volt tartósan szilárd.

Az üzeti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza (6) a hét elején még jó keresletnek örvendett. A malmok élénk vételkedvet tanusítottak míg a kínálat szük korlátok között mozgott. Az árfolyamat ennél fogva gyorsan volt emelkedő és ca. 30 fillérrel javult, hogy azonban később az árfolyam egy részét elveszítse. **Uj buza** ennek ellenében az egész hét folyamán jól volt kínálva. Az emelkedő ó-buza árak hatása alatt kezdetben ugyan új áruért is magasabb árakat fizettek, a kereslet azonban mihamar megszűnt s a hangulat, tekintettel arra, hogy a malmok osakis azonnal átvehető árura reflektáltak és későbbi szállításokra szóló ajánlatokat figyelmen kívül hagytak, ismét ellanyhult és az árak a kezdetben áremelkedésen kívül további 15—20 fillért vesztettek. Az összforgalom 90.000 mm. A hetihozatal ca. 53.000 mm.-át tesz ki, melyből 7000 mm. vittek tovább.

Rozs (6) már nem került a piacra. Uj-rozs bővebben van kínálva, azonban csak mérsékeltébb érdeklődéssel találkozik. **Ugy fogyasztási, mint szállítási célokra** csupán prompt szállítandó áru helyezhető el, míg későbbi terminusok csekély figyelemmel találkoznak. A hét elején prompt áruért még 6:55—80 K. fizettek, a hét vége felé azonban csak ca. 20 fillérrel olcsóbb árak: 6:35—6:40 érhető el budapesti paritásra. **Jövő heti szállításra** 6:20—6:35 K., augusztusi szállításra pedig 6:05—6:10 K. fizetnek helybeli paritásban. Nyiri származékokban nem volt forgalom.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) új-áruban csak csekély mérvben van forgalomban és állandóan osendes irányzatú maradt. Az árak alig változtak és szokványáru augusztusi szállításra 5:15—5:25 K. között jegyez 8 óra helyben. Jobb minőségű áru gyárosoknál 5:40 K.-ig volt értékesítő ugyancsak 8 óra. Sörárpákban már vannak miniatk, melyek minőség tekintetben megéleltek. Ó-áruban nincs kínálat.

Zab e héten rendkívül élénk kereslettel találkozott. E mellett kínálat alig van és készáru teljesen hiányzott. Az árak így rohamosan emelkedtek és a múlt héthez viszonyítva ca. 2½ koronával magasabak. Minőség szerint 8.—koronájig fizetnek helyben. Uj áruban is fordult elő néhány tétel, melyért júliusi szállításra 6:25—6:50 koronájig, augusztusra 6:40—6:25 koronát fizettek.

Tengeri kőteések ellenében a folyó határidőjegyzésén és annál 1—2 fillérrel drágábban volt forgalomban és részben a Dunán feltélt ment tovább, részben vidéki elszállításokra használatot fel. Állomásokon átvéve a forgalom gyengébb. Tiszavidéki állomásokon 5:25—5:30, bácskai relációkban 4:80—4:85 fizetnek helybeli paritásra. Koisira téve helyben 4:80—4:85 koronát jegyzünk.

Olajmagvak: Káposztarepce továbbra is jól van kínálva, a forgalom, habár csak belöldi olajgyárainknál, elég élénk is volt, a hangulat azonban változatlan árak mellett osendes. Budapesti paritásra 10.—10:35 K. Határidő káp. repce fedezésekre szilárdabb volt és 10:60 K.-ig jegyezt, utóbb azonban 10:45 K. esett vissza és a 10:40 K. zárul. Bánáti repce, csak szörványosan fordul elő és 9:50—10 K. jegyez.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A buzapiao tartós lanyhasága a lefolyt hét végén mégis árcsökkenésre késztette malmainkat, holott a készletek mindenütt csekélyek, sőt némely fajta több helyütt teljesen hiányzik. Az üzet továbbra is az azonnali szükséglet fedezésére irányul, míg rövid terminusra aligha történnek kőteések. Annál élénkebb az üzet az ósi szállításra, aminek a rendkívül olcsó lisztárak kedveznek. Áraink ma oly színvonalon vannak, hogy a fehérlisztekben Amerikával is sikeresen versenyezhetünk, amely körülményt különösen Anglia használja ki, ahonnan szép számmal kapunk megrendelést. Takarmányoikok irányzata, dacára annak, hogy jelenleg nincs nagy kereslet, tekintettel a sok helyütt uralkodó teljes készlethiányra, szilárd.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként számkostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	13.60	13.80	13.10	12.80	12.60	12.30	12.—
			7	7½	8		
			11.20	10.10	5.70		
			Fínom korpa:		Goromba korpa:		
Ár:	korona	4.65				4.75	
	Dara:		AB	BC			
			14.40	13.40			

Szesztünet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A bizonytalan helyzetre való tekintettel a forgalom az egész héten keresztül korlátolt maradt; hosszabb lejáratu később egyáltalában senki sem bocsátkozik és a kereskedők osakis a tojzó szükségletet fedezik. Mai árak nyerseszert finomított részére 39—39½, finomított szeszert nagyban 143—143½, kisoban 144—145 koronával, denaturált szeszert nagyban 31—31½, kisoban 32—33 koronával helyben.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) Az irányzat, mely a hét első felében lanyha volt, utóbb kellemesre fordult. Ugyanis Berlinből jelentik, hogy a német szeszgyárosok egyesületének ama felhívása, miszerint a német szeszgyárosok az október havában megkezdődő kampányban a természet önkényesen 18%-kal proklamálja, visszhangra talált az érdekeltek körökben és a kötelező nyilatkozatok oly nagy számban folytak be, hogy remény van arra, hogy a Németországban felszaporodott készletek, amelyek e oikk elértekelenedését idézték elő, végre valahára el fognak tűnni és így a magyar gyáraknak is exportkilitásai lényegesen megjavultak. Gyárosaink eméltogva hosszú lejáratu készleknél jegyzéseiket felémelték. Mai nagyban jegyzések azonnali átvételre 31½—32½, egy éven belül történő elszállításra 32½—33½ korona pr 1000 literiok, ingyen barrelban, budapesti állomásokra szállítva, készpénzfizetés

mellett, engedmény nélkül. Egyes barrelok egy koronánál drágábbak.

Vásárosarok (Vámos és Bruszt hatósági közve-titök üzleti jelentése a Budapesti Napló számára.) A hét második felének forgalma esendese letojásu volt, a kereslet és kínálat helyes arányban állottak egy-mással, úgy hogy az árképződés mindvégig kiegyelőt volt. Rézleleiben a következőképp alakult az üzlet: Pesti vásárosarban, különösen hátulsó részek jó áron fogyott, ugyancsak helybeli szurásu nehéz szaronsz sertések 104-110 filléres árban állottak a forgalomban, míg sertésus 92-104 filléres árban is csak lassan fogyott. Vidéki sertésus, mely tulajno-milag színehangyottan érkezett, alig volt eladható. Vadakban az üzlet újra csak egyes példány óz és szarvasokra szorított, az árak nem változ-tak. Előbaromfiban élénk letojása volt az üzlet-nek, és ma rántani való osztrák, 1.10-1.50, sütni való hazai elsörendü 1.60-2., másörendü 1.20-1.50, szerb 1.30-1.40, tyuk hazai elsörendü 2.40-2.50, másörendü 2.-2.20. szerb 1.90-2.40, kacsa hizott elsörendü 4.40-5., másörendü 3.20-4.40, sovány hazai 1.90-2., szerb 2.-2.40, lud hizott elsörendü 8.-12., másörendü 6.-8., sovány hazai 3.60-5., szerb 3.60-5., szerb 3.60-4.20 koronát jegyzett páronként minőség szerint. Tojásban olesób-bak lettek az árak, úgy hogy elsörendü friss telt tojás erdélyi ládánként 59-60 koronával volt elhelyezhető; erdélyi áru 1-2 koronával olcsóbb. Tejtermékekben az aratási munkálatokkal együtt járó osokélyebb ki-nálattal folytatott javult árak kerültek felszínre. Turó-ban a jövő hétre jobb legyaszttás várható. Gyü-mölcsleleikben állandóan élénk a kereslet, a piacra nagyobb mennyiségben oskák barack érkezik és ma I. rendü szines kajszibarack 60-60, II. rendü 32-40, I. rendü ószibarack 80-100, II. rendü 40-60, apró alma 16-20, rétesalma nagy 28-30 filléres árban nyert elhelyezést kilönként minőség szerint. Burgo-nyában lanya az üzlet, ma szép nagy gumós rózsá-burgonya 3.40-3.60, sárgahusú fejlett kifilburgonya 7-8 koronát jegyzett mm.-ként.

Ipar és kereskedelem.

Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása július 23-án a következő volt: Bankjegyforgalom 1.415.686.000 korona (- 28.072.000 korona), ércéskizlet 1.421.035.000 korona (+ 1.918.000 korona), váltótárca 202.889.000 korona (- 3.150.000 korona), lombardüzlet 44.010.000 korona (- 851.000 korona), adómentes bankjegy-tar-talék 398.683.000 korona (+ 30.233.000 korona).

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Benedek K és társa cég Mindszent, Gróf Dániel kereskedő Budapest (József-körút 78.), Eisenstädter Ignác kereskedő, Felső-Eör, Anderman A. Ch. kereskedő Buczacz, Sonnen-schein Mózes bórkereskedő Czorkozó, Knezek Albin kereskedő Fulnek. Rägla F. C. Villach.

Szeszárak. A kontingens nyersesz ár Budapest-pénzben 39.- korona, áruban 39.60 korona. - Bécsben a kontingentált készáru 38.40 korona pénz-ben, 38.80 korona áruban.

Sertés-konzumvásár. (A székeslővárosi sertés-vásár és közbághid intézőség.) Július 26-én. Főhajtás: Zeirsertés, úgy mint óreg I. rendü 350 kilo-gramm telü - darab, II. rendü 280-350 kilo-gramm - darab, kanló - darab, silány - darab, fiatal néhez 300 kilogramm telü 2 darab, közép 220-300 kilogramm 76 darab, könnyü 220 kilo-gramm - darab, süldő - darab, malac 40 kilo-gramm - darab. Összesen 78 darab. Hussertés: úgy mint: néhez 300 kilogramm telü - darab, könnyü 140-300 kilogramm 28 darab, süldő - darab, malac 40 kilogramm - darab. Összesen 28 darab. Főhajtás összege 108 darab. Előző napi ma-radvány 274 darab, összesen 370 darab. Eladott 226 darab. Maradvány 144 darab. A vásár irányzata lanya. - Következő árak jegyzettétek: Zeirsertés: Óreg I. rendü 350 kilogramm telü - fillérig, II. rendü 280-350 kilogramm - fillérig, kanló - fillérig, silány - fillérig, fiatal néhez 300 kilogramm telü - fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm 84-86 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogramm 70-84 fillérig, süldő - fillérig, malac - fillérig, Hussertés: Néhez 300 kilo-gramm telü - fillérig, könnyü 140-300 kilo-gramm 76 - fillérig, süldő - fillérig, malac 40 kilogramm - fillérig, kilogrammonként élsúlyban.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 26. A buzaüzlet lanya hangulattal nyílt meg. Kez-detben kész buza változatlan árakat ért el. Sárga és rosszabb minőségü áru csak 5 fillér árengedéssel kelt el. Később lanyább lett az irányzat és régi buza 10-15, új buza 5-10 fillérrel esett. Később szállí-landó buza iránt csekély volt az érdeklődés. Kész régi buza ártartó volt, később szállítandó áruban nagy árengedés mellett sem volt kereslet. Rozsban lanya irányzat mellett 5 fillérrel estek az árak. Repce alig tartott; tengeri változafán áron került a forgalombat. Eladott: Buza (6), Tiszavideki: 200 mm. 80 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 77.5 k. 8 K. 50 f. Makói: 100 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 50 f. Bánsági: 200 mm. 76 k. 8 K. 30 f.

Szerb: 1500 mm. 76.5 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f. Raktárúru: 1000 mm. 76 k. 8 K. - f. Új buza. Tiszavideki: 900 mm. 81.7 k. 8 K. 12.5 f., 200 mm. 82 k. 7 K. 97.5 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 97.5 f., 300 mm. 82 k. 7 K. 97.5 f., 300 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 200 mm. 81.5 k. 7 K. 90 f., 150 mm. 81 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 81 k. 8 K. - f., 100 mm. 81 k. 8 K. - f., 200 mm. 81 k. 8 K. 05 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 77.5 f., 10.0 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 350 mm. 81 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 150 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 400 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 81 k. 7 K. 75 f., 600 mm. 80 k. 7 K. 70 f., 400 mm. 80 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 79 k. Budára 7 K. 70 f. Marfi: 100 mm. 81 k. 7 K. 70 f. Fejérmegyei: 100 mm. 79.5 k. 7 K. 70 f. Pestmegyei: 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 80.5 k. 7 K. 60 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 600 mm. 73.5 k. 7 K. 50 f., 450 mm. 79.5 k. 7 K. 50 f. Bánsági: 100 mm. 81 k. 7 K. 80 f. Bácskai: 200 mm. 77.8 k. 7 K. 55 f. Zentai: 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f. Mind három hónapra. Rozs. Új áru: 200 mm. 6 K. 87.5 f., 100 mm. 6 K. 82.5 f., 100 mm. 6 K. 80 f., 100 mm. 6 K. 80 f., paritásra. Zab (6 áru): 200 mm. 8 K. - f., 100 mm. 8 K. - f., 100 mm. 7 K. 75 f., 100 mm. 7 K. 85 f. Tengeri: 200 mm. 5 K. 24 f., 100 mm. 4 K. 85 f. csira, 200 mm. 4 K. 83.5 f., 300 mm. 4 K. 80 f., 100 mm. 4 K. 87.5 f. Repce. (Káposzta): 100 mm. 10 K. 30 f., 200 mm. 10 K. 15 f., 200 mm. 9 K. 60 f. paritásra. Készpenzielés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde s.ókásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. - A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns: B u z a, Kilós, K.-tól, -ig, Kilogramm áru, Kilós, K.-tól, -ig. Rows include Tiszavideki, Fejérmegyei, Pestvárdi, Bánsági, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonafajták, Kilós, K.-tól, -ig, Kilogramm áru, Kilós, K.-tól, -ig. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Köles.

A határidőszület folyamán a következő költségek történtek:

Table with columns: Month, Price range. Rows include Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Aug. tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repce 1902., Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén: Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., Augusztusi tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repce 1902., Délután fél 5 óraker zárul: Buza októberre 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., Augusztusi tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repce 1902.

Table with columns: Month, Price range. Rows include Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Októberi zab 1902., Augusztusi tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repce 1902.

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde minden ösztönzés hiányában üz-leletlenül folyt le és a forgalomba került értékek alig változtak. A hangulat kedvtelen maradt. Az ultimo prolongáció gyors, sima és olosó el-intézt nyert. Előzősde. Osztrák hitelrészvény 678.25-629.-, Magyar hitelrészvény 711.25-712.-, Jelzalog hitel-részvény 471.-472.25, Államvasuti részvény 701.75-703.-, Salgótarjáni közbányati részvény 524.-korona. A déli tözsdén a következő értékekben volt for-galom: Magyar koronajáradék 97.90-98.-, Bank-

egyesületi részvény 92.-95.-, Magyar Hitelbank részvény 711.25-712.-, Jelzalogbank részvény 471.-471.50, Hitelezőtözsde részvény 455.-456.-, Osztrák hitelrészvény 673.-678.50, Salgótarjáni közbányati részvény 526.-523.-, Adria hajózási részvény 434.-438.-, Városi Villamos vasút rész-vény 310.50-311.50, Magyar Államvasuti részvény 702.25 korona. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 679.25, Magyar hitelrész-vény 712.50, Leszámlítóbank részvény 455.-, Osztrák-Magyar államvasuti részvény 703.50, Villa-mosvasut 310.50 korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-íolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar - korona, vörös aprószemü - korona, vörös erdélyi - korona, vörös bánsági - korona, középsemü - korona, nagyszemü - korona, Disznózsir: budapesti 67.-67.50 - korona, vidéki - korona. Táblaszalonna: légszarított vidéki - korona, városi 4 darabos 59.50-60.-, korona, 3 darabos 62.-62.50 korona, ástított - korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség - korona, 120 darabos - korona, 100 darabos - korona, azonnaliszállítára, Szerbiai szokás szerinti minőség - korona, 100 darabos - korona, 85 darabos - korona, Szilva: slávoniai - korona, szerbiai - korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, július 26. (A Budapesti Napló teleton-jelentése.)E héten a vásárlási kedv buzában és rozs-ban élénk volt és az árak megszilárdultak. A hét vége felé a szállítások következtében az irányzat ellany-hult és a vásárlási kedv megszűnt, de az árak nem voltak nagy hullámzásoknak kitve. Az irányzat ma öltött különösen kifejtett jelleget.

Buza ószre 7.46 (44 fillérrel esett), rozs ószre 6.15, zab ószre 5.63, tengeri július-augusztusra 6.08 tengeri szeptember-októberre 5.16, repce augusztus-szeptemberre 10.80-10.90 korona.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsdén nyomott hangulat uralkodott, A déli tözsdén csöndes volt az üzletmenet, az irányzat gyöngye.

Zárlatkor: szilárd volt az irányzat.

Bécs, július 26. (Magyar értéktözsde) 4.00-os aranyjáradék 121.25, lisztai és szegezi kölesön sorsjegy 162.25, Magyar vasuti kölesön ezüstben 100.-, Magyar keleti vasutu állami kötvény 119.-, Magyar leszámlító-és penzváltóbank 457.-, Rimamurányi vasutmérészvény 497.-, Magyar koronajáradék 97.90, 4.00-os Magyar földtelehrm. kötvény 97.60, Magyar hitelbank részvény 712.-, Magyar nyeremény köl-csön sorsjegy 205.-, Kassa-odertgeri vasuti részvény 378.50, Magyar keresk. bank - Magyar okupar 1320.-, Bécs, július 26. (Osztrák értéktözsde) 4.20-os papírjáradék 101.89, 4.00-os osztr. aranyjáradék 121.60, 1390-os sorsjegy 152.35, Osztrák hitelsorsjegy 432.-, Angol-osztrák bank - bécsi bankgyűjesület 453.-, Osztrák-magyar bank 1604, Déli vasut 67.25, Dunagőzhajózási részvény 919.-, Dohányrészvény 296.-, Császár és királyi arany 11.36, Német bankváltók 117.02, 4.20-os ezüst járadék 101.70, Osztrák koronajáradék 97.75, 1864-iki sorsjegy 250.-, Osztrák hitelméret részvény 677.75, Unionbank 532.-, Osztrák Länderbank 41.25, Osztrák-magyar államvasut 702.75, Elhavölgy vasut 469.75, Alpeisi bányarészvény 398.-, 20 irank arany 19.05, Londoni váltóár 236.70 Bécsi Iramway Lít B. - Bécsi Iramway Lít A. - Lipót kohó 370.-, Az irányzat változlatlan.

Bécs, július 26. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 678.25, Magyar hitelrészvény 712.50, Angol-Osztrák bank 279.-, Bécs bank-gyűjesület 453.50, Union bank 533.-, Länderbank 41.75 Osztrák-magyar államvasut részvény 703.50, Déli vasut 67.50 Elhavölgyi vasut 470.25, Eszacknyugati vasut részvény - Dohányrészvény 296.25, Rimamurányi vasut 497.50, Alpeisi bányarészvény 398.50, Májusi járadék 101.85 Magyar korona járadék 97.90, Török sorsjegyek 100.25, Német birodalmi mársa 117.07-117.11, Napoleond'or 19.06

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 26. (Tözsdei tudósítás.) A bohumi-és Laura-részvényekben beállott jelentékeny esekenek általán elkedvetlenítették a forgalmat és mérsékelt árfolyam-gyengülésekre vezettek. Bankok és vasutak, melyek jól tar-tott árfolyamok mellett indultak, szintén gyengültek. Járadékok szilárdak. Az üzlet jelentéktelen volt. Magánészámítási ka-matbál 1.1/2%. Berlin, július 26. (Zárlat.) 4.20-os papírjáradék - 4.00-os osztrák aranyjáradék 103.75, Elhavölgyi vasut - Magyar koronajáradék 98.50, Osztrák-magyar Ál-lamvasut 150.40, Kassa-odertgeri vasut - Bécsi váltóár 85.30, Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.25, Alpeisi bányá-részvény - Discout-Commandit 183.50, Általános villa-mosság Edison 182.80, Gelsenkirchen 165.-, Laur-kohó 192.75, 4.20-os ezüstjáradék 102.-, 4.00-os magyar arany-járadék 102.25, Osztrák hitelrészvény 213.50, Déli vasut 17.80, Károlyi Lajos vasut - Orosz bankjegyek 216.25, 4.00-os új orosz kölesön 96.80, Török dohányrészvény - Alpeisi járadék - Magyar hitelbank - Dynamit Irsut 172.50, Harpeni 162.40. Az irányzat gyöngye.

A haj újránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy emlitésreméltó szer, mely férfiaknak, nőknek és gyermekeknek egyaránt gyógyítja a haját kórosodását. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpás, varas, pürsénese fejet és sürüsti, hosszúra növeszti, valamint nehézzé és selymossé teszi a haját. A korán megcsúszott haj festése nélkül visszakapja eredeti színeit. A kopasz fejnek a haj, valamint a szemöldök és szempillák újránövéséért jódtök.

Amerikában „Lovaerin” név alatt egy szeri találtak föl, mely tisztán növényekből lesz készítve, nem kell ennek hasonlítani óvatokkal, mert még a legfinomabb fűszerek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy Önnek vagy gyermekeinek ritkás és csepenyözött haja legyen. Az egészséges hajra, mint védőrétegre, egy télen mint nyáron szükség van és egészséges hajnövekedés nélkül úgy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak lőve megülésnek.

Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a haját és évek mulniak, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétkedhetnék ezen csodálatos szer tulajdonságában akkor, midőn kezünk között ezer és ezer bizonyított levelet van, melyek oly egységtől erednek, kiknek szavahiteleségéhez kétség nem fér.

A bécsi „Medizinisches-Chirurgisches Centralblatt” orvosi szaklap 1901. dec. 27-én megjelent 52. száma egy fölöttébb kelte cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kuleszky lemezt orvosnak a „Lovaerin”-al tett kísérletit és előf. közölte eredményeit. Dr. Kuleszky íródközölt közléséből világosan kitűnik, hogy a Lovaerin a legkíméletesebb és megbízhatóbb ózzer kopaszság, hajhullás és korpás ellen.

Nincs métség többé a korpás, a hajhullás a kopasz-ságnak, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye:

A „Lovaerin” itt hat esetben sorbörhöz (korpaképződés), effluviám (hajhullás)-nál kitűnő szolgálatot tett a mindig azon leztek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmaztam. Minden-estére kérek nekem még 3 üveg Lovaerint küldeni.

Dr. Ladislaw Boruchal, orvos, Lemberg.
Az ön által beküldött „Lovaerin”-nal 4 esetben 100%-otú kopaszágnál, életőz beteges hajhullásnál igen kedvező eredményt értem el és szívesen gyakorlaltam mindig ajánlani fogom.
Dr. Karos József, orvos Budapestben.

Felbírásom folytán a „Lovaerin” t többrezt alkalmaztam és igazságonban elismerem, hogy az nagyon korpaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, minok folytán azt tovább ajánlani fogom.

Dr. Garner Lajos orvos, Lébény.
A „Lovaerin”-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Ezb eset, hogy egy hajnövesztő-szerhez bizalmam van. Magamon az antiorbörhöz hákát észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak újránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom.

Dr. Kasimir Schametz orvos, Lemberg.
Ha az eredmény nem változik, a „Lovaerin”-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőr emyén és erőteljesen tisztítja a mellét a hajnak szaporodása fülserhető. Az első hatást ma gonon tapasztaltam és nagyon örültem a csatlamos eredménynek.
Dr. Ernst Ferencz orvos, Tamsay.

Az ön kívánásának szívesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a „Lovaerin” nagyon sok sorbörhöz (korpaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, nevezetesen kezdő hajhullásnál.
Dr. Korn Gyula orvos, Kolosváár.

Dr. „Lovaerin” arra szolgál, hogy idősbb személyeknél a korpaképződést, hajhullást és kopaszszágot akadályozza meg, minden amolyan fontos tudnivaló, hogy létezik egy anyag, mely a kis kedvezésnek remek hatást eredményez.
Egy nagy üveg „Lovaerin” ára, több óra elengedő, 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. Széküldés utánvaló vagy a pénz előleges bekltdése mellett — az európai rakitár által.

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.
Rakitár Budapestben: Petrovics Miklós droguista IV. Bécsi-utca 2. és Török József gyógyszerész-nél Király-utca 12.

Magyar Tudományos Akadémia
Által legújabbban
a BULYOVSKY-díjjal
kitüntetett munka:

Szatiárak.

..... Irtá
KOZMA ANDOR.

Ára füzve Vászonkötésben
5 K. 20 fil. 7 korona.

Mejlelent és kapható az ATHENAEUM
irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 54. sz.

Erzsi néni Szakácskönyvei

A legnépszerűbb és legismertebb szakácskönyvek, melyek a sokévtizedes tapasztalatot egy-egy ágát szerint ki részletelesen és ez idő szerint páralanul állnak a szakácsművészet fejlődésében. A hal és vadféle készítése című kötet közel 400 receptet a legkülönbözőbb halak, nemkülönbözőbb rágók, csigák, békák elkészítéséről. — Ára köve 2 korona.

A tészták könyve. Pótt és állt tészták készítésének gyakorlati kézikönyve. Tartalmas borba való tészták, gombóc, félék, metélek, galuska és rétesek, pudingok, kockok és kacsnyák, erétek, kenyér, sütemények, cukor- és gyümölcsmezők. — Ára köve 2 kor.

Hogy kell főzni! A gyümölcs, zöldség stb. főzési módjainak gyakorlati kézikönyve. Ára köve 2 korona.

Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer P. és Fia) ca. és kir. könyvkereskedésben, Budapest, Andrássy-út 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Sirius

acetylen-világítási vállalat BUDAPEST, Erzsébet-kürt 33.

Az egész világon szabadalmazott és a nagy techn. mazzum igazgatóságának igazolványa szerinti leggyorsabb felállítású biztos, veszélytelen könnyű készletű stb. Fejlesztővel elvállalja garaságok, lakházak, gyárak, iskolák, vendéglők, városok stb. legszébb és legelőnyösebb berendezését. Bizonyítványok kívánatra bekltdetnek. Ügynökök vidéki városokban megajutalék mellett alkalmaztatnak.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katastere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari katasterek hivatalos adatai alapján.

- I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára köve 13 kor.
- II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára köve 14:60 kor.
- III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára köve 11:80 kor.
- IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára köve 10 kor.
- V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára köve 8 kor.
- VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára köve 6:60 kor.
- VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára köve 12 kor.
- VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára köve 32 kor.
- IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára köve 25 kor.
- X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára köve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimerítő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbaesemegot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekből, syphilis és elgyengült férfierfien szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házisszerrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekből, szellemi gyengeséggel vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szüsképeznek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institute”-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukot nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnt is magyarrul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bértmentostendő.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvos (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legméleggeben ajánlató

Dr. KAJDACSÝ,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiail rendelő-intézet

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klottild-palota (átfárház és lift használat).

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, legsúlyosabb húgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyra felkarolt és hatásában páratlan sikerő

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magmóléseket, nőknél fehérfoylást befocskendezés nélkül, a legmekacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkorú bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterinebajokat gyógyít a legújabb gyógmód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráttól 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azennal válaszlatatuk; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Nagy árukészletem, valamint azon körülmény, hogy munkásaimat foglalkoztathassam, arra készlet, hogy készletment minden árban eladjam. Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdekét szem előtt tartó levelem is csatolva van, bárkinek ugy helyben, mint vidékre, ingyen és bérmentve bekltdeni.

Nőknek:

Fekete v. barna bőrből, füzés	frt 3.-
Fekete v. barna bőrből, gombos	„ 3.30
Fekete v. barna legria. box, Derby	„ 3.00
Lakk, koftyú- v. chevreauz-bőrből, füzés	„ 3.00
Lasting, cugos 2.60. Lasting, regatta	„ 2.-
Fekete v. barna házi-cipő szegelt talppal	„ 1.20

Uraknak:

Borjúbőr, cugos, egy daraból	frt 3.-
Borjúbőr, beszt, elegáns	„ 3.20
Koztyúbőr, chevreauz v. lakk	„ 3.40
Fekete v. sárga, füzés	„ 3.30
Pincércipő, fekete v. barna bőrből, elő cugos	„ 1.20

AGULÁR DÁVID

cipőgyára
Budapest, VII. ker., Erzsébet-kürt 6. sz.
a New-York palotával szemben.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és könyelmes módon biztos gyógyulást hajzó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magánorvos tapasztalatai alapján legméleggeben ajánlató

Dr. CZINCZAR J.

egyetemen orvosdoktor
gyógyít férfiaknak és nőknél foglalkozási zavar nélkül mindennemű bármily régi kórot

Nemi betegségeket
ugymint húgyvesefolyást, hólyag- és vizeleibajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, legmekacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)
meglepeő biztos eredménynyel gyorsan a legújabb módok.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-út 14. sz. L. o.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön várótermek. Külön be- és kijárat.
Levelekre rögtön válasz.

OCCASSIO!

Hétfő július 28-tól kezdve kivételes olcsó eladásra kerülnek:

- Selyem-batiztok**, legújabb minták, méterje 31 kr.
- Eorü-batiztok**, csikos mintával, méterje 25 kr.
- Zephir**, kítőnő mosó, gyönyörű kivitelben, méterje 17 kr.

MARADÉKOK

gyapju- és mosó-szövetekből, hallatlan olcsó árak mellett.

Lessner Gusztáv

női divatruháza
Budapest, V., Bécsi-utca 8. szám.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vesszőn és hajlon, az átrakodás és csomagolás megtakarításá-
val, elfogad az elárártó
Szabadalmazott Batorokocsival
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany János-u. 34.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei vannak fertőzve és a ki fiatalkori könyvelés és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszüntüljön. Kell lenni valakinek, a ki a fiataloságot a neki életelői jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitól báran, tartzkodás nélkül és bizalommal elmondhat-
sák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpas-
maszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista
orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonat-
kozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már
meglévő bajokon is tud segíteni, akkor majd meg-
szűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasztos hivatású és erre való Dr. Palócz
v. Kórházi orvos, specialista országos híri intézet
(Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb
titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint
a nő) neki életelői felvilágosítást, a hol a beteg vére
és testnedvei megszüntülnek, idegét megerősödnek,
az egész szervezete megszabadul a koranyagoktól,
lelki kinyúl megszűnik. Ezen intézet a benne alkalm-
mazott és sok ezer betegnek biztos és teljes er-
edménnyel használt gyógyódmódnál fogva a monarchiá-
ban utóbbi és egyedülálló. A mindennapi foglalko-
zás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és
gyorsan gyógyítja már sok évtől Dr. Palócz az ő
specialis gyógyódmódjával még a legelhanyagoltabb
esetekben is a bujakóros sebeket, gúgycső-, hólyag-,
ideg- és hátrónó-bajokat, az énfertőzés és szifilisz
utóbjait, magómlést, elgyengült férfierőt (impoten-
ciát), aranyerét, vérbajokat, bőrbetegségeket és a
női neki szervek minden betegségeit. Nők részére
különböző váróterem és külön kijárattal van. Ha valaki
bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el,
akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó
választ (a levélhez csak válaszbeljegyet kell mellé-
kelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket
elfogadják, vagy kívánatra mindenki visszakapja azo-
kat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerke-
ről is gondoskodik. A rendelési Dr. Palócz önmaga
és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután
6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Öim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP... PAP... PAP...

1 keményhátú vagy 3 db kiváló matracok	10.-	1 női sodrony egybetű	5.-
1 rongy paplan	1.50	1 tengerifü matrac	4.50
1 csomagtartó prima	2.80	1 afrikai	12.-
1 csomagtartó paplan	2.40	1 alakos pár függöny	8.-
1 szita	8.80	1 tunis	1.50
1 adony oszlop	4.80	1 gyapjú	4.50
1 szőcske	2.50	1 427, 1 kettőslehető bútor	5.50
1 adony szőcske	2.50	1 gyapjú	12.-
1 jó váson paplan lepedő	2.-	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 szőcske	1.80	1 szőcske	1.50
1 haneft ágyrakaró pokróc	2.50	1 ágyrakaró	0.85
1 szőcske	5.50	1 tapasztr Ágyrakaró	1.50
1 jó löpökör	1.00	1 mir. jó futószőnyeg	20.-
1 téli pokróc	4.80	1 mir. jó futószőnyeg	20.-
1 szőcske	7.50	1 mir. mintások	75.-

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vas-
butor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánatos ingyen és bérmentve küldök. Vételt meg-
rendelések pontosan eszékölhetők, nem telendő árak kicserélhet-
ők, vagy a pénz visszautalás.

Párisi kiállítás: Arany érem:
FERNOLANDT
cipő-fényház, a világ legjobb fényháza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr-
tartósságát fenntartja.
Alapított 1892-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Középiskolai INTERNÁTUS.
GERŐ FERENC
— állami felügyelet alatt álló középiskolai internátusában —
VI. Nagy János-utca 3. szám.
A főváros bármely nyilvános iskolájába járó növendék helyet vehet az iskolai-
kivüli idejére, hol teljes elhatárolt kiváltságos helyzetben, továbbá szak-
szerű felügyelet a céltudatos bánásmóddal mellett jó családi nevelésben részesül.
Ezen intézet vidéki, nemkülönben nagyon elfogadott fővárosi szülőknek igen jó szolgá-
latot tesz, mint azt az intézet több évi fennállása óta számos szülő elismerése igazolja.
Előjegyzések a szeptemberben kezdődő tanévre napenként d. u. 4—7-ig eszközölhetők.
Részletes ismertetőt kívánatra küld az intézet igazgató tulajdonosa.

Dr. Carl Kellner Bécsben, 9975. számú
„Bipoláris elektróda nagy áramsűrűségű
elektrolitikus munkák számára“
című, 1896. július 10-ről kelt magyar szabadalmára
vevők vagy engedélyesek kerestetnek.
Szíves ajánlatok „W. T. 4791“ alatt továbbí-
tás végett Mosse Rudolfhoz Bécs L, Seilerstätte
2. intéződének.

Leánynevelő és tanintézet
nyilvánossági joggal felruházva
Rákos-Palotán nyilvánossági joggal felruházva
All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kítőnő tenegek. Elfogad bennikő növendé-
keket (felelteteket). Kiállít államérvényes bizonyítványokat. A nevelési díj
igen mérsékelt. Rákospalota Budapesthez csak 15 perconi távolságban feks-
szik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. Kívánatra ismer-
tetővel szolgál.
ö.zv. Moré Stettner Augusta, igazgatónő.

Kérje ingyen
világhírű
találmányo-
mat, a

Guzi-kenőcsöt
melyet mindenkinek, ki címét velem közli, 100 oldalas képes árjegyzékkel
bérmentve küldök. Minden nálam vásárolt cipőért
1 évi írásbeli jótállást vállalom, ha Guzi-kenőccsel bekeni,
hogy a bőr repedése ki van zárva, elszakadása esetén ingyen meg-
csinálom. Minden cipőhöz

1 pár elegáns cipő-sámfát
és egy tégely Guzi-kenőcsöt, mely a vixelést fölöslegessé teszi,
adek INGYEN.

Vidékre legpontosabb mérték, ha barisnyába papírlapra állva
a lábaltal körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelő! kicserélke vagy a
pézt minden levonás nélkül haladéktalanul visszaadom. —
Postai szétküldés az egész világba.

Elegáns gavalér víz fűzőcipő	3.20	Női csugos v. fűzős elegáns seregéből	3.-
Férfi barizsa, erős, sima cipő	8.-	Női barna cavallér fűzős	5.-
Barna gavalér fűzős	4.-	Szalonn-lakk fűzős, csugos vagy gombos	3.50
Elegáns, szalon-lakk, fűzős vagy csugos	4.-	Kivágott csontos lakcipő	3.-
Teljes kényű sima cipő	4.-	Párisi dírt, szíke szarvaskő magas fű-	5.-
Párisi dírt box-csali, fűzős vagy gombos	4.-	265 vagy gombos cipő	4.50
Cipő, föltűnő elegáns	4.-	Ugyanaz kivágott csontos	2.50

Agulár Ignác
BUDAPEST,
KEREPESI-UT 30. SZ.
a Rókus-kórház templomával szemben.

John Fowler & Co.,
Kelenföld
ajánlják legújabb és legtökéletesebb szerkezetű
Gözeke-készleteiket
sekélyszántásra, mélyszántásra és combinált
szántásra egyidejűleg altalajporhanyítással.
Legnagyobb munkateljesítmény.
Legkedvezőbb feltételek.

6-frt **6.— frt.** Utolérhetetlenek
szépeg és jószág tekintetében az én
valódi svájt
gyémánt fekete-acél
svanonek-remontőr óráim dupla gyé-
mánt-accól fekete-földű legfinomabb
precíziós szerkezettel (három
évi jóállás) szabad, belső
mutatóvizsgálással, opálfényt
örálappal, a foglalat, mutató,
korona, valódi double arany.
Ezen órák elegáns kiállításuk
miatt nagy keresletnek örvende-
nek és mindenki szívesen
hordja.
Ara osomagolással együtt 6 frt.
Gyémánt fekete acél női-óra
nyitott igen finom kivitelben
7 frt. Ez órához 110 fűző-
és női double arany láncok fogá-
val 1.50 frt. Valódi nikkell-
remontőr-óra 3 frt. — Valódi
ezüst-remontőr-óra duplafe-
ldű 5 frt. — Székülés után-
vétel. Nemteljesítő kicseréltek
vagy a pénz visszautalás, ezért
nincs kockázat.

Spiering Josef, Wien, I., Postgasse 2/I.
Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen
és bérmentve.

BLUZOK.
Elsőrehaladt **föltűnő olcsón** vásárolhatók
idény miatt
ZOLTÁN DEZSŐ bluzáruházában
Király-utca 30 szám.
1 forintért balizsi, sciffir vagy kretonból 3 frt 50-félt selyemből
Vidékre csak utánvétel. Nem megfelelő!k visszavételnek.

Cs. kir. osztr. szab. M. kir. szab.
Legújabb levelező.
Legújabb levelező, **8nygvéd**
és hazi titkár. A közönséges
életheben elforduló mindenféle
levelek, meghívások, ajánlatok,
szerecsenek stb. miniatúr. Ara
füzve 2 kor., kötvé 2 kor. 40
fill. Az órához elcsékes beküld-
dése esetén bérmentve küldték
meg. Megrendelhető: Lampel
Róbert (Wodliánor F. és Fia)
és. és kir. udvari könyvtáros-
kedőbeben, Budapest, Andrássy-
ut 21. szám.

„DALLI“
Intensív önfűtő vasalógép
kettős eredmény félidő alatt.
Nem közönséges szénvasaló. Nem ártalmas faszén.
Ára komplet 5 1/2 korona. 1 doboz „Dalli“ izzó-
anyag (48 drb) 1/2 korona.
Kérjük kifejezetten a valódi „Dallit“ és
valódi **Dalli-izzóanyagot** és ne fogadjunk el más-
t. A valódiság ismeretű jelei „Dalli“ védőszó a vasalo-
gép fedelén és az izzóanyag-dobozon. „Dalli“ el-
érhetetlen és világhíre tett szert.
Minden nagyobb vasaru- és konyhaszék-üzletben
kapható. A hol nincs vagy nem valódi, forduljunk
a nagybani képviselőhöz Magyarországon részére:
Schäffer József Miklós Budapest, VII. ker.,
Kertész-utca 7. szám.

Ezen specialista legmélegebben ajánlható szer-
felett gazdag tapasztalattal alapján,
melyeket rendelő intézetében és a kór-
ház házgyászernyi és bujakóros osz-
tályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

DR. FABINYI
specialista,
emertált kórházi orvos
a rendes foglalkozás megzavarása nélkül leg-
rövidebb idő alatt gyökeresen gyógyít bár-
mily régi és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist, bőrbeteg-
ségeket és énfertőzéseket) (amadt ideggyógyok).
**Megiepe az eredmény FÉRFIUI
GYENEGÉSNÉL (IMPOTENCIA)**
még öregebb egyéneknek is.
Mint hogy a siker biztos, a honorárium utólag
is fizethető.
Levelekre díjtalanul válassz; kívánatra gyógyszernek.
Rendelés: 9—3-ig és este 6—8-ig.
Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.
(a New-York palotával szemben), félemelet.
(Bejárát a lépcsőnél. Külön váróterem.)

